

ingediend op **1993** (2023-2024) – Nr. 1
6 februari 2024 (2023-2024)

Ontwerp van decreet

houdende wijziging van diverse decreten
over het landbouw- en visserijbeleid

INHOUD

Memorie van toelichting	3
Voorontwerp van decreet.....	33
Advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit	53
Advies van de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens	61
Advies van de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij.....	75
Advies van de Raad van State	91
Ontwerp van decreet.....	109

MEMORIE VAN TOELICHTING

Samenvatting

Het voorliggende ontwerp van decreet verzamelt verschillende wijzigingen aan een aantal bestaande decreten over het landbouw- en visserijbeleid. De wijzigingen betreffen een aanpassing aan het nieuwe gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB), de invoeging van rechtsgronden noodzakelijk voor de uitvoering van bepaalde aspecten van de Europese plantengezondheidsregelgeving, de invoeging van een decretaal kader dat beantwoordt aan artikel 22 van de Grondwet, de omschakeling van strafrechtelijke naar administratieve handhaving van de naleving van de visserijregelgeving, een aantal aanpassingen naar aanleiding van de omvorming van het Departement Landbouw en Visserij naar een agentschap waarin zowel de beleidsvoorbereiding als de beleidsuitvoering ten aanzien van dit beleidsveld wordt aan toevertrouwd, een aantal technische aanpassingen en verduidelijkingen en een aantal actualisaties.

I. ALGEMENE TOELICHTING

A. Situering

Het voorliggende ontwerp van decreet verzamelt verschillende wijzigingen aan een aantal bestaande decreten over het landbouw- en visserijbeleid. De wijzigingen betreffen een aanpassing aan het nieuwe gemeenschappelijk landbouwbeleid, de invoeging van rechtsgronden noodzakelijk voor de uitvoering van bepaalde aspecten van de Europese plantengezondheidsregelgeving, de invoeging van een decretaal kader dat beantwoordt aan artikel 22 van de Grondwet, de omschakeling van strafrechtelijke naar administratieve handhaving van de naleving van de visserijregelgeving, een aantal aanpassingen naar aanleiding van de omvorming van het Departement Landbouw en Visserij naar een agentschap waarin zowel de beleidsvoorbereiding als de beleidsuitvoering ten aanzien van dit beleidsveld wordt aan toevertrouwd, een aantal technische aanpassingen en verduidelijkingen en een aantal actualisaties.

Deze wijzigingen worden hieronder uitgebreid toegelicht.

B. Inhoud

Hoofdstuk 1. Algemene bepaling

De decretale bepalingen die gewijzigd worden, betreffen hoofdzakelijk maar niet uitsluitend gewestaangelegenheden.

Bijna alle wijzigingen hebben betrekking op de gewestaangelegenheden, vermeld in artikel 6, §1, V, van de Bijzondere Wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen (BWHI), zijnde:

“V. Wat de landbouw betreft:

- 1° het landbouwbeleid en de zeevisserij;
- 2° de financiële tegemoetkoming naar aanleiding van schade veroorzaakt door landbouwrampen;
- 3° de specifieke regels over de pacht en de veepacht.

De federale overheid is echter bevoegd voor:

- 1° de normering en de daarop toepasbare controle over de kwaliteit van de grondstoffen en de plantaardige producten met het oog op het verzekeren van de veiligheid van de voedselketen;

- 2° de normering en de daarop toepasbare controle over de diergezondheid en de kwaliteit van de dierlijke producten met het oog op het verzekeren van de veiligheid van de voedselketen;
- 3° de inkomensvervangende maatregelen bij vervroegde uittreding van oudere landbouwers.”

Hoofdstuk 2. Wijziging van de wet van 23 september 1931 op de aanwerving van het personeel der zeevisserij

Het Fonds voor Scheepsjongeren is opgericht bij wet van 23 september 1931 op de aanwerving van het personeel der zeevisserij. Artikel 3 van deze wet bevat een delegatie aan de minister bevoegd voor de landbouw, die de minister toelaat om besluiten in uitvoering van dit artikel ter goedkeuring aan de Vlaamse Regering voor te leggen. Aangezien de bevoegdheden Landbouw en Zeevisserij sinds midden 2022 niet langer door dezelfde minister worden opgenomen, en de bevoegdheden ook in de toekomst niet noodzakelijk door dezelfde minister worden opgenomen, wordt de bevoegdheid in het ontwerp nu uitdrukkelijk aan de minister bevoegd voor de zeevisserij toegewezen.

Hoofdstuk 3. Wijziging van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap “Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing”

Het Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing, kortweg VLAM, is bij decreet van 7 mei 2004 als privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap opgericht. In het decreet van 20 december 1996 betreffende het Vlaams Promotiecentrum voor Agro- en Visserijmarketing werd uitdrukkelijk bepaald dat VLAM:

- samenwerkingsverbanden kon sluiten met natuurlijke personen en privaaf- of publiekrechtelijke rechtspersonen die het promotiecentrum heeft erkend;
- voor de buitenlandse promotie kan samenwerken met Export Vlaanderen op basis van een samenwerkingsprotocol;
- ter uitvoering van die samenwerkingsverbanden en het samenwerkingsprotocol subsidies, premies en andere financiële tegemoetkomingen kan verlenen.

Voor genoemd decreet is opgeheven bij het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap “Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing”. Artikel 14 van dit decreet biedt VLAM nog wel de mogelijkheid om samenwerkingsprotocollen te sluiten met andere overheden of rechtspersonen, voor zover die kunnen bijdragen tot het realiseren van de missie en taken van VLAM. Er is echter niet meer uitdrukkelijk vermeld dat VLAM subsidies kan toekennen aan natuurlijke en rechtspersonen om zijn taken te verwezenlijken, in uitvoering van samenwerkingsverbanden of protocollen. Met artikel 3 van het ontwerp wordt nu door de uitdrukkelijke vermelding in een nieuw artikel 11/1 verduidelijkt dat VLAM ter uitvoering van zijn decretaal omschreven takensubsidies, premies en andere financiële tegemoetkomingen kan verlenen.

Subsidies die VLAM uitreikt, komen alleen uit publieke middelen. Concreet verkrijgt VLAM de middelen die het voor subsidiëring aanwendt zelf via projectsubsidies, waarbij het aan de hier vooropgestelde voorwaarden gebonden is en daarover ook verantwoording moet afleggen. VLAM geeft op dit ogenblik slechts binnen één project subsidies, de VK-incubator.

Hoofdstuk 4. Wijziging van het decreet van 19 mei 2006 betreffende de inrichting en de werking van het Fonds voor Landbouw en Visserij

In artikel 2, 7°, van het decreet van 19 mei 2006 betreffende de oprichting en de werking van het Fonds voor Landbouw en Visserij worden de woorden “het

Landbouwbeleid en de Zeevisserij” vervangen door de woorden “de landbouw”. Het gaat om een actualisering van de bevoegdheidsomschrijving van de minister.

Hoofdstuk 5. Wijzigingen van het decreet van 6 juli 2007 houdende de oprichting van de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij

In artikel 3 van het decreet van 6 juli 2007 houdende de oprichting van de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij (hierna het SALV-decreet) wordt de SALV gepositioneerd binnen het beleidsdomein Landbouw en Visserij. In uitvoering van het regeerakkoord worden de beleidsdomeinen Economie, Wetenschap en Innovatie, Werk en Sociale Economie en Landbouw en Visserij samengevoegd tot één economische cluster, namelijk het beleidsdomein Werk, Economie, Wetenschap, Innovatie, Landbouw en Sociale Economie. Met artikel 5 van het ontwerp positioneert de Vlaamse Regering de SALV binnen het nieuwe beleidsdomein.

Het regeerakkoord voorziet ook in de omvorming van het Departement Landbouw en Visserij naar een agentschap waar zowel de beleidsvoorbereiding als de beleidsuitvoering worden aan toevertrouwd. Met de invoeging van artikel 7/1 in het SALV-decreet en de wijziging van artikel 10 wordt het begrip departement vervangen door het begrip agentschap.

Het Departement Landbouw en Visserij heeft in 2021 niet alleen het tweejaarlijkse Landbouwrapport (LARA) en Visserijrapport (VIRA) gepubliceerd, maar ook een cijferwebsite gelanceerd. Op die cijferwebsite vinden zowel data over de diverse sectoren als prijsinformatie een plaats. De cijferwebsite wordt nu decretaal verankerd.

Met het artikel 5 tot en met 8 van het ontwerp wordt het SALV-decreet in voornoemde zin aangepast.

Hoofdstuk 6. Wijzigingen van het decreet van 3 april 2009 houdende de organisatie van co-existentie van genetisch gemodificeerde gewassen met conventionele gewassen en biologische gewassen

Artikel 3, 8°, van het decreet van 3 april 2009 houdende de organisatie van co-existentie van genetisch gemodificeerde gewassen met conventionele gewassen en biologische gewassen definieert het Fonds als het Fonds voor Landbouw en Visserij, dat tot stand is gebracht bij het decreet van 19 mei 2006 betreffende de oprichting en de werking van het Fonds voor Landbouw en Visserij. Met het ontwerp wordt deze definitie vervangen. Het betreft een wetgevingstechnische wijziging waarbij artikel 3, 8°, van voornoemd decreet in lijn wordt gebracht met artikel 14 van het decreet van 6 juli 2018 houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2018. Artikel 14 van dit laatstgenoemde decreet bepaalt immers in artikel 14, §2, 3°, dat “de bijdragen en bestuurlijke geldboetes, geïnd in uitvoering van het decreet van 3 april 2009 houdende de organisatie van co-existentie van genetisch gemodificeerde gewassen met conventionele en biologische gewassen” behoren tot de middelen van het Fonds toezicht en handhaving Landbouwdecreet.

Artikel 8 van het decreet van 3 april 2009 houdende de organisatie van co-existentie van genetisch gemodificeerde gewassen met conventionele gewassen en biologische gewassen richt de commissie co-existentie van conventionele, biologische en genetisch gemodificeerde gewassen op. Verder voorziet dit artikel in de samenstelling van de commissie.

Er is onder meer een vertegenwoordiging voorzien van zowel het Departement Landbouw en Visserij als van het beleidsdomein Economie, Wetenschap en Innovatie. Met artikel 10 van het ontwerp wordt de samenstelling aangepast aan de samenvoeging van de beleidsdomeinen Economie, Wetenschap en Innovatie, Werk

en Sociale Economie en Landbouw en Visserij tot één economische cluster en de omvorming van het Departement Landbouw en Visserij tot een agentschap.

Hoofdstuk 7. Wijzigingen van het decreet van 28 juni 2013 betreffende het landbouw- en visserijbeleid

Met artikel 11 tot en met 50 worden verschillende wijzigingen aan het decreet betreffende het landbouw- en visserijbeleid doorgevoerd. De wijzigingen betreffen:

- Diverse aanpassingen noodzakelijk voor de uitvoering van Verordening (EU) 2016/2031 van het Europees Parlement en de Raad van 26 oktober 2016 betreffende beschermende maatregelen tegen plaagorganismen bij planten (hierna Plantengezondheidsverordening).
- De Plantengezondheidsverordening omvat fyto-sanitaire maatregelen en eisen in de ruime zin van het woord plantengezondheid, namelijk ten aanzien van quarantaineorganismen (Q), quarantaineorganismen van beschermde gebieden (ZP-Q) en de gereguleerde niet-quarantaineorganismen (RNQP).
- Terwijl de federale overheid bevoegd is voor eisen en maatregelen met betrekking tot Q en ZP-Q op planten, plantaardige producten en ander materiaal zijn de gewestelijke overheden bevoegd voor eisen en maatregelen met betrekking tot RNQP op plantaardig teeltmateriaal. Een professionele marktdeelnemer wordt geconfronteerd met twee bevoegde overheden, aangezien op dezelfde plant zowel Q-, ZP-Q- als RNQP-eisen van toepassing kunnen zijn, en het plantenpaspoort de naleving van al deze eisen garandeert. De federale en de gewestelijke overheden hebben dan ook een samenwerkingsakkoord gesloten, waarin het principe van het uniek loket wordt nagestreefd. Waar dit mogelijk is, is afgesproken dat één overheidsdienst aanspreekpunt en uitvoerder is van zoveel mogelijk eisen en maatregelen binnen dezelfde sector, dus zowel van Q's, ZP-Q's als van RNQP's.
- Met de aanpassingen in het decreet wordt hier verder uitvoering aangegeven, dan wel aan de Vlaamse Regering de nodige kapstukken geboden om er verder uitvoering aan te geven.
- Het actualiseren van de rechtsgronden voorzien in het decreet:
 - i) het actualiseren van de rechtsgronden in functie van het nieuwe gemeenschappelijk landbouwbeleid. Er wordt van uitgegaan dat het bestaande decreet een afdoende rechtsgrond biedt, niettemin worden de bestaande rechtsgronden voorzien in de artikelen 4, 9, en volgende verder aangepast en in lijn gebracht met de ontwerp teksten van het strategisch plan, zoals dat het voorwerp van het openbaar onderzoek heeft uitgemaakt;
 - ii) het voorzien van uitdrukkelijke rechtsgronden om uitvoering te geven aan de Plantengezondheidsverordening;
 - iii) het voorzien van rechtsgronden, noodzakelijk voor het aanpassen, opheffen of vervangen van achterhaalde regelgeving. Zo is de Provinciale Landbouwkamer voorzien in het KB van 15 september 1924 tot inrichting van de officiële vertegenwoordiging van de landbouw (hierna KB 1924). Dit KB is voor het laatst in 1997 gewijzigd, maar voor het laatst ingrijpend gewijzigd bij KB van 12 april 1977. Een samenstelling conform dit KB is niet meer mogelijk, gelet op de samenstellingsprocedure die erin voorzien is, maar vooral ook door het feit dat de organisaties die volgens dit KB van de Provinciale Landbouwkamers deel moeten uitmaken vaak niet meer bestaan. Een aanpassing van dit kader dringt zich dan ook op. Tot nu toe ontbreekt hiervoor echter de rechtsgrond.
- De introductie van het 'only digital'-principe in het decreet.
- Aanpassingen over de gegevensuitwisseling naar aanleiding van de advisering door de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens (VTC) en de Raad van State met betrekking tot artikel 22 van de Grondwet.
- De depenalisering van de handhaving met betrekking tot het zeevisserijbeleid. Terwijl in 2013 met de goedkeuring van het decreet inzake landbouw volledig de

- kaart van de administratieve handhaving is getrokken, wordt hier nu ook voor visserij uitdrukkelijk voor geopteerd.
- Aanpassingen als gevolg van de omvorming van het Departement Landbouw en Visserij tot een agentschap binnen het nieuwe geïntegreerde beleidsdomein dat de huidige beleidsdomeinen Economie, Wetenschap en Innovatie, Werk en Sociale Economie en Landbouw en Visserij omvat.
 - Technische aanpassingen.

Hoofdstuk 8. Bekrachtiging van de bijdragen van het Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing

Met artikel 51 van het ontwerp wordt het besluit van de Vlaamse Regering van 28 januari 2022 tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 4 februari 1997 betreffende de verplichte bijdragen bestemd voor de promotie en afzetbevordering van de Vlaamse producten van de sectoren landbouw, tuinbouw en visserij bekrachtigd conform artikel 11, derde lid, van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap "Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing".

Hoofdstuk 9. Wijziging van het Vlaams Pachtdecreet van 13 oktober 2023

Initieel werd met artikel 45 van het Vlaams Pachtdecreet van 13 oktober 2023 artikel 35 van de Pachtwet met een aantal legistische en taalkundige wijzigingen overgenomen. Met amendement 64 is een wijziging aan het voorgestelde artikel 45 aangebracht, in die zin dat er geen pachtvernieuwing is als de pacht al voorafgaandelijk was opgezegd.

Door de ongelukkige redactie van het amendement 64 is onbedoeld een deel van het artikel weggevalen. Dit wordt nu rechtgezet. De ontbrekende leden worden opnieuw toegevoegd.

Hoofdstuk 10. Krengfinanciering

Artikel 35 van het programmadecreet van 22 december 2023 beperkt artikel 33, §4, van het decreet van 23 november 2011 betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen tot een decretale rechtsbasis voor de uitvoering van een jaarlijkse financiële audit bij de ophaler en verwerker van krengen om een maximumprijs per ton vast te stellen. Met het ontwerp wordt een rechtsgrond geboden voor de toekenning van een subsidie voor de inzameling bij professionals en particulieren van kadavers van landbouwdieren en hertachtigen, die zijn gestorven of gedood, met inbegrip van de doodgeboren en ongebooren dieren en de nageboorte.

Verder wordt voorzien in de oprichting en de opdracht van de commissie Krengfinanciering, waarvan de opdracht bestaat uit de vaststelling van de abonnementsprijzen en de vergoedingen per prestatie die moeten worden betaald door:

- 1° professionele houders van landbouwdieren en hertachtigen;
- 2° particuliere houders van landbouwdieren en hertachtigen.

Hoofdstuk 11. Slotbepaling

Dit decreet heeft uitwerking met ingang van 1 januari 2024 met uitzondering van:

- artikel 20, 3°, artikel 21, artikel 22 en artikel 23 die uitwerking hebben op een door de Vlaamse Regering vast te stellen datum;
- artikel 52 dat uitwerking heeft met ingang van 1 april 2023;
- artikel 24 tot en met 41 die uitwerking hebben met ingang van 1 april 2024.

C. Totstandkomingsprocedure

1. Advies van de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens

De Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens heeft advies gegeven over het voorliggende ontwerp van decreet in haar advies 2023/090 van 12 september 2023. Dit advies geeft geen aanleiding tot aanpassingen van het principiële goedgekeurde ontwerp van decreet. De VTC is van oordeel dat het voorgedragde ontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, met name:

- de rechtvaardigingsgrond aanpassen in het ontwerp en toelichten in de memorie en de doeleinden duidelijker afbakenen. De rechtvaardigingsgrond en doeleinden worden verder geduid als er in uitvoering van dit decreet besluiten worden genomen;
- de verwerkingsverantwoordelijke opnemen in het ontwerp: de verwerkingsverantwoordelijke wordt door de Vlaamse Regering aangeduid in de besluiten die in uitvoering van het decreet van 28 juni 2013 betreffende het landbouw- en visserijbeleid worden genomen;
- een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling (GEB) uitvoeren, waarbij de VTC verwijst naar haar lijst met verwerkingen waarvoor een GEB moet uitgevoerd worden. In het voorjaar van 2022 is een GEB uitgevoerd met betrekking tot onder meer het opstellen van nieuwe regelgeving. Het betrof een generieke GEB op toekomstige regelgeving. De conclusie van die GEB was dat het departement Landbouw en Visserij op dat moment geen verwerking(en) van persoonsgegevens uitvoerde die een hoog risico voor de vrijheden en rechten van de betrokkene zou kunnen veroorzaken. Bij het opstellen van een nieuwe regelgeving zou dit echter telkens worden bekeken. In dezelfde lijn zal er, als er in uitvoering van het met dit ontwerp van decreet gewijzigde decreet van 28 juni 2013 besluiten van de Vlaamse Regering worden genomen, voor die besluiten een GEB worden uitgevoerd als het om een verwerking zou gaan waarvoor volgens de VTC een GEB moet worden uitgevoerd;
- verduidelijken waarom de aangehaalde gegevens verwerkt worden, aangezien dit niet in overeenstemming zou zijn met de minimale gegevensverwerking. Als in uitvoering van dit decreet besluiten worden genomen, zal dit telkens worden geconcretiseerd en verduidelijkt;
- in het ontwerp wijzigen dat de gegevens eerst via authentieke bronnen zullen worden opgevraagd en pas als dit niet mogelijk blijkt via de betrokkene zelf. In de memorie is uitdrukkelijk aangegeven dat als wordt overgegaan tot het identificeren, registreren of erkennen, aanwijzen van personen of van personen die voor hen optreden, dit gebeurt aan de hand van de identificatiesleutels uit de authentieke gegevensbronnen;
- de maximale bewaartermijn opnemen in het ontwerp, minstens criteria opnemen die toelaten de maximale bewaartermijn te bepalen. Op de website van het departement Landbouw en Visserij is er een uitgebreide privacyverklaring gepubliceerd waarin onder meer bepalingen opgenomen zijn over bewaartermijnen. Op het e-loket, formulieren en andere communicaties wordt er ook steeds een link naar deze privacyverklaring opgenomen. De persoonsgegevens die overeenkomstig dit ontwerp van decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan worden verwerkt, worden niet langer bewaard dan nodig is voor de doeleinden waarvoor ze worden verwerkt. Conform artikel III.87 van het Bestuursdecreet van 7 december 2018 is het departement Landbouw en Visserij ertoe gehouden om selectieregels op te stellen voor elke categorie van bestuursdocumenten met daarin ook bewaartermijnen met bijbehorende motivering;
- de nodige maatregelen nemen voor de juistheid van de gegevens en de transparantiemaatregelen uitwerken. Ook hiervoor kan worden verwezen naar de voormelde uitgebreide privacyverklaring waarin onder meer bepalingen opgenomen

zijn over de rechten van betrokkenen, zoals het recht van inzage en het recht op rectificatie, en waarin de te verstrekken informatie is opgenomen.

2. Advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit

Op de zitting van 8 september 2023 besliste het Kenniscentrum van de Gegevensbeschermingsautoriteit om te verwijzen naar het standaardadvies nr. 65/2023 van 24 maart 2023 betreffende de redactie van normatieve teksten. Het standaardadvies geeft geen aanleiding tot aanpassing van het ontwerp van decreet.

3. Advies van de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij

De VTC heeft advies gegeven over het voorliggende ontwerp van decreet in haar advies van 29 september 2023. Dit advies geeft geen aanleiding tot aanpassing van het principiële goedgekeurde ontwerp van decreet. De meeste opmerkingen van de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij (SALV) betreffen immers niet de tekst van het voorgelegde ontwerp, maar beleidsaanbevelingen. De volgende opmerkingen die wel rechtstreeks betrekking hadden op het voorgelegde ontwerp, hebben evenmin aanleiding gegeven tot een aanpassing van het ontwerp:

- De verruiming van de handhaving naar andere Europese en internationale akten zou rechtsonzekerheid creëren aangezien niet duidelijk zou zijn aan welke akten en verdragen de rechtsonderhorige zou zijn gebonden. De verruiming creëert echter geen rechtsonzekerheid, aangezien de rechtsonderhorigen de betrokken bepalingen ook zonder de verruiming al moeten toepassen. Het gaat in concreto om richtlijnen, verordeningen en andere akten die direct werkend zijn, maar niet tot het gemeenschappelijk landbouwbeleid behoren. Voorbeelden zijn:
 - verordening (EU) 2016/2031 van het Europees Parlement en de Raad van 26 oktober 2016 betreffende beschermende maatregelen tegen plaagorganismen bij planten, tot wijziging van de Verordeningen (EU) nr. 228/2013, (EU) nr. 652/2014 en (EU) nr. 1143/2014 van het Europees Parlement en de Raad en tot intrekking van de Richtlijnen 69/464/EEG, 74/647/EEG, 93/85/EEG, 98/57/EG, 2000/29/EG, 2006/91/EG en 2007/33/EG van de Raad;
 - verordening (EU) 2018/848: van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2018 inzake de biologische productie en de etikettering van biologische producten en tot intrekking van verordening (EG) nr. 834/2007 van de Raad.
- Over het onlydigitalprincipe wil de SALV verduidelijking hoe het principe ten aanzien van eenmanszaken zal worden toegepast. Het met artikel 17 van het ontwerp van decreet ingevoegde artikel 7/2, derde lid, is echter zeer duidelijk. Voor natuurlijke personen, niet in hun hoedanigheid van ondernemer, geldt dat zij vooraf uitdrukkelijk moeten instemmen met de elektronische uitwisseling en dat ze de instemming op elk moment moeten kunnen intrekken. De memorie expliciteert dat natuurlijke personen die zelfstandig een beroepsactiviteit uitoefenen hierbij als ondernemer worden beschouwd. Dit wil zeggen dat voor hen de uitwisseling van berichten die rechtsgevolgen creëren in principe, op niet-analoge wijze zal gebeuren.

4. Advies van de Raad van State

Op 12 december 2023 verleende de Raad van State advies nr. 74.636/3.

De Raad van State geeft de volgende opmerkingen, die niet leiden tot een wijziging van het ontwerp.

- Het aan de Raad van State voorgelegde ontworpen artikel 7, §5, zevende lid, van het decreet van 28 juni 2013 (artikel 13 ontwerp) bepaalt dat de persoonsgegevens die overeenkomstig dit decreet worden verwerkt, niet langer bewaard worden dan nodig is voor de doeleinden waarvoor ze worden verwerkt en dat de bewaartermijn van de persoonsgegevens wordt bepaald conform artikel III. 87 van het Bestuursdecreet van 7 december 2018.

- Volgens de Raad van State moet de bewaartermijn in het voorontwerp zelf worden geregeld of moet ten minste in criteria worden voorzien aan de hand waarvan de bewaartermijn ondubbelzinnig bepaalbaar is. Artikel III.87 van het Bestuursdecreet bepaalt uitdrukkelijk dat bij de bepaling van een bewaartermijn rekening moet worden gehouden met de toepasselijke wetgeving met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens. Om ervoor te zorgen dat persoonsgegevens niet langer worden bewaard dan noodzakelijk is, voegt overweging 39 van de algemene verordening gegevensbescherming (AVG) hieraan toe dat de verwerkingsverantwoordelijke termijnen moet vaststellen voor het wissen van gegevens of voor een periodieke toetsing ervan. De verwerkingsverantwoordelijke is in casu het Agentschap Landbouw en Zeevisserij. Het volstaat verder te verwijzen naar de repliek op het advies van de VTC.
- Wat artikel 34 van het ontwerp betreft, geeft de raad aan dat minstens in een adequate regeling voor de eventuele vrijgave van het vaartuig tijdens het verdere verloop van het onderzoek of na afloop ervan moet worden voorzien. In het met het ontwerp gewijzigde artikel 64, §4, is echter al in een onmiddellijke vrijgave voorzien bij betaling van een bankgarantie of borgsom.
- De raad merkt met betrekking tot het ontworpen artikel 67, eerste lid, van het decreet van 28 juni 2013 (artikel 37 ontwerp) op dat er geen plafond voor de exclusieve bestuurlijke geldboete zou voorzien zijn ingeval van herhaling. Dit plafond is er wel. Het eerste lid bepaalt dat als een inbreuk betrekking heeft op een ernstige inbreuk in het kader van illegale, ongemelde of ongereguleerde visserij, de exclusieve bestuurlijke geldboete, vermeld in artikel 56, wordt vermeerderd met een bedrag dat overeenkomt met minimaal vijf keer tot maximaal acht keer de waarde van de visserijproducten die door het plegen van de ernstige inbreuk zijn verkregen.
- Het tweede lid bepaalt dat bij herhaling binnen een periode van vijf jaar de bestuurlijke geldboete vermeld in het eerste lid, niet minder mag bedragen dan acht keer de waarde van de visserijproducten die door het plegen van de ernstige inbreuk zijn verkregen. Bij herhaling binnen een periode van vijf jaar is de bestuurlijke geldboete dus geplafonneerd op de bedragen, vermeld in artikel 56 van het decreet van 28 juni 2023 vermeerderd met een bedrag tussen vijf en acht keer de waarde van de visserijproducten die door de inbreuk zijn verkregen, met dien verstande dat die geldboete niet lager mag zijn dan acht keer de waarde van de door de ernstige inbreuk verkregen visserijproducten. Het artikel is dan ook niet aangepast.
- Het ontworpen artikel 77/2 van het decreet van 28 juni 2013 (artikel 47 ontwerp) voorziet in de mogelijkheid dat de door de Vlaamse Regering aangewezen instanties kunnen beslissen om de invordering van ten onrechte uitbetaalde steun en andere niet-fiscale invorderingen in het kader van het landbouw- en visserijbeleid niet voort te zetten in de in het artikel opgenomen situaties. Volgens de Raad van State is deze bepaling minder streng dan artikel 13 van de wet van 16 mei 2003 tot vaststelling van de algemene bepalingen die gelden voor de begrotingen, de controle op de subsidies en voor de boekhouding van de gemeenschappen en de gewesten, alsook voor de organisatie van de controle door het Rekenhof. Artikel 13 van voornoemde wet verplicht immers de terugvordering in de daarin voorziene gevallen. Een kosten-batenanalyse die tegen de invordering zou pleiten, zou de betrokken overheid volgens de raad niet van de verplichting tot invordering ontslaan. Volgens de raad zou het ontworpen artikel 77/2 wel doorgang kunnen vinden als kan worden aangetoond dat voldaan is aan de voorwaarden om met toepassing van artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen van artikel 13 van voornoemde wet af te wijken.
Een beroep op artikel 10 van BWHI is volgens die bepaling en de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof mogelijk als aan de volgende voorwaarden is voldaan:
 - de decreetgever oefent de aanvullende impliciete bevoegdheden uit;

- de uitoefening van de aanvullende impliciete bevoegdheden is noodzakelijk om de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest uit te oefenen;
- de volgende twee aanvullende voorwaarden van het Grondwettelijk Hof: de aangelegenheid moet zich lenen tot een gedifferentieerde regeling; de weerslag ervan op de bevoegdheid van de andere overheid is slechts marginaal.

Aan de eerste voorwaarde is voldaan, aangezien het om een ontwerp van decreet gaat. Aan de tweede voorwaarde is voldaan, aangezien de bevoegdheid vervat in artikel 6, §1, V, van BWHI in belangrijke mate de toekenning van steun betreft. De toekenning van steun impliceert noodzakelijkerwijze ook de terugvordering ervan en het beoordelen van de opportuniteit van de terugvordering binnen duidelijke decretale grenzen. Ook aan de twee aanvullende voorwaarden is voldaan. De aangelegenheid leent zich immers in de eerste plaats tot een gedifferentieerde regeling. Verder is de impact op de bevoegdheid van de federale overheid beperkt, aangezien het ofwel om een zeer beperkt bedrag gaat (100 euro), ofwel de invordering door insolventie onmogelijk is, ofwel de invorderingskosten groter zijn dan het in te vorderen bedrag.

Volgende aanpassingen worden aangebracht naar aanleiding van het advies van Raad van State:

- De Raad van State bekritiseert de verruiming van het toepassingsgebied van het decreet van 28 juni 2013 naar de andere Europese akten en internationale akten met name wat de handhaving betreft. De generieke omschrijving van de rechtsnormen waarvan de overtreding met een exclusieve bestuurlijke geldboete gesanctioneerd wordt, zou volgens de raad onnauwkeurig zijn. Van de burgers kan volgens de raad niet worden verwacht dat ze alle Europese en internationale akten identificeren die tot de gewestelijke bevoegdheid over het landbouwbeleid en de zeevisserij behoren. Aan deze opmerking wordt tegemoetgekomen door de uitbreiding met internationale akten te schrappen. Wat de Europese akten betreft, gaat het hoofdzakelijk om verordeningen en richtlijnen die niet tot het Europese gemeenschappelijk landbouwbeleid en het Europese gemeenschappelijk visserijbeleid behoren, maar wel binnen de gewestelijke bevoegdheid vermeld in artikel 6, §1, V, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen vallen. De burgers zullen niet voor verrassingen komen te staan, aangezien deze verordeningen en andere Europese akten in principe verder uitgevoerd worden in Vlaamse regelgeving en de betrokkenen via de geijkte kanalen eerst zullen worden geïnformeerd vóór de niet-naleving zal worden gehandhaafd. In het bestaande decreet is ten slotte de mogelijkheid voorzien om waarschuwingen te richten aan overtreders. Dit is een belangrijk instrument om te voorkomen dat niet voorzienbaar zou zijn dat een bepaalde gedraging aanleiding kan geven tot het opleggen van exclusieve bestuurlijke geldboetes.
- Het ontworpen artikel 10 van het decreet van 28 juni 2013 is grammaticaal aangepast.
- Met betrekking tot artikel 13 van het ontwerp merkt de Raad van State ten eerste op dat de afbakening van de categorieën van te verwerken gegevens niet duidelijk is. Deze afbakening wordt verder geduid in de memorie en de niet-limitatieve voorbeelden worden uit het ontworpen artikel 7, §5, tweede lid, verwijderd.

De Raad van State geeft aan dat niet duidelijk zou zijn op welke personen de gegevensverwerking betrekking zou hebben en wat het doel van de gegevensverwerking zou zijn. Het doel wordt al aangegeven in het ontworpen artikel 7, §5, eerste lid. Wat de personen betreft op wie de gegevensverwerking betrekking heeft, kan worden gewezen op het toepassingsgebied van het decreet van 28 juni 2013, zoals omschreven in artikel 3 van dat decreet en de categorieën van te verwerken gegevens, zoals geduid in de memorie.

Wat de machtiging aan de Vlaamse Regering betreft, merkt de Raad van State op dat ze slechts kan worden aanvaard als ze beperkt is tot een nadere regeling van de in het voorontwerp geregelde essentiële elementen. Wat de categorieën betreft, wordt in het ontwerp verduidelijkt dat de machtiging betrekking heeft op de invulling van de categorieën die in het voorontwerp worden vermeld. Wat de doelstellingen betreft, moet voor een eventuele machtiging binnen de scope van het ontworpen artikel 7, §5, eerste lid, worden gebleven.

De raad merkt op dat de categorieën van personen die toegang hebben tot de verwerkte gegevens in de tekst van het voorontwerp moeten worden opgenomen. Daartoe wordt in het ontworpen artikel 7, §5, een nieuw lid ingevoegd.

- De raad merkt op dat in het ontworpen artikel 55/1, paragrafen 1, 2 en 4 van het decreet van 28 juni 2023 (artikel 28 ontwerp) ondanks de depenalisering nog gewag gemaakt wordt van de begrippen "misdrijf" en "misdrijven". Aan deze opmerking is tegemoetgekomen door het begrip "inbreuk" te gebruiken.
- De raad merkt op dat het ontworpen artikel 55/1, §3, van het decreet van 28 juni 2023 (artikel 28 ontwerp) bepaalt dat de rechtspersoon burgerlijk aansprakelijk is voor de administratieve sancties en exclusieve bestuurlijke geldboetes die aan zijn organen worden opgelegd. Aangezien de sancties niet aan de organen kunnen worden opgelegd, maar aan de leden van die organen, is dit in het ontwerp verduidelijkt.
- In het ontworpen artikel 55/1, §4, van het decreet van 28 juni 2023 (artikel 28 ontwerp) wordt bepaald dat aan personen die op het ogenblik van de feiten de volle leeftijd van 18 jaar nog niet hebben bereikt, alleen een administratieve sanctie en exclusieve bestuurlijke geldboete kan worden opgelegd als de betrokken Vlaamse regelgeving erin voorziet. Aangezien de Vlaamse regelgeving momenteel niet in die mogelijkheid voorziet en ook niet zal voorzien, is de paragraaf uit het ontwerp verwijderd. De te handhaven bepalingen zijn door de aard ervan immers gericht op meerderjarigen.
- In artikel 30 van het ontwerp is een wetgevingstechnische aanpassing aangebracht door in de verwijzing naar artikel 57 van het te wijzigen decreet van 28 juni 2013 het woord "gewijzigd" te vervangen door het woord "vervangen".
- Met artikel 32 van het ontwerp worden naast de al aangebrachte wijzigingen in paragraaf 1 en 2 ook respectievelijk de woorden "kan" en "verleent" vervangen door de woorden "kunnen" en "verlenen".
- De nummering van de punten in artikel 34 van het ontwerp is gecorrigeerd.
- Artikel 36 van het ontwerp wijzigt een aantal begrippen naar aanleiding van de depenalisering. De raad merkt op dat in het tweede en het derde lid de woorden "uitgesproken" en "veroordeelde" vervangen moeten worden door de begrippen "bevolen" en "overtreder". Het ontwerp is in die zin aangepast.
- De kruisverwijzingen in de inleidende zinnen van de artikelen 42, 46 en 47 van het ontwerp zijn aangepast.
- Artikel 49, eerste lid, van het voorontwerp is aangepast in de door de Raad van State voorgestelde zin door ook voor artikel 19 de inwerkingtreding aan de Vlaamse Regering over te laten.

Volgende aanpassingen werden nog aangebracht aan het ontwerp van decreet.

- Er wordt een hoofdstuk 4 ingevoegd waarbij artikel 2, 7°, van het decreet van 19 mei 2006 betreffende de inrichting en de werking van het Fonds voor Landbouw en Visserij wordt gewijzigd. In artikel 2, 7°, van het decreet van 19 mei 2006 betreffende de oprichting en de werking van het Fonds voor Landbouw en Visserij worden de woorden "het Landbouwbeleid en de Zeevisserij" vervangen door de woorden "de landbouw". Het gaat om een actualisering van de bevoegdheidsomschrijving van de minister.
- Met een nieuw artikel 7/1 wordt in artikel 3, 8°, van het decreet van 3 april 2009 houdende de organisatie van co-existentie van genetisch gemodificeerde gewassen met conventionele gewassen en biologische gewassen de definitie van het fonds aangepast. Dit betreft een wetgevingstechnische wijziging waarbij artikel 3, 8°, van voornoemd decreet in lijn wordt gebracht met artikel 14 van

het decreet van 6 juli 2018 houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2018. Artikel 14 van dit laatst genoemde decreet bepaalt immers in artikel 14, §2, 3°, dat “de bijdragen en bestuurlijke geldboetes, geïnd in uitvoering van het decreet van 3 april 2009 houdende de organisatie van co-existentie van genetisch gemodificeerde gewassen met conventionele en biologische gewassen” behoren tot de middelen van het Fonds toezicht en handhaving Landbouwdecreet.

- Met een gewijzigd artikel 9 van het ontwerp wordt de definitie van minister in artikel 2, 6°, van het decreet van 28 juni 2013 betreffende het landbouw- en visserijbeleid opgeheven.
- In artikel 5, 8, 13, 22, 23, 27, 30, 31, 32, en 34 is de verwijzing naar het besluit waarbij het Agentschap Landbouw en Zeevisserij wordt opgericht vervuldigd met de datum.
- Initieel werd met artikel 45 van het Vlaams Pachtdecreet van 13 oktober 2023 artikel 35 van de Pachtwet met een aantal legistische en taalkundige wijzigingen overgenomen. Met amendement 64 is een wijziging aan het voorgestelde artikel 45 aangebracht, in die zin dat er geen pachtvernieuwing is als de pacht al voorafgaandelijk was opgezegd.

Door de ongelukkige redactie van het amendement 64 is onbedoeld een deel van het artikel weggevallen. Dit wordt nu rechtgezet.

- Artikel 35 van het programmadecreet van 22 december 2023 beperkt artikel 33, §4 van het decreet van 23 november 2011 betreffende het duurzaam beheer van materiaalcringen en afvalstoffen tot een decretale rechtsbasis voor de uitvoering van een jaarlijkse financiële audit bij de ophaler en verwerker van krenge om een maximumprijs per ton vast te stellen. Met het ontwerp wordt een rechtsgrond geboden voor de toekenning van een subsidie voor de inzameling bij professionelen en particulieren van kadavers van landbouwdieren en hertachtigen, die zijn gestorven of gedood, met inbegrip van de doodgeboren en ongebooren dieren en de nageboorte.

Verder wordt voorzien in de oprichting en de opdracht van de commissie krengefinanciering waarvan de opdracht bestaat uit de vaststelling van de abonnementsprijzen en de vergoedingen per prestatie die moeten worden betaald door:
1° professionele houders van landbouwdieren en hertachtigen;
2° particuliere houders van landbouwdieren en hertachtigen.

D. Bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest

Het ontwerp van decreet regelt gewest- en gemeenschapsaangelegenheden.

Artikel 2, 3, 9, 10, 12, 13, 37 tot en met 41, 43 tot en met 45, 51 en 52 tot en met 54 regelen gewestaangelegenheden.

Artikel 1, 4, 5 tot en met 8, 11, 14 tot en met 17, 18 tot en met 36, 42, 46 tot en met 50 en 55 regelen gemeenschaps- en gewest-aangelegenheden, aangezien ze betrekking hebben op de gewest- en gemeenschapsaangelegenheden die met het decreet geregeld worden.

II. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Hoofdstuk 1. Algemene bepaling

Artikel 1

Dit decreet regelt in hoofdzaak een gewestaangelegenheid.

Er zijn er een aantal artikelen die in hoofdzaak een gewestmaterie regelen, maar die, zij het in beperkte mate, ook van toepassing zijn op de gemeenschapsmaterie, "Naschoolse landbouwworming", vermeld in artikel 4, 12° (post-scolaire vorming) en 16° (beroepsomscholing en bijscholing), BWHI.

Hoofdstuk 2. Wijziging van de wet van 23 september 1931 op de aanwerving van het personeel der zeevisscherij

Artikel 2

Het ontwerp wijzigt artikel 3, §4, van de wet van 23 september 1931 op de aanwerving van het personeel der zeevisscherij, door de delegatie aan de minister bevoegd voor de landbouw, die het de minister toelaat om besluiten in uitvoering van dit artikel ter goedkeuring aan de Vlaamse Regering voor te leggen nu uitdrukkelijk aan de minister bevoegd voor de zeevisserij toe te wijzen.

Hoofdstuk 3. Wijziging van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap "Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing"

Artikel 3

Er wordt een artikel 11/1 in het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap "Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing" ingevoegd om te verduidelijken dat VLAM, zoals ook uitdrukkelijk in het opgeheven decreet van 20 december 1996 betreffende het Vlaams Promotiecentrum voor Agro- en Visserijmarketing was voorzien, ter uitvoering van zijn decretaal omschreven taken subsidies, premies en andere financiële tegemoetkomingen kan verlenen.

VLAM moet hierover rapporteren aan de functioneel bevoegde minister, zijnde de Vlaamse minister, bevoegd voor de promotie van de landbouw, de tuinbouw en de zeevisserij.

Hoofdstuk 4. Wijziging van het decreet van 19 mei 2006 betreffende de inrichting en de werking van het Fonds voor Landbouw en Visserij

Artikel 4

In artikel 2, 7°, van het decreet van 19 mei 2006 betreffende de oprichting en de werking van het Fonds voor Landbouw en Visserij worden de woorden "het Landbouwbeleid en de Zeevisserij" vervangen door de woorden "de landbouw". Het gaat om een actualisering van de bevoegdheidsomschrijving van de minister.

Hoofdstuk 5. Wijzigingen van het decreet van 6 juli 2007 houdende de oprichting van de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij

Artikel 5

Artikel 3 van het decreet van 6 juli 2007 houdende de oprichting van de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij (SALV-decreet) kantelt de strategische

adviesraad in het beleidsdomein Landbouw en Visserij in. In uitvoering van het regeerakkoord worden de beleidsdomeinen Economie, Wetenschap en Innovatie, Werk en Sociale Economie en Landbouw en Visserij samengevoegd tot één economische cluster. Met artikel 5 van het ontwerp wordt de SALV binnen dit nieuwe beleidsdomein gepositioneerd.

Artikel 6

Dit artikel voegt met een nieuw artikel 7/1 in het decreet van 6 juli 2007 houdende de oprichting van de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij een definitie in van het nog op te richten Agentschap Landbouw en Zeevisserij. Het regeerakkoord voorziet immers in de omvorming van het Departement Landbouw en Visserij naar een Agentschap Landbouw en Zeevisserij waar zowel de beleidsvoorbereiding als de beleidsuitvoering wordt aan toevertrouwd.

Artikel 7

Artikel 7 van het ontwerp vervangt in artikel 10 van het SALV-decreet het Departement Landbouw en Visserij door het Agentschap Landbouw en Zeevisserij.

Artikel 8

Met artikel 8 van het ontwerp wordt door de invoeging van artikel 11/1 in het SALV-decreet een decretale kapstok gecreëerd voor de cijferwebsite. Dit moet het verkrijgen van externe data voor analyses op onze cijferwebsite faciliteren.

Hoofdstuk 6. Wijzigingen van het decreet van 3 april 2009 houdende de organisatie van co-existentie van genetisch gemodificeerde gewassen met conventionele gewassen en biologische gewassen.

Artikel 9

Met artikel 9 van het ontwerp wordt de definitie van fonds in artikel 3, 8°, van het decreet van 3 april 2009 houdende de organisatie van co-existentie van genetisch gemodificeerde gewassen met conventionele gewassen en biologische gewassen in lijn gebracht met artikel 14 van het decreet van 6 juli 2018 houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2018. Artikel 14 van dit laatst genoemde decreet bepaalt immers in artikel 14, §2, 3°, dat "de bijdragen en bestuurlijke geldboetes, geïnd in uitvoering van het decreet van 3 april 2009 houdende de organisatie van co-existentie van genetisch gemodificeerde gewassen met conventionele en biologische gewassen" behoren tot de middelen van het Fonds toezicht en handhaving Landbouwdecreet, terwijl in het bestaande artikel 3, 8° nog sprake is van het Fonds Landbouw en Visserij.

Artikel 10

Met artikel 10 van het ontwerp wordt de samenstelling van de commissie co-existentie van conventionele, biologische en genetisch gemodificeerde gewassen, voorzien in artikel 9 van het decreet van 3 april 2009 houdende de organisatie van co-existentie van genetisch gemodificeerde gewassen met conventionele gewassen en biologische gewassen gewijzigd. De samenstelling wordt aangepast aan de samenvoeging van de beleidsdomeinen Economie, Wetenschap en Innovatie, Werk en Sociale Economie en Landbouw en Visserij tot één economische cluster en de omvorming van het Departement Landbouw en Visserij tot een agentschap.

Hoofdstuk 7. Wijzigingen van het decreet van 28 juni 2013 betreffende het landbouw- en visserijbeleid

Artikel 11

In artikel 2 van het decreet van 28 juni 2013 betreffende het landbouw- en visserijbeleid (hierna het Landbouwdecreet genoemd) wordt een punt 3°/1 ingevoegd met een definitie van het begrip Fonds toezicht en handhaving Landbouwdecreet.

Verder wordt de definitie van minister in artikel 2, 6°, van het decreet van 28 juni 2013 betreffende het landbouw- en visserijbeleid opgeheven, aangezien het begrip verder in het decreet niet meer wordt gebruikt.

Artikel 12

Artikel 3 van het Landbouwdecreet omschrijft het toepassingsgebied van het decreet. Met artikel 12 van het ontwerp wordt door toevoeging van een paragraaf 3 verduidelijkt dat het Landbouwdecreet niet alleen van toepassing is op natuurlijke en rechtspersonen die de activiteiten, vermeld in paragraaf 1, vervullen.

Specifiek en alleen wat bacterievuur betreft en alleen zodra dit wordt vastgesteld, wordt het Landbouwdecreet ook van toepassing verklaard op natuurlijke en rechtspersonen die de activiteiten, vermeld in paragraaf 1, niet vervullen, maar die specifiek voor bacterievuur handelingen stellen of nalaten te stellen die een impact hebben op de kwaliteit van of die een economische weerslag hebben op activiteiten vermeld in paragraaf 1.

Hierbij is het wel duidelijk dat bij het optreden tegen bacterievuur steeds voor de minst ingrijpende maatregel wordt gekozen. Dit betekent in de regel het weg-snoeien van de aangetaste onderdelen.

Artikel 13

Artikel 4 van het Landbouwdecreet bevat een aantal delegaties. De delegaties worden deels geëxpliciteerd en deels uitgebreid.

Door toevoeging van een punt k) aan artikel 4, 1°, wordt uitdrukkelijk gesteld dat de Vlaamse Regering nu ook alle maatregelen kan nemen voor de uitvoering van de Europese en andere internationale akten die het Europese en internationale landbouw- en visserijbeleid vorm geven, en die vrijwillige regelingen instellen voor het klimaat, het milieu en het dierenwelzijn, waarvoor steun verstrekt wordt. Het gaat hier niet om een uitbreiding van de delegaties maar om een explicitering. De rechtsgrond voor dergelijke maatregelen kon immers bijvoorbeeld al gevonden worden in artikel 9 van het Landbouwdecreet. Maar deze rechtsgrond is concreter. Dit artikel kan bijvoorbeeld een rechtsgrond bieden voor het reglementaire kader over de ecoregelingen en agromilieu-klimaatmaatregelen in het kader van het gemeenschappelijk landbouwbeleid. Het spreekt voor zich dat bij de uitwerking van de vrijwillige regelingen in voorkomend geval wordt overlegd tussen de administratie die vrijwillige regeling uitwerkt en de administratie die bevoegd is voor het klimaat, milieu of dierenwelzijn.

Verder worden een aantal aanpassingen aangebracht om bestaande rechtsgronden uit te breiden dan wel nieuwe rechtsgronden te voorzien specifiek voor de invoering en uitvoering van het Europese beleid over de handel in plantaardig teeltmateriaal of het Europese plantengezondheidsbeleid, die de kwaliteit van het plantaardige teeltmateriaal vastleggen.

Artikel 4, 5°, van het Landbouwdecreet biedt de Vlaamse Regering de mogelijkheid de vergoedingen, rechten, heffingen, afhoudingen en toeslagen vast te stellen die worden gevorderd voor de uitvoering van de maatregelen, vermeld in dit decreet, de uitvoeringsbesluiten ervan, het Europese gemeenschappelijk landbouwbeleid of het Europese gemeenschappelijk visserijbeleid en het bedrag ervan te bepalen. Die mogelijkheid wordt uitgebreid voor de uitvoering van maatregelen in het Europese beleid over de handel in plantaardig teeltmateriaal of het Europese plantengezondheidsbeleid, die de kwaliteit van het plantaardige teeltmateriaal vastleggen

Artikel 4, 5°/1, van het landbouwdecreet biedt de Vlaamse Regering de mogelijkheid retributies vast te stellen. Deze mogelijkheid wordt uitgebreid voor de uitvoering van maatregelen in het Europese beleid over de handel in plantaardig teeltmateriaal of het Europese plantengezondheidsbeleid, die de kwaliteit van het plantaardige teeltmateriaal vastleggen

Met de toevoeging van de punten 9° en 10° wordt een integraal nieuwe delegatie aan de Vlaamse Regering voorzien. Met punt 9° wordt de Vlaamse Regering de mogelijkheid geboden om alle maatregelen te nemen voor de invoering en uitvoering van het Europese beleid over de handel in plantaardig teeltmateriaal of het Europese plantengezondheidsbeleid, die de kwaliteit van het plantaardig teeltmateriaal vastleggen en die:

- a) de registraties en erkenningen van de professionele marktdeelnemers regelen;
- b) de traceerbaarheid garanderen van planten, plantaardige producten en andere materialen;
- c) certificeringseisen opleggen voor plantaardig teeltmateriaal en andere voor opplant bestemde planten die in de Europese Unie in verkeer worden gebracht, die de Europese Unie binnenkomen en die uitgevoerd worden uit het grondgebied van de Europese Unie;
- d) de certificering regelen van voor plantaardig teeltmateriaal en andere voor opplant bestemde planten die in de Europese Unie in verkeer worden gebracht, die de Europese Unie binnenkomen en die uitgevoerd worden uit het grondgebied van de Europese Unie.

Het nieuwe punt 10° biedt de Vlaamse Regering de mogelijkheid om lokale overheden te machtigen maatregelen te nemen tegen bacterievuur en die maatregelen te handhaven. Zo kan de Vlaamse Regering de lokale besturen bijvoorbeeld voor de bestrijding van bacterievuur een kader bieden om op lokaal niveau gepaste maatregelen te nemen en die maatregelen ook te handhaven.

Artikel 14

Artikel 14 van het ontwerp vult de delegatie voorzien in artikel 5, §2, van het Landbouwdecreet aan zodat duidelijk is dat het niet alleen betrekking heeft op de erkenning van ontledingslaboratoria, maar ook op de aanduiding ervan. Verder wordt niet langer gesteld dat het de minister is die de ontledingslaboratoria erkent of aanduidt. Bij besluit van de Vlaamse Regering kan nog altijd de minister die bevoegdheid worden toegekend, maar bijvoorbeeld ook een entiteit van de Vlaamse overheid.

Artikel 15

Met artikel 15 van het ontwerp, wordt artikel 7 van het Landbouwdecreet ingrijpend gewijzigd. Artikel 7 behandelt de uitwisseling van gegevens die het beleidsdomein Landbouw en Visserij nodig heeft of bezit in uitvoering van zijn bevoegdheden over het landbouw- en zeevisserijbeleid.

Artikel 7, §1, eerste lid, van het Landbouwdecreet bepaalt dat de gegevens die binnen het toepassingsgebied, vermeld in artikel 3, aan een entiteit van het

beleidsdomein Landbouw en Visserij worden verstrekt, aan de andere entiteiten van het beleidsdomein kunnen ter beschikking worden gesteld als die terbeschikkingstelling aansluit bij het toepassingsgebied, vermeld in artikel 3.

In het tweede lid worden de doeleinden opgesomd waarvoor de gegevens kunnen worden uitgewisseld.

Artikel 15 vervangt in de eerste plaats in de beide voornoemde leden het beleidsdomein Landbouw en Visserij door het nieuw op te richten beleidsdomein Werk, Economie, Wetenschap, Innovatie en Landbouw.

Dezelfde aanpassing wordt aangebracht in paragraaf 2 en 3 van artikel 7 van het Landbouwdecreet.

Artikel 7, §2, tweede lid, van het Landbouwdecreet geeft aan welke gegevens entiteiten van het beleidsdomein Landbouw en Visserij, na instemming van het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen (FAVV) bij het FAVV kunnen opvragen. De gegevens vermeld onder punt 3° worden door artikel 12 van het ontwerp aangepast aan de Plantengezondheidsverordening.

Bij het FAVV kunnen gegevens worden opgevraagd uit de plantaardige sector in het kader van:

- a) de handel in plantaardig teeltmateriaal;
- b) het toezicht op de handels- en kwaliteits- en plantengezondheidsvoorschriften van professionele marktdeelnemers, producenten en leveranciers;
- c) de plantengezondheid van teeltmateriaal.

Het gaat hier bijvoorbeeld om teeltmateriaal van siergewassen, groenteplanten, fruitplanten, bosbouwkundig teeltmateriaal, zaaizaden en pootaardappelen.

Er wordt in paragraaf 2 tussen het derde en het vierde lid een nieuw lid toegevoegd dat de entiteiten van het nieuwe beleidsdomein de mogelijkheid biedt na toestemming van de bevoegde overheid van een ander gewest of een andere lidstaat van de Europese Unie gegevens over de kwaliteit en de gezondheid van plantaardig teeltmateriaal op te vragen bij diezelfde bevoegde overheid.

Ten slotte wordt er een nieuwe paragraaf 5 toegevoegd.

Met paragraaf 5 wordt een decretale rechtsgrond voorzien voor de verwerking van persoonsgegevens noodzakelijk voor de uitvoering van het decreet. De essentiële elementen van de nader te bepalen verwerkingen, waarvoor delegatie wordt gegeven, worden bepaald. De toegang tot zekere authentieke bronnen wordt voorzien. De toegang tot deze gegevensbronnen gebeurt steeds in overleg met de federale overheid en met toepassing van de regelgeving over de bescherming van natuurlijke personen bij de verwerking van persoonsgegevens zoals ze in voorkomend geval op federaal of Vlaams niveau verder is gespecificeerd.

In paragraaf 5, eerste lid, wordt de doelstelling van gegevensverwerking vermeld.

In paragraaf 5, tweede lid, worden de categorieën van persoonsgegevens vermeld. Het gaat om volgende categorieën:

- 1° identificatiegegevens. Hieronder worden onder meer volgende gegevens begrepen:
 - 1° persoonlijke identificatiegegevens;
 - 2° elektronische identificatiegegevens;
 - 3° identificatiegegevens andere dan het rijksregisternummer, uitgegeven door een overheid;
 - 4° elektronische lokalisatiegegevens;

- 2° gegevens over financiële bijzonderheden. Hieronder worden onder meer volgende gegevens begrepen:
 - 1° financiële identificatiegegevens;
 - 2° gegevens over financiële hulp;
 - 3° gegevens over financiële transacties;
 - 4° gegevens over bijzonderheden over verzekeringen en pensioen;
- 3° gegevens over leefgewoonten. Hieronder worden onder meer volgende gegevens begrepen:
 - 1° openbare mandaten;
 - 2° bezittingen zoals grond, eigendommen of andere bezittingen;
- 4° gegevens over consumptiegewoonten. Hieronder worden onder meer volgende gegevens begrepen:
 - 1° bijzonderheden betreffende de goederen en diensten die aan de geregistreerde persoon worden geleverd, ontleend of gehuurd; bijzonderheden betreffende de goederen en diensten die door de geregistreerde persoon worden geleverd, ontleend of gehuurd;
- 5° afbeeldingen en beeldopnamen. Hieronder worden onder meer volgende gegevens begrepen:
 - 1° bewakingsbeelden;
 - 2° afbeeldingen zoals cameraopnames, fotografische opnames, video-opnames, digitale foto's;
- 6° gegevens over opleiding, vorming, beroep, beroepsbekwaamheid, loon, professionele ervaring, academische gegevens en betrekkingen. Hieronder worden onder meer volgende gegevens begrepen:
 - 1° academische curriculum, overzicht van de bezochte scholen, instellingen, universiteiten, aard van de gevolgde cursussen, beoogde diploma's, examenresultaten, overige behaalde diploma's, beoordeling van de vooruitgang die in de studies worden gemaakt;
 - 2° financieel overzicht van de studie, inschrijvingsgelden en betaalde kosten, financieringsbronnen, betalingswijzen, overzicht der betalingen;
 - 3° beroepsbekwaamheid getuigschriften en beroepsopleidingen, speciale licenties (bestuurder ...);
 - 4° de professionele ervaring beroepsinteresses, onderzoekinteresses, academische interesses, specialisatieonderwerpen, onderwijservaring, raadplegingen;
- 7° gegevens over persoonlijke kenmerken. Hieronder worden onder meer volgende gegevens begrepen: geslacht, geboorte- en overlijdensdatum en afgeleide informatie; geboorteplaats en nationaliteit; burgerlijke staat;
- 8° gerechtelijke gegevens. Hieronder worden onder meer volgende gegevens begrepen:
 - 1° klachten, incidenten en ongevallen detailinformatie met betrekking tot het individu in context van klachten, incidenten, ongevallen; detailinformatie met betrekking tot gerechtelijke onderzoeken en conclusies verdenkingen en inbeschuldigingstelling, verdenking van inbreuken;
 - 2° samenspanning en relatie van verdachte en veroordeelde individuen;
 - 3° onderzoeken, klachten en rechtsvorderingen die ondernomen zijn door en/of tegen het individu;
 - 4° veroordelingen en straffen gerechtelijke maatregelen in relatie tot het individu zoals voogdijschap, voorlopig bewindvoerder, internering en plaatsing; administratieve sancties van louter disciplinaire aard; administratieve sancties die worden opgelegd aan niet-ambtenaren die aan een openbare dienst hun medewerking verlenen (geneesheren, apothekers, paramedici, aannemers van openbare werken);
 - 5° administratieve sancties van louter disciplinaire aard die aan de gebruikers van openbare diensten kunnen worden opgelegd;
 - 6° administratieve sancties van louter disciplinaire aard die door de niet-nakoming van wettelijke en verordening bepalingen kunnen worden opgelegd (GAS boetes);

- 9° gegevens over de gezinssamenstelling. Hieronder worden onder meer volgende gegevens begrepen:
- 1° huwelijk of huidige vorm van samenleven met de naam van de echtgenote of partner, meisjesnaam van de echtgenote of partner, huwelijksdatum, datum van het samenlevingscontract, aantal kinderen;
 - 2° maritaal overzicht met bijzonderheden over de vorige huwelijken of verbin-tenissen, echtscheidingen, scheidingen, namen van de vroegere partners;
 - 3° bijzonderheden betreffende de andere familie- of gezinsleden, kinderen, personen ten laste, andere leden van het gezin, bloedverwanten in zijlijn, ouders en afstammelingen;
- 10° gegevens over de controle door controleorganen en onderzoeken die uitgevoerd zijn door aangewezen en erkende laboratoria.

De aangehaalde categorieën van persoonsgegevens zijn gebaseerd op de definitie van de standaarddatatypes, opgesteld door het Agentschap Digitaal Vlaanderen. Dit document maakt deel uit van de begeleidende documentatie in het kader van het Vlaamseoverheidsbrede informatieveiligheidsbeleid. Het omschrijft een lijst met categorieën van informatie (datatypes) en hun gestandaardiseerde classificatie voor het kenmerk 'vertrouwelijkheid'.

De datatypes beschreven in dit document zijn een subset van de datatypes gebruikt binnen de Vlaamse overheid.

Dit document is opgesteld om als leidraad gebruikt te worden tijdens een DPIA (Data Protection Impact Assessment) om op een gestandaardiseerde manier de informatieklassen van persoonsgegevens op een unieke manier te identificeren.

Het doelpubliek van dit document is elke Vlaamse bestuursinstantie in lijn met het Bestuursdecreet. Dit omvat de Vlaamse overheid, lokale overheden en andere instellingen met een publieke taak.

In paragraaf 5, derde en vierde lid, wordt aangegeven welke gegevens worden verwerkt voor de identificatie van natuurlijke personen.

Paragraaf 5, vijfde lid, vermeldt de categorieën van personen van wie gegevens worden verwerkt.

Paragraaf 5, zesde lid, verleent een delegatie aan de Vlaamse Regering om de verdere verwerkingen te bepalen met aanduiding van de categorieën van verwerkte gegevens. De Vlaamse Regering kan de categorieën vermeld in het tweede lid verder invullen, met aanduiding van de categorieën van personen waarop de verwerking betrekking heeft, de wettelijk uit te voeren verplichtingen die de verwerking rechtvaardigen en waaruit de doelstelling van de beoogde verwerking blijkt of een andere grondslag zoals bedoeld in artikel 6 van verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming). De Vlaamse Regering wijst daarbij ook de verwerkingsverantwoordelijke aan, vermeld in artikel 4, 7), van de voormelde verordening.

Paragraaf 5, zevende lid, duidt het Agentschap Landbouw en Zeevisserij aan als de entiteit die de persoonsgegevens die in uitvoering van het Landbouwdecreet verwerkt worden, zal verwerken.

Paragraaf 5, achtste lid, bepaalt dat de persoonsgegevens die overeenkomstig dit decreet worden verwerkt, niet langer worden bewaard dan nodig is voor de doeleinden waarvoor ze worden verwerkt. De bewaartermijn van de persoonsgegevens

wordt bepaald conform artikel III. 87 van het Bestuursdecreet van 7 december 2018.

Artikel 16

Met artikel 16 wordt in het Landbouwdecreet een nieuw artikel 7/1 ingevoegd. Dit artikel bepaalt dat als over wordt gegaan tot het identificeren, registreren of erkennen, aanwijzen van personen of van personen die voor hen optreden, dit gebeurt aan de hand van de identificatiesleutels uit de authentieke gegevensbronnen. Voor de verplichtingen opgenomen in dit artikel, bijvoorbeeld de erkenningsplicht, wordt de verwerking van de contactgegevens verplicht gemaakt. Met contactgegevens worden onder meer bedoeld de naam, het adres, telefoonnummer, email, gsm-nummer, website, geboortedatum. De toegang tot de gegevensbronnen gebeurt steeds in overleg met de federale overheid en met toepassing van de regelgeving over de bescherming van natuurlijke personen bij de verwerking van persoonsgegevens zoals ze in voorkomend geval op federaal of Vlaams niveau verder is gespecificeerd.

Artikel 17

Met artikel 17 wordt in het Landbouwdecreet een nieuw artikel 7/2 ingevoegd. De uitwisseling van berichten die rechtsgevolgen creëren, zal voortaan op niet-analoge wijze gebeuren. Er wordt weliswaar voorzien in een delegatie die het mogelijk maakt om af te wijken van deze regel en te voorzien in een analoge uitwisseling waar nodig. Er wordt voorzien in een bepaling rond het tijdstip van verzending en ontvangst van elektronische berichten.

De term berichten moet gelezen worden als alle schriftelijke informatie die via eender welk kanaal (bijvoorbeeld website, e-mail, per post, app, loketten, portalen, andere diensten die toelaten om elektronische berichten te consulteren enzovoort), in eender welke vorm (analoog / digitaal) of in eender welk formaat (bijvoorbeeld xml, pdf, msg, html, doc(x) enzovoort) verspreid of uitgewisseld wordt. Voorbeelden van berichten zijn: aanvragen van vergunningen, subsidieaanvragen, verzoekschriften waarin beroep wordt aangetekend tegen administratieve beslissingen. Telefonische berichten vallen er dus niet onder.

Voor natuurlijke personen, niet in hun hoedanigheid van ondernemer, dient een toestemming te worden bekomen voor de digitale uitwisseling van berichten. Het moet steeds mogelijk zijn om deze toestemming in te trekken. De natuurlijke personen die zelfstandig een beroepsactiviteit uitoefenen alsook iedere andere organisatie zonder rechtspersoonlijkheid kwalificeren als ondernemers. De natuurlijke persoon, niet in zijn hoedanigheid van ondernemer, die op elektronische wijze communiceert, gaat akkoord met de volledige afhandeling van de procedure via deze weg.

De te volgen elektronische procedure wordt bekend gemaakt via een gekozen kanaal. Er kunnen "beperkingen en technische eisen" opgelegd worden, zoals het gebruik van bepaalde bestandsformaten, templates, maximale omvang/ hoeveelheid documenten, gebruik van handtekeningen, tijdstempels voor bepaling van tijdstip van ontvangst.

Artikel 18

Artikel 18 voegt in het Landbouwdecreet een nieuw artikel 8/1 in. Dit biedt de Vlaamse Regering de mogelijkheid de officiële vertegenwoordiging van de landbouw op lokaal niveau te organiseren. Dit artikel biedt de Vlaamse Regering de nu ontberende rechtsgrond om het Koninklijk Besluit van 15 september 1924 tot inrichting van de officiële vertegenwoordiging van de landbouw te wijzigen zodat

de samenstelling en de procedure tot samenstelling van de provinciale landbouwkamers of de rechtsopvolger ervan kan worden geregeld. Voornoemd KB is immers voor het laatst ingrijpend gewijzigd bij KB van 12 april 1977. Een samenstelling conform dit KB is niet meer mogelijk, gelet op de samenstellingsprocedure die erin voorzien is en door het feit dat de organisaties die volgens dit KB van de provinciale landbouwkamers deel moeten uitmaken vaak niet meer bestaan.

Artikel 19

Artikel 9 van het Landbouwdecreet biedt niet alleen een algemene subsidierechtsgrond die het de Vlaamse Regering mogelijk moet maken andere steunmaatregelen (onder meer subsidies) uit te werken en andere steun te verstrekken binnen het toepassingsgebied van dit decreet, dan de steun die verder uitdrukkelijk in het decreet is voorzien. Daarnaast bevat het artikel ook een aantal zeer specifieke rechtsgronden die het de Vlaamse Regering moet mogelijk maken een beleid te voeren door middel van steunmaatregelen.

Met artikel 19 van het ontwerp wordt de Vlaamse Regering een uitdrukkelijke rechtsgrond geboden voor het nemen van maatregelen voor de afbouw, stopzetting of heroriëntering van de activiteiten, vermeld in artikel 3, §1, van het Landbouwdecreet. Dergelijke maatregelen kunnen al genomen worden op basis van artikel 9, eerste lid, 1° en 5°, van het Landbouwdecreet. Het verdient legistiek echter de voorkeur een uitdrukkelijke rechtsgrond te voorzien.

Artikel 20

Het nieuwe gemeenschappelijk landbouwbeleid bevat een aantal nieuwe doelstellingen waartoe steunmaatregelen moeten bijdragen om in aanmerking te komen voor steun. Artikel 20 van het ontwerp voegt volgende nieuwe doelstellingen toe aan artikel 10:

- de matiging van en de aanpassing aan klimaatveranderingen, duurzame energie, het versterken van ecosystemen en de instandhouding van habitats en soorten;
- steun bieden met het oog op een leefbaar landbouwkomen en veerkracht om de voedselzekerheid te garanderen;
- het vergroten van de marktgerichtheid en van het concurrentievermogen;
- het verbeteren van de positie van de landbouwers in de waardeketen;
- beter inspelen op de maatschappelijke verwachtingen over voedsel en gezondheid.

Er wordt een bijkomende delegatie naar de Vlaamse Regering voorzien om een erkenningssysteem van begunstigden in te voeren en in voorkomend geval de erkenningsvoorwaarden vast te stellen waaraan de begunstigden moeten voldoen.

Ten slotte wordt paragraaf 2 opgeheven waarin de erkenning als centrum ter bevordering van duurzame landbouwproductiemethoden voor de uitvoering van de steunmaatregel vermeld in artikel 10 was voorzien, evenals de erkenningsvoorwaarden.

Artikel 21

Artikel 21 voegt in artikel 11, tweede lid, van het Landbouwdecreet een bijkomende delegatie naar de Vlaamse Regering in om een erkenningssysteem van begunstigden in te voeren en in voorkomend geval de erkenningsvoorwaarden vast te stellen waaraan de begunstigden moeten voldoen.

Verder wordt in artikel 11, tweede lid, 2°, de bestaande delegatie aangepast, zodat de Vlaamse Regering kan bepalen aan welke regels begunstigden (en niet langer alleen de centra) moeten voldoen.

Artikel 22

Artikel 22 heft artikel 20 van het Landbouwdecreet op.

De erkenningsregeling voorzien in artikel 20 van het Landbouwdecreet wordt opgeheven, gelet op de delegatie die met artikel 21 van het ontwerp in artikel 21 van het Landbouwdecreet wordt opgenomen.

Artikel 23

Er wordt een bijkomende delegatie aan de Vlaamse Regering voorzien om een erkenningssysteem van begunstigden in te voeren en in voorkomend geval de erkenningsvoorwaarden vast te stellen waaraan de begunstigden moeten voldoen.

Artikel 24

Artikel 44 van het Landbouwdecreet geeft in het eerste lid aan dat de door de Vlaamse Regering aangeduide personeelsleden toezicht houden op de naleving van dit decreet, de uitvoeringsbesluiten ervan, het Europese gemeenschappelijk landbouwbeleid en het Europese gemeenschappelijk visserijbeleid.

Met artikel 24 van dit ontwerp wordt ten eerste verduidelijkt dat de toezichthouders de personeelsleden zijn van het nog op te richten Agentschap Landbouw en Zeevisserij.

Aangezien Europese verordeningen rechtstreeks van toepassing zijn, niet altijd onder de noemer van het Europese Gemeenschappelijk Landbouwbeleid vallen en soms geen uitvoering vinden in Vlaamse regelgeving, moeten we voorzien dat toezicht op de naleving van deze verordeningen ook gevat is door de artikelen 43-54 van het Landbouwdecreet. Met artikel 24 van dit ontwerp wordt het toepassingsgebied van de toezichtopdracht van de toezichthouders, vermeld in het eerste lid uitgebreid naar toezicht op de naleving van de andere Europese en internationale akten die vormgeven aan het landbouw- en zeevisserijbeleid, vermeld in artikel 6, §1, V, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming van de instellingen.

Artikel 25

Artikel 45, derde lid, van het Landbouwdecreet biedt de mogelijkheid de resultaten van controles te delen met de entiteiten van het beleidsdomein Landbouw en Visserij, derden en controleorganen. Doordat de beleidsdomeinen Economie, Wetenschap en Innovatie, Werk en Sociale Economie en Landbouw en Visserij samengevoegd worden tot één economische cluster, wordt met artikel 25 van het ontwerp de verwijzing naar het beleidsdomein, vervangen door een verwijzing naar het nog op te richten Agentschap Landbouw en Zeevisserij.

Artikel 26

Artikel 26 van het ontwerp brengt door de invoeging van de woorden "aangewezen of" de formulering in overeenstemming met de terminologie van Verordening (EU) 2017/625 van het Europees Parlement en de Raad van 15 maart 2017 betreffende officiële controles en andere officiële activiteiten die worden uitgevoerd om de toepassing van de levensmiddelen- en diervoederwetgeving en van de voorschriften inzake diergezondheid, dierenwelzijn, plantgezondheid en gewasbeschermingsmiddelen te waarborgen, tot wijziging van de Verordeningen (EG) nr. 999/2001, (EG) nr. 396/2005, (EG) nr. 1069/2009, (EG) nr. 1107/2009, (EU) nr. 1151/2012, (EU) nr. 652/2014, (EU) 2016/429 en (EU) 2016/2031 van het Europees Parlement en de Raad, de Verordeningen (EG) nr. 1/2005 en (EG) nr. 1099/2009 van de Raad en de Richtlijnen 98/58/EG, 1999/74/EG, 2007/43/EG, 2008/119/EG en 2008/120/EG

van de Raad, en tot intrekking van de Verordeningen (EG) nr. 854/2004 en (EG) nr. 882/2004 van het Europees Parlement en de Raad, de Richtlijnen 89/608/EEG, 89/662/EEG, 90/425/EEG, 91/496/EEG, 96/23/EG, 96/93/EG en 97/78/EG van de Raad en Besluit 92/438/EEG van de Raad (verordening officiële controles). De verordening officiële controles, bepaalt immers dat laboratoria 'aangewezen' moeten worden.

Artikel 27

Met artikel 27 wordt in het Landbouwdecreet een nieuw artikel 49/1 ingevoegd. Dit artikel verduidelijkt de rechten van de toezichthouder, naar analogie met het kaderdecreet Bestuurlijke Handhaving van 22 maart 2019.

Er wordt verduidelijkt dat de toezichthouder:

- de aard en de omvang van de goederen of van de verrichte activiteiten, met inbegrip van de productie-, verpakkings- en verzendingssystemen en methoden kan controleren en verifiëren;
- de stand van uitvoering van de gefinancierde werkzaamheden en investeringen, en het gebruik en de bestemming van de uitgevoerde investeringen kan controleren en verifiëren;
- de financiële en technische uitvoering van gesubsidieerde projecten kan controleren en verifiëren.

Verder wordt uitdrukkelijk vermeld dat de toezichthouder hierbij verpakkingen kan openen in het licht van voornoemde rechten.

Artikel 28

Met artikel 28 van het ontwerp wordt artikel 53, vierde lid, van het Landbouwdecreet gewijzigd. De mogelijkheid voorzien in het te wijzigen artikel om de uitbetaling van aangevraagde steun op te schorten tijdens de fase waarin onderzocht wordt of er sprake is van een inbreuk op het decreet, de uitvoeringsbesluiten ervan, het Europese gemeenschappelijk landbouwbeleid en het Europese gemeenschappelijk visserijbeleid wordt uitgebreid. De mogelijkheid wordt met artikel 28 van het ontwerp uitgebreid naar onderzoeken naar de naleving van andere Europese akten die vorm geven aan het landbouw- en zeevisserijbeleid, vermeld in artikel 6, §1, V, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming van de instellingen.

Artikel 29

Met artikel 29 van het ontwerp wordt artikel 54, eerste lid, van het Landbouwdecreet gewijzigd. Het te wijzigen artikel biedt de toezichthouders de mogelijkheid om bij administratieve maatregel bewarend beslag te leggen op producten, grondstoffen en productiemiddelen bij vermoeden van inbreuk. Die mogelijkheid wordt uitgebreid naar andere Europese akten die vorm geven aan het landbouw- en zeevisserijbeleid, vermeld in artikel 6, §1, V, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming van de instellingen.

Artikel 30

Met artikel 30 van het ontwerp wordt artikel 55, eerste lid van het Landbouwdecreet gewijzigd om het formuleren van waarschuwingen aan overtreders ook mogelijk te maken voor inbreuken op Europese verordeningen die rechtstreeks van toepassing zijn en die niet altijd onder de noemer van het Europese gemeenschappelijk landbouw- of visserijbeleid vallen en geen uitvoering vinden in Vlaamse regelgeving.

Daarnaast wordt in het ontwerp uitdrukkelijk aangegeven dat de waarschuwing door de leidend ambtenaar van het nog op te richten Agentschap Landbouw en

Zeevisserij kan worden gegeven, dan wel door de personeelsleden van het agentschap die daartoe door de leidend ambtenaar zijn aangewezen.

Artikel 31

Dit artikel voegt een nieuw artikel 55/1 in het Landbouwdecreet in, naar analogie met artikel 50 van het kaderdecreet Bestuurlijke Handhaving van 22 maart 2019.

Als gevolg van het advies van de Raad van State is verduidelijkt dat de rechtspersoon burgerlijk aansprakelijk is voor de administratieve sancties en exclusieve bestuurlijke geldboetes die aan de leden van zijn organen worden opgelegd.

Verder voorzag het aan de raad voorgelegde ontworpen artikel 55/1, §4, dat aan personen die op het ogenblik van de feiten de volle leeftijd van 18 jaar nog niet hebben bereikt, alleen een administratieve sanctie en exclusieve bestuurlijke geldboete kunnen worden opgelegd als de betrokken Vlaamse regelgeving erin voorziet. Aangezien de Vlaamse regelgeving momenteel niet in die mogelijkheid voorziet en ook niet zal voorzien, is de paragraaf uit het ontwerp verwijderd. De te handhaven bepalingen zijn door de aard ervan immers gericht op meerderjarigen.

Artikel 32

Met artikel 32 wordt artikel 56 van het Landbouwdecreet gewijzigd. Artikel 56 geeft aan welke inbreuken aanleiding kunnen geven tot de in artikel 56 vermelde exclusief bestuurlijke geldboetes.

Europese verordeningen die rechtstreeks van toepassing zijn, vallen niet altijd onder de noemer van het Europese gemeenschappelijk landbouw- of visserijbeleid en worden soms niet door Vlaamse regelgeving uitgevoerd. Inbreuken hierop vallen buiten het toepassingsgebied van artikel 56, waardoor ze niet het voorwerp van een exclusieve bestuurlijke geldboete kunnen uitmaken. Het toepassingsgebied wordt dan ook uitgebreid, zodat ook voor inbreuken op dat soort verordeningen een exclusieve bestuurlijke geldboete kan worden opgelegd.

Ten slotte wordt over de samenloop verduidelijkt dat de bovengrens van het dubbel van het maximumbedrag vermeld in de derde paragraaf, identiek geldt voor de samenloop van verschillende inbreuken die vermeld zijn in de eerste, tweede en derde paragraaf.

Artikel 33

Artikel 33 vervangt artikel 57 van het Landbouwdecreet. Artikel 57 geeft de Vlaamse Regering de bevoegdheid de ambtenaren aan te duiden die de exclusieve bestuurlijke geldboetes, vermeld in artikel 56, kunnen opleggen en invorderen. Met artikel 30 van het ontwerp wordt die bevoegdheid uitdrukkelijk toegekend aan de leidend ambtenaar van het nog op te richten Agentschap Landbouw en Zeevisserij en de personeelsleden die door deze leidend ambtenaar worden aangeduid.

De bevoegdheid komt momenteel aan de leidend ambtenaar van het Departement Landbouw en Visserij toe, het departement dat met ingang van 1 januari 2024 het Agentschap Landbouw en Zeevisserij zal vormen.

Artikel 34

Artikel 34 wijzigt artikel 58 van het Landbouwdecreet in de lijn van de wijziging die in artikel 33 van het ontwerp is voorzien. Er wordt niet langer in een delegatie aan de Vlaamse Regering voorzien om de personeelsleden aan te duiden die de overtreder in kennis stellen van het voornemen om een exclusieve bestuurlijke geldboete op te leggen en kan opleggen. De leidend ambtenaar of de door de leidend ambtenaar aangewezen personeelsleden zullen de overtreder in kennis kunnen stellen en de beslissing kunnen nemen.

Artikel 35

Met artikel 35 wordt de verwijzing naar het personeelslid dat in artikel 58 van het Landbouwdecreet wordt vermeld, vervangen door een verwijzing in lijn van de wijziging die in artikel 58 wordt aangebracht naar "het hoofd van het Agentschap Landbouw en Zeevisserij, opgericht bij besluit van de Vlaamse Regering van 15 september 2023, en de door het hoofd aangewezen personeelsleden".

Verder verduidelijkt artikel 35 artikel 58/1, §1, eerste lid, 1°. De op dit ogenblik geldende tekst kan zo worden gelezen dat er geen uitstel kan worden gegeven als men voordien gelijk welke inbreuk zou hebben gepleegd. Dit is niet de bedoeling. Door de aanpassing is duidelijk dat als voordien geen gelijkaardige feiten met een exclusieve bestuurlijke geldboete werden bestraft, het verlenen van uitstel mogelijk is.

Artikel 36

Door de invoeging van een definitie van het begrip "Fonds toezicht en handhaving Landbouwdecreet" met artikel 9 van het ontwerp in artikel 2, 3°/1, van het Landbouwdecreet, moet het begrip niet meer worden gedefinieerd in artikel 61 van het Landbouwdecreet. Deze legistische aanpassing wordt met artikel 36 van dit ontwerp aangebracht.

Artikel 37

Artikel 37 wijzigt artikel 64 van het Landbouwdecreet door naar analogie met de wijzigingen van de artikelen 53, 55 en 56 van het Landbouwdecreet ook hier te verwijzen naar de mogelijke andere Europese en internationale akten die vorm geven aan het zeevisserijbeleid.

Verder wordt als gevolg van de depenalisering van de handhaving over visserij:

- voor de verwijzing naar het maximum dat als borgsom of bankgarantie kan worden opgelegd bij het aan de ketting leggen, verwezen naar het maximum vermeld in artikel 56, §3, van het Landbouwdecreet;
- er niet langer verwezen naar een in kracht van gewijsde gegane rechterlijke beslissing, maar naar een exclusieve bestuurlijke geldboete.

In paragraaf 3 wordt verwezen naar artikel 50 van het decreet om de link te maken met de bevoegdheden van de andere toezichthouders binnen het Agentschap voor Landbouw en Visserij.

Ten slotte wordt de verwijzing naar de personeelsleden die de Vlaamse Regering aanwijst vervangen door de vermelding van "het hoofd van het Agentschap Landbouw en Zeevisserij, opgericht bij besluit van de Vlaamse Regering van 15 september 2023, en de door het hoofd aangewezen personeelsleden".

Artikel 38

Met artikel 38 van het ontwerp wordt artikel 65 van het Landbouwdecreet aangepast aan de depenalisering van de handhaving over het zeevisserijbeleid.

Er wordt geen geld meer gestort op de rekening van de griffie, maar op die van het "Fonds toezicht en handhaving Landbouwdecreet".

Er wordt verwezen naar het maximumbedrag van de oplegbare exclusieve bestuurlijke geldboetes voorzien in artikel 56, §3, van het Landbouwdecreet en niet langer naar de maximale strafrechtelijke geldboete die in artikel 67 van het geldende Landbouwdecreet is voorzien.

De griffie komt niet meer tussen bij de beslagprocedure, noch bij eventuele borgsommen of bankgaranties. Hier wordt een delegatie aan de Vlaamse Regering voorzien. Het zal aan de Vlaamse Regering zijn om de bevoegde instantie aan te duiden.

Artikel 39

Met artikel 39 van het ontwerp wordt artikel 66 van het Landbouwdecreet aangepast als gevolg van de depenalisering.

Het is niet meer de rechtbank die een verbeurdverklaring kan opleggen, maar die rol wordt overgenomen door de personen die de exclusieve bestuurlijke geldboete opleggen (artikel 57).

In het tweede lid is niet langer sprake van verbeurdverklaring, maar van bestuurlijke verbeurdverklaring.

De vernietiging van visserijproducten, vistuigen of productiemiddelen wordt niet langer vernietigd op bevel van de rechtbank, maar door de personeelsleden die de exclusieve bestuurlijke geldboete opleggen (artikel 57).

Het vierde lid dat voorziet in de mogelijkheid de bekendmaking van het vonnis te bevelen via aanplakking of publicatie wordt opgeheven.

Artikel 40

Artikel 40 van het ontwerp vervangt artikel 67 van het Landbouwdecreet. De inbreuken in het huidige artikel 67 worden gedepenaliseerd. Handhaving gebeurt via het systeem van exclusieve bestuurlijke geldboetes uit artikel 56.

In uitvoering van artikel 44 van verordening (EG) nr. 1005/2008 van de Raad van 29 september 2008 houdende de totstandbrenging van een communautair systeem om illegale, ongemelde en ongereguleerde visserij te voorkomen, tegen te gaan en te beëindigen, tot wijziging van Verordeningen (EEG) nr. 2847/93, (EG) nr. 1936/2001 en (EG) nr. 601/2004 en tot intrekking van Verordeningen (EG) nr. 1093/94 en (EG) nr. 1447/1999 wordt voorzien dat de exclusieve bestuurlijke geldboetes bij ernstige inbreuken in het kader van illegale, ongemelde of ongereguleerde visserij vermeerderd worden conform de voorschriften in de Europese regelgeving.

Het nieuwe artikel 67 voorziet in een vermeerdering van de geldboetes overeenkomstig artikel 44 van voornoemde verordening, met een bedrag van minimaal vijf keer en maximaal acht keer de waarde die werd verkregen door het plegen van de ernstige inbreuken. Bij herhaling van een ernstige inbreuk binnen een periode van vijf jaar, mag de bestuurlijke geldboete in geen geval minder bedragen

dan acht keer de waarde van de visserijproducten die door het plegen van de ernstige inbreuk zijn verkregen, om in overeenstemming te zijn met de Europese regelgeving.

Bij de begroting van het hierboven vermelde boetebedrag zal worden rekening gehouden met de aangerichte schade, de waarde van de voordelen die voortvloeien uit het plegen van de inbreuk, de omvang van de inbreuk of herhaling, zoals in artikel 3, lid 2, van voornoemde verordening staat vermeld.

De definitie van dergelijke 'ernstige inbreuken' staat in artikel 42 van verordening (EG) nr. 1005/2008 (dat verwijst naar artikel 3). Op Vlaams niveau werden de ernstige inbreuken ook gedefinieerd in artikel 2 van het besluit van de Vlaamse Regering van 14 december 2012 houdende de invoering van een puntensysteem voor ernstige inbreuken in de zeevisserij.

De Raad van State merkt op dat er geen plafond voor de exclusieve bestuurlijke geldboete zou voorzien zijn ingeval van herhaling. Dit plafond is er echter wel. Het eerste lid bepaalt dat als een inbreuk betrekking heeft op een ernstige inbreuk in het kader van illegale, ongemelde of ongereguleerde visserij, de exclusieve bestuurlijke geldboete, vermeld in artikel 56, wordt vermeerderd met een bedrag dat overeenkomt met minimaal vijf keer tot maximaal acht keer de waarde van de visserijproducten die door het plegen van de ernstige inbreuk zijn verkregen.

Het tweede lid bepaalt dat bij herhaling binnen een periode van vijf jaar de bestuurlijke geldboete vermeld in het eerste lid, niet minder mag bedragen dan acht keer de waarde van de visserijproducten die door het plegen van de ernstige inbreuk zijn verkregen. Bij herhaling binnen een periode van vijf jaar is de bestuurlijke geldboete dus geplafonneerd op de bedragen, vermeld in artikel 56 van het decreet van 28 juni 2023 vermeerderd met een bedrag tussen vijf en acht keer de waarde van de visserijproducten die door de inbreuk zijn verkregen, met dien verstande dat die geldboete niet lager mag zijn dan acht keer de waarde van de door de ernstige inbreuk verkregen visserijproducten.

Artikel 41

Met artikel 41 van het ontwerp wordt artikel 68 van het Landbouwdecreet opgeheven.

Artikel 42

Met dit artikel wordt artikel 71, 5°, opgeheven. In punt 5° wordt immers verwezen naar de met dit ontwerp opgeheven artikelen 10, §2, 14, 17 en 20 van het Landbouwdecreet.

Artikel 43

Met artikel 43 van het ontwerp wordt verduidelijkt dat de delegatie voorzien in artikel 73 de Vlaamse Regering niet verplicht om er uitvoering aan te geven, maar dat ze daartoe slechts de mogelijkheid heeft.

Artikel 44 en 45

Met artikel 44 en 45 worden aan hoofdstuk 3, afdeling 2, van het Landbouwdecreet een "Onderafdeling 7. Handhaving van het beleid over de productie van plantaardig teeltmateriaal" toegevoegd en een artikel 74/1.

Dit artikel voorziet, met behoud van de toepassing van de algemene sanctiebepalingen voorzien in afdeling 1, voor de handhaving van het beleid over de productie

van plantaardig teeltmateriaal en het beleid over de plantengezondheid in een delegatie aan de Vlaamse Regering om:

- 1° de inbreuken en de bijbehorende administratieve sancties vast te stellen;
- 2° bepaalde controletaken over te dragen aan een of meer controleorganen;
- 3° de erkenning van de controleorganen en het toezicht op die controleorganen nader te regelen;
- 4° de opdrachten van de controleorganen vast te stellen;
- 5° de controleorganen te machtigen de sancties, vermeld in punt 1°, toe te passen.

Met dit artikel wordt uitvoering gegeven aan verordening (EU) 2016/2031 van het Europees Parlement en de Raad van 26 oktober 2016 betreffende beschermende maatregelen tegen plaagorganismen bij planten (hierna de Plantengezondheidsverordening).

Artikel 46

Met artikel 46 van het ontwerp wordt het opschrift van hoofdstuk 3, afdeling 3, van het Landbouwdecreet aangevuld.

Artikel 47

Artikel 75 van het Landbouwdecreet biedt de mogelijkheid om een dwangbevel uit te vaardigen als een exclusieve bestuurlijke geldboete niet wordt betaald of ten onrechte uitbetaalde steun en toebehoren niet worden terugbetaald.

Met artikel 47 van het ontwerp wordt voorgesteld de mogelijkheid dwangbevelen uit te vaardigen uit te breiden naar alle niet-fiscale invorderingen en heffingen, met uitdrukkelijke vermelding van de verplichte bijdragen en retributies.

Artikel 48 tot en met 50

Met artikel 48, 49 en 50 van het ontwerp wordt aan hoofdstuk 3 van het Landbouwdecreet een "Afdeling 4. Compensatie schulden en schuldvorderingen" toegevoegd.

Voor de uitgaven die voortvloeien uit het GLB dat afliep in 2022 voorziet artikel 28 Vo 908/2014 in de verplichting voor de lidstaat om elke te innen vordering te compenseren met elke door het Vlaams betaalorgaan uit te voeren betaling waarop diezelfde begunstigde recht heeft.

Het Vlaams betaalorgaan werd opgericht bij besluit van de Vlaamse Regering van 28 maart 2003 en is de erkende instantie die instaat voor het beheer van de Europese landbouwfondsen in Vlaanderen. Het gaat om het Europees Landbouwgarantiefonds (ELGF) en het Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling (ELFPO) in het kader van het Europees Gemeenschappelijk Landbouwbeleid. Het betaalorgaan verzekert een juiste registratie van steun-, betalings- en erkenningsaanvragen, stelt een doeltreffende controle in op de stipte naleving van de aangegane steunvoorwaarden en zorgt voor een correcte en tijdige uitbetaling van de steun, boekhouding en declaratie bij de Europese Commissie.

Verordening 2021/2116 voorziet in artikel 57, lid 1, in een verplichtende verrekening voor het betaalorgaan van toekomstige betalingen op openstaande vorderingen, ten aanzien van dezelfde begunstigde, voor wat ELFPO betreft, voor de uitgaven die voortvloeien uit het nieuwe GLB, dan van start is gegaan op 1 januari 2023.

Wat betreft ELGF bepaalt artikel 56, lid 2, van dezelfde verordening dat de lidstaten het betaalorgaan de opdracht kunnen geven om te verrekenen.

Met het ontwerp van artikel 49 wordt voor het Vlaams betaalorgaan de verplichting tot verrekening voorzien voor alle terugvorderingen en betalingen van het Vlaams betaalorgaan, inclusief ELFPO en ELGF.

In de bepaling wordt verder verwezen naar de Europese bepalingen, vermits in artikel 31 van verordening 2022/1258 bepaald is hoe de verrekening dient te gebeuren.

Bijkomend wordt voorzien in de mogelijkheid voor de Vlaamse Regering om nog bijkomende instanties aan te duiden die van de directe compensatiemogelijkheid gebruik kunnen maken, om ook een efficiënte inning van schuldvorderingen mogelijk te maken.

Met artikel 50 wordt in het Landbouwdecreet een artikel opgenomen dat voorziet in de mogelijkheid voor de Vlaamse Regering om instanties aan te duiden die kunnen beslissen om de invordering van ten onrechte uitbetaalde steun en andere niet-fiscale invorderingen in het kader van het landbouw- en visserijbeleid niet voort te zetten in de volgende situaties:

- 1° als de in te vorderen hoofdsom, exclusief rente, niet hoger is dan 100,00 euro;
- 2° als de invordering onmogelijk blijkt als gevolg van een constateerde en erkende insolventie van de debiteur of van de personen die juridisch aansprakelijk zijn voor de reden van terugvordering.

In behoorlijk gemotiveerde gevallen kan de door de Vlaamse Regering aangewezen instantie beslissen om de invordering van ten onrechte uitbetaalde steun en andere niet-fiscale invorderingen in het kader van het landbouw- en visserijbeleid niet voort te zetten als het totaal van de al gemaakte en de nog te verwachten invorderingskosten hoger zijn dan het te innen bedrag.

Dit artikel wordt ingevoegd naar analogie met de bepaling in artikel 54, lid 3, van verordening (EU) nr. 1306/2013, op basis waarvan voor het vorige GLB kon beslist worden om bepaalde terugvorderingen niet voort te zetten.

Hoofdstuk 8. Bekrchtiging van de bijdragen van het Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing

Artikel 51

Met artikel 51 van het ontwerp wordt het besluit van de Vlaamse Regering van 28 januari 2022 tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 4 februari 1997 betreffende de verplichte bijdragen bestemd voor de promotie en afzetbevordering van de Vlaamse producten van de sectoren landbouw, tuinbouw en visserij bekrchtigd conform artikel 11, derde lid, van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap "Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing".

Hoofdstuk 9. Wijziging van het Vlaams Pachtdecreet van 13 oktober 2023

Artikel 52

Initieel werd met artikel 45 van het Vlaams Pachtdecreet van 13 oktober 2023 artikel 35 van de Pachtwet met een aantal legistische en taalkundige wijzigingen overgenomen. Met amendement 64 is een wijziging aan het voorgestelde artikel 45 aangebracht, in die zin dat er geen pachtvernieuwing is als de pacht al voorafgaandelijk was opgezegd.

Door de ongelukkige redactie van het amendement 64 is onbedoeld een deel van het artikel weggefallen. Dit wordt nu rechtgezet. De ontbrekende leden worden opnieuw toegevoegd.

Hierdoor wordt bepaald dat de pachtvernieuwing, vermeld in dit artikel als gevolg heeft dat een nieuwe eerste pachtperiode van negen jaar ingaat op de verjaardag van de ingenottreding van de overdrager volgend op de kennisgeving en de overdrager ontslagen is van alle uit de pacht voortvloeiende verplichtingen die na de kennisgeving zijn ontstaan.

Hoofdstuk 10. Krengenfinanciering

Artikel 53 en 54

Artikel 35 van het programmadecreet van 22 december 2023 beperkt artikel 33, §4 van het decreet van 23 november 2011 betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen tot een decretale rechtsbasis voor de uitvoering van een jaarlijkse financiële audit bij de ophaler en verwerker van krengen om een maximumprijs per ton vast te stellen. De artikelen 53 en 54 bieden een rechtsgrond voor de toekenning van een subsidie voor de inzameling bij professionelen en particulieren van kadavers van landbouwdieren en hertachtigen, die zijn gestorven of gedood, met inbegrip van de doodgeboren en ongeboorte dieren en de nageboorte.

Verder wordt voorzien in de oprichting en de opdracht van de commissie Krengenfinanciering waarvan de opdracht bestaat uit de vaststelling van de abonnementsprijzen en de vergoedingen per prestatie die moeten worden betaald door:

- 1° professionele houders van landbouwdieren en hertachtigen;
- 2° particuliere houders van landbouwdieren en hertachtigen.

Hoofdstuk 11. Slotbepaling

Artikel 55

Artikel 55 bepaalt dat dit decreet uitwerking heeft met ingang van 1 januari 2024 met uitzondering van:

- artikel 20, 3°, artikel 21, 22 en 23 die uitwerking hebben op een door de Vlaamse Regering vast te stellen datum;
- artikel 52 dat uitwerking heeft met ingang van 1 april 2023;
- artikel 24 tot en met 41 die uitwerking hebben met ingang van 1 april 2024.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin,

Hilde CREVITS

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk,
Sociale Economie en Landbouw,

Jo BROUNS

VOORONTWERP VAN DECREET

Ontwerp van decreet houdende wijziging van diverse decreten over het landbouw- en visserijbeleid

Op voorstel van de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin en de Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw;

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk 1. Algemene bepaling

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschaps- en gewestaangelegenheid.

Hoofdstuk 2. Wijziging van de wet van 23 september 1931 op de aanwerving van het personeel der zeevisserij

Art. 2. In artikel 3, §4 van de wet van 23 september 1931 op de aanwerving van het personeel der zeevisserij, worden de woorden "Minister tot wiens bevoegdheid de landbouw behoort" vervangen door de zinsnede, "Vlaamse minister, bevoegd voor de zeevisserij."

Hoofdstuk 3. Wijziging van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap "Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing"

Art. 3. In het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap "Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing", gewijzigd bij het decreet van 7 december 2018, wordt een artikel 11/1 ingevoegd dat luidt als volgt:

"Art. 11/1. VLAM kan ter uitvoering van de taken, vermeld in artikel 5, subsidies verlenen.

VLAM brengt de functioneel bevoegde minister op de hoogte van de subsidies, premies en andere financiële tegemoetkomingen die verleend worden conform het eerste lid.”.

Hoofdstuk 4. Wijzigingen van het decreet van 6 juli 2007 houdende de oprichting van de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij

Art. 4. In artikel 3 van het decreet van 6 juli 2007 houdende de oprichting van de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij, vervangen bij het decreet van 3 juli 2015 en gewijzigd bij het decreet van 7 december 2018 worden in het eerste lid de woorden “Landbouw en Visserij” vervangen door de zinsnede “Werk, Economie, Wetenschap, Innovatie, Landbouw en Sociale Economie”.

Art. 5. In hoofdstuk V van hetzelfde decreet wordt een artikel 7/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 7/1. In dit hoofdstuk wordt verstaan onder agentschap: het Agentschap Landbouw en Zeevisserij, opgericht bij besluit van de Vlaamse Regering van.....”.

Art. 6. In artikel 10 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid wordt de zinsnede “departement Landbouw en Visserij, hierna het departement te noemen,” vervangen door het woord “agentschap”;

2° in het tweede lid wordt het woord “departement” vervangen door het woord “agentschap”.

Art. 7. In hoofdstuk V van hetzelfde decreet wordt een artikel 11/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 11/1. De door het agentschap beheerde cijferwebsite beschrijft de toestand van de landbouw- en visserijsector op basis van de meest recente cijfers en bestaande en nieuwe relevante indicatoren.”.

Hoofdstuk 5. Wijzigingen van het decreet van 3 april 2009 houdende de organisatie van co-existentie van genetisch gemodificeerde gewassen met conventionele gewassen en biologische gewassen

Art. 8. In artikel 9 van het decreet van 3 april 2009 houdende de organisatie van co-existentie van genetisch gemodificeerde gewassen met conventionele gewassen en biologische gewassen, gewijzigd bij de decreten van 1 maart 2013, 18 december 2015 en 27 oktober 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 2, tweede lid, punt 1°, worden de woorden “Departement Landbouw en Visserij van het Vlaams Ministerie van Landbouw en Visserij” vervangen door de zinsnede “het Agentschap Landbouw en Zeevisserij, opgericht bij besluit van de Vlaamse Regering van.....”;

2° in paragraaf 2, tweede lid, punt 3°, worden de woorden “Departement Landbouw en Visserij van het Vlaams Ministerie van Landbouw en Visserij” vervangen door de zinsnede “het Agentschap Landbouw en Zeevisserij, opgericht bij besluit van de Vlaamse Regering van.....”;

3° in paragraaf 2, tweede lid, punt 4° wordt de zinsnede "beleidsdomein Economie, Wetenschap en Innovatie" vervangen door de zinsnede "beleidsdomein Werk, Economie, Wetenschap, Innovatie, Landbouw en Sociale Economie, opgericht bij besluit van de Vlaamse Regering van.....,".

Hoofdstuk 6. Wijzigingen van het decreet van 28 juni 2013 betreffende het landbouw- en visserijbeleid

Art. 9. In artikel 2 van het decreet van 28 juni 2013 betreffende het landbouw- en visserijbeleid wordt een punt 3°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"3°/1 Fonds toezicht en handhaving Landbouwdecreet: het Fonds toezicht en handhaving Landbouwdecreet, opgericht bij het decreet van 6 juli 2018 houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2018;".

Art. 10. Aan artikel 3 van hetzelfde decreet wordt een paragraaf 3 toegevoegd, die luidt als volgt:

"§3. Dit decreet is van toepassing op personen die de activiteiten, vermeld in paragraaf 1, verrichten.

Voor wat betreft bacterievuur is dit decreet van toepassing op personen die niet de activiteiten, vermeld in paragraaf 1, verrichten, zodra bacterievuur is vastgesteld, handelingen stellen of nalaten handelingen te stellen die een invloed hebben op de kwaliteit van of die een economische weerslag hebben of kunnen hebben op de activiteiten, vermeld in paragraaf 1."

Art. 11. In artikel 4 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 30 juni 2017 en 26 april 2019, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan punt 1° wordt een punt k) toegevoegd, dat luidt als volgt:

"k) vrijwillige regelingen instellen voor het klimaat, het milieu en het dierenwelzijn, waarvoor steun verstrekt wordt;"

2° in punt 5° worden de woorden "of het Europese Gemeenschappelijk Visserijbeleid en het bedrag ervan bepalen" vervangen door de zinsnede ", het Europese Gemeenschappelijk Visserijbeleid, het Europese beleid betreffende de handel in plantaardig teeltmateriaal of het Europese plantengezondheidsbeleid, die de kwaliteit van het plantaardige teeltmateriaal vastleggen, en het bedrag ervan bepalen";

3° in punt 5°/1 worden de woorden "of het Europese Gemeenschappelijk Visserijbeleid" vervangen door de zinsnede ", het Europese Gemeenschappelijk Visserijbeleid, het Europese beleid betreffende de handel in plantaardig teeltmateriaal of het Europese plantengezondheidsbeleid, die de kwaliteit van het plantaardige teeltmateriaal vastleggen";

4° er wordt een punt 9° en een punt 10° toegevoegd, die luiden als volgt:

“9° alle maatregelen nemen voor de invoering en uitvoering van het Europese beleid betreffende de handel in plantaardig teeltmateriaal of het Europese plantengezondheidsbeleid, die de kwaliteit van het plantaardig teeltmateriaal vastleggen en die:

- a) de registraties en erkenningen van de professionele marktdeelnemers regelen;
- b) de traceerbaarheid garanderen van planten, plantaardige producten en andere materialen;
- c) certificeringseisen opleggen voor plantaardig teeltmateriaal en andere voor opplant bestemde planten die in de Europese Unie in verkeer worden gebracht, die de Europese Unie binnenkomen en die uitgevoerd worden uit het grondgebied van de Europese Unie;
- d) de certificering regelen van voor plantaardig teeltmateriaal en andere voor opplant bestemde planten die in de Europese Unie in verkeer worden gebracht, die de Europese Unie binnenkomen en die uitgevoerd worden uit het grondgebied van de Europese Unie;

10° lokale overheden machtigen om maatregelen te nemen tegen bacterievuur en ze machtigen om die maatregelen te handhaven.”.

Art. 12. In artikel 5, §2, van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° tussen het woord “hun” en het woord “erkenning” worden de woorden “aanwijzing of” ingevoegd;

2° de woorden “door de minister” worden opgeheven.

Art. 13. In artikel 7 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 8 juni 2018, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1, eerste lid, worden de woorden “het beleidsdomein Landbouw en Visserij” vervangen door de zinsnede “het beleidsdomein Werk, Economie, Wetenschap, Innovatie, Landbouw en Sociale Economie, opgericht bij besluit van de Vlaamse Regering van.....”;

2° in paragraaf 1, tweede lid, worden de woorden “het beleidsdomein Landbouw en Visserij” vervangen door de zinsnede “binnen het beleidsdomein, vermeld in het eerste lid,”;

3° in paragraaf 2, eerste lid, worden de woorden “het beleidsdomein Landbouw en Visserij” vervangen door de zinsnede “het beleidsdomein, vermeld in paragraaf 1, eerste lid,”;

4° in paragraaf 2, tweede lid, worden de woorden “het beleidsdomein Landbouw en Visserij” vervangen door de zinsnede “het beleidsdomein, vermeld in paragraaf 1, eerste lid,”;

5° in paragraaf 2, tweede lid, wordt punt 3° vervangen door wat volgt:

“3° gegevens uit de plantaardige sector in het kader van:

- a) de handel in plantaardig teeltmateriaal;
- b) het toezicht op de handels- en kwaliteits- en plantengezondheidsvoorschriften van professionele marktdeelnemers, producenten en leveranciers;
- c) de plantengezondheid van teeltmateriaal;";

6° in paragraaf 2, tweede lid, punt 4°, worden tussen het woord "productie" en het woord "aan" de woorden "en in de sectoren van plantaardig teeltmateriaal" ingevoegd;

7° in paragraaf 2, derde lid, worden de woorden "het beleidsdomein Landbouw en Visserij" vervangen door de zinsnede "het beleidsdomein, vermeld in paragraaf 1, eerste lid,";

8° in paragraaf 2, vierde lid, worden de woorden "het beleidsdomein Landbouw en Visserij" vervangen door de zinsnede "het beleidsdomein, vermeld in paragraaf 1, eerste lid,";

9° in paragraaf 2 wordt tussen het derde en het vierde lid een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Na instemming van de bevoegde overheid kunnen de entiteiten van het beleidsdomein, vermeld in paragraaf 1, eerste lid, gegevens over de kwaliteit en de gezondheid van plantaardig teeltmateriaal opvragen bij de bevoegde overheid van een ander gewest of een andere lidstaat van de Europese Unie.";

10° in paragraaf 3, eerste lid, worden de woorden "het beleidsdomein Landbouw en Visserij" vervangen door de zinsnede "het beleidsdomein, vermeld in paragraaf 1, eerste lid,";

11° er wordt een paragraaf 5 toegevoegd, die luidt als volgt:

"§5. Voor de toepassing en uitvoering van dit decreet en meer bepaald ten aanzien van de activiteiten, vermeld in artikel 3 en hoofdstuk 3 van dit decreet, kunnen persoonsgegevens worden verwerkt als vermeld in artikel 4, 2) van verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming). Die persoonsgegevens worden verwerkt om te voldoen aan de wettelijke taken en verplichtingen die voortvloeien uit de toepassing van dit decreet, en om taken van algemeen belang te vervullen.

De verwerkte persoonsgegevens kunnen de volgende categorieën van gegevens betreffen:

- 1° identificatiegegevens, zoals persoonlijke identificatiegegevens, elektronische identificatiegegevens, andere identificatiegegevens andere dan het rijksregisternummer, uitgegeven door een overheid, en elektronische lokalisatiegegevens;

- 2° gegevens over financiële bijzonderheden zoals financiële identificatiegegevens, gegevens inzake over financiële hulp, financiële transacties en bijzonderheden betreffende over verzekeringen en pensioen;
- 3° gegevens over leefgewoonten, zoals openbare mandaten en bezittingen;
- 4° gegevens over consumptiegewoonten, zoals verhuurgegevens;
- 5° afbeeldingen en beeldopnamen;
- 6° gegevens over opleiding, vorming, beroep, beroepsbekwaamheid, loon, professionele ervaring, academische gegevens en betrekkingen;
- 7° gegevens over persoonlijke kenmerken, zoals persoonlijke bijzonderheden;
- 8° gerechtelijke gegevens;
- 9° gegevens over de gezinssamenstelling;
- 10° gegevens over de controle door controleorganen en onderzoeken die uitgevoerd zijn door aangewezen en erkende laboratoria.

Voor de identificatie van natuurlijke personen worden de volgende gegevens verwerkt:

- 1° het rijksregisternummer, als de gegevens betrekking hebben op een natuurlijke persoon die in het Rijksregister is opgenomen;
- 2° het identificatienummer van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, als de gegevens betrekking hebben op een natuurlijke persoon die niet in het Rijksregister is opgenomen.

Andere identificatienummers dan de identificatienummers, vermeld in het derde lid, worden gebruikt als bepaalde gegevens die betrekking hebben op een natuurlijke persoon, op een andere manier aan een unieke identifier worden gelinkt.

De gegevens van de volgende categorieën van personen worden verwerkt:

- 1° de actoren die activiteiten verrichten of laten verrichten als vermeld in artikel 3;
- 2° de wettelijk verantwoordelijken, aangestelden of vertegenwoordigers van de actoren, vermeld in punt 1°.

De Vlaamse Regering bepaalt de verdere verwerkingen met aanduiding van de categorieën van verwerkte gegevens en kan bijkomende categorieën bepalen, met aanduiding van de categorieën van personen waarop de verwerking betrekking heeft, de wettelijk uit te voeren verplichtingen die de verwerking rechtvaardigen en waaruit de doelstelling van de beoogde verwerking blijkt of een andere grondslag zoals bedoeld in artikel 6 van verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming). De Vlaamse Regering wijst daarbij ook de verwerkingsverantwoordelijke aan, vermeld in artikel 4, 7), van de voormelde verordening.

De persoonsgegevens die overeenkomstig dit decreet worden verwerkt, worden niet langer bewaard dan nodig is voor de doeleinden waarvoor ze worden verwerkt. De bewaartermijn van de persoonsgegevens wordt bepaald conform artikel III. 87 van het Bestuursdecreet van 7 december 2018.

Art. 14. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 8 juli 2022, wordt een artikel 7/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 7/1. §1. Als in een identificatie-, registratie- of erkenningsplicht en een aanwijzing door de Vlaamse Regering wordt voorzien voor de actoren die activiteiten verrichten of laten verrichten als vermeld in artikel 3, of hun wettelijke verantwoordelijken, aangestelden of vertegenwoordigers, gebeurt dat op basis van:

- 1° het rijksregisternummer, als de gegevens betrekking hebben op een natuurlijke persoon die in het Rijksregister is opgenomen;
- 2° het identificatienummer van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, als de gegevens betrekking hebben op een natuurlijke persoon die niet in het Rijksregister is opgenomen;
- 3° de identificatie, zoals opgenomen in de Kruispuntbank van Ondernemingen van de FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie wat de inschrijvingsplichtige subjecten betreft;
- 4° de identificatie conform een buitenlandse gegevensbron waarin basisgegevens van ondernemingen en hun vestigingseenheden verzameld zijn.

Voor de verplichtingen, vermeld in het eerste lid, worden identificatiegegevens en contactgegevens verwerkt. Die gegevens worden verzameld via de authentieke gegevensbronnen, vermeld in het eerste lid, of via opvraging bij de personen, vermeld in het eerste lid. De verwerking vindt ook plaats in het kader van verdere controleverplichtingen en andere handelingen die noodzakelijk zijn om dit decreet uit te voeren, zoals de communicatie met de personen, vermeld in het eerste lid.

§2. De Vlaamse Regering kan het gebruik van andere gegevensbronnen dan de gegevensbronnen, vermeld in paragraaf 1, toelaten of het gebruik van een of meer van die andere gegevensbronnen opleggen met uitsluiting van andere gegevensbronnen.”.

Art. 15. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 8 juli 2022, wordt een artikel 7/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 7/2. De uitwisseling van berichten in uitvoering van dit decreet, de uitvoeringsbesluiten ervan, het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid, het Europese Gemeenschappelijk Visserijbeleid, en de andere Europese en internationale akten die vorm geven aan het landbouw- en zeevisserijbeleid, vermeld in artikel 6, §1, V, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming van de instellingen gebeurt op niet-analoge wijze. Tenzij anders bepaald door de Vlaamse Regering kiest de entiteit die door de Vlaamse Regering voor een bepaalde materie als bevoegde entiteit werd aangewezen, de te volgen elektronische procedure en maakt deze bekend. De bevoegde entiteit kan daarbij beperkingen en technische eisen opleggen.

De Vlaamse Regering kan bepalen wanneer analoge uitwisseling mogelijk blijft.

Voor natuurlijke personen, niet in hun hoedanigheid van ondernemer, geldt dat zij vooraf uitdrukkelijk moeten instemmen met de elektronische uitwisseling en ze de instemming op elk moment moeten kunnen intrekken.

Het tijdstip van verzending en ontvangst van berichten die op elektronische wijze worden uitgewisseld, wordt bepaald door artikel II. 23 van het Bestuursdecreet van 7 december 2018. Tenzij anders bepaald door de Vlaamse Regering geldt voor verzendingen uitgaande van de aangewezen bevoegde entiteit zoals vermeld in het eerste lid, de dag na de dag van verzending als aanvangspunt van de termijnen die worden opgelegd in het kader van procedures in uitvoering van dit decreet, de uitvoeringsbesluiten ervan, het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid, het Europees Gemeenschappelijk Visserijbeleid, en de andere Europese en internationale akten die vorm geven aan het landbouw –en zeevisserijbeleid, vermeld in artikel 6, §1, V, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming van de instellingen. Als voor bepaalde berichten bepaald is dat ze voor een bepaalde datum meegedeeld of ingediend moeten worden bij de bevoegde entiteit, moeten de berichten op de uiterlijke indieningsdatum ontvangen zijn door de bevoegde entiteit.

Art. 16. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 8 juli 2022, wordt een artikel 8/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 8/1. De Vlaamse Regering kan de officiële vertegenwoordiging van de landbouw op lokaal niveau organiseren.”.

Art. 17. In artikel 9, eerste lid van hetzelfde decreet, wordt een punt 6° ingevoegd, dat luidt als volgt:

“6° maatregelen voor de afbouw, stopzetting of heroriëntering van de activiteiten, vermeld in artikel 3, §1.”.

Art. 18. In artikel 10 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1, eerste lid, wordt punt 1° vervangen door wat volgt:

“1° het bevorderen van de toepassing van landbouwactiviteiten en primaire verwerking die een positieve bijdrage leveren aan de milieubescherming, de matiging van en de aanpassing aan klimaatveranderingen, duurzame energie, het versterken van ecosystemen, de naleving van de hygiënische normen, de diergezondheid, het dierenwelzijn, de kwaliteitsverbetering, de instandhouding van habitats en soorten en landschappen en de landschapsverbetering;”;

2° aan paragraaf 1, eerste lid, worden een punt 7° tot en met punt 10° toegevoegd, die luiden als volgt:

“7° steun bieden met het oog op een leefbaar landbouwinkomen en veerkracht om de voedselzekerheid te garanderen;

8° vergroten van de marktgerichtheid en van het concurrentievermogen;

9° verbeteren van de positie van de landbouwers in de waardeketen;

10° beter inspelen op de maatschappelijke verwachtingen over voedsel en gezondheid.”;

3° paragraaf 2 wordt opgeheven.

Art. 19. In artikel 11, tweede lid, van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in punt 2° wordt het woord “centra” vervangen door het woord “begunstigden”;

2° er wordt een punt 2°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“2°/1 dat de begunstigden erkend of geregistreerd moeten worden om voor subsidiëring in aanmerking te komen en aan welke voorwaarden ze in voorkomend geval moeten voldoen;”.

Art. 20. In hetzelfde decreet wordt artikel 20, gewijzigd bij de decreten van 30 juni 2017 en 26 april 2019, opgeheven.

Art. 21. In artikel 21 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het tweede lid, punt 2° wordt het woord “centra” vervangen door het woord “begunstigden”;

2° in het tweede lid wordt een punt 2°/1 ingevoegd dat luidt als volgt:

“2°/1 dat de begunstigden erkend of geregistreerd moeten worden om voor subsidiëring in aanmerking te komen en aan welke voorwaarden ze in voorkomend geval moeten voldoen;”;

3° in het derde lid wordt het woord “centrum” vervangen door het woord “begunstigde”.

Art. 22. In artikel 44 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 30 juni 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het eerste lid wordt vervangen door wat volgt:

“Onverminderd de bevoegdheden van de officieren van de gerechtelijke politie en met behoud van de toepassing van afdeling 2, houden de personeelsleden van het Agentschap Landbouw en Zeevisserij, opgericht bij besluit van de Vlaamse Regering van....., toezicht op dit decreet, de uitvoeringsbesluiten ervan, het Europese Gemeenschappelijk Landbouwbeleid, het Europese Gemeenschappelijk Visserijbeleid en de andere Europese en internationale akten die vorm geven aan het landbouw- en zeevisserijbeleid, vermeld in artikel 6, §1, V, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming van de instellingen.”;

2° in het derde lid worden de woorden “het beleidsdomein Landbouw en Visserij” vervangen door de zinsnede “het Agentschap Landbouw en Zeevisserij, opgericht bij besluit van de Vlaamse Regering van.....”.

Art. 23. In artikel 45, derde lid, van hetzelfde decreet, worden de woorden "het beleidsdomein Landbouw en Visserij", vervangen door de zinsnede "het Agentschap Landbouw en Zeevisserij opgericht bij besluit van de Vlaamse Regering van.....".

Art. 24. In artikel 49, §1, eerste lid, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 30 juni 2017, worden tussen het woord "daarvoor" en het woord "erkend" de woorden "aangewezen of" ingevoegd.

Art. 25. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 8 juli 2022, wordt een artikel 49/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 49/1. De toezichthouder heeft de volgende rechten:

- 1° de aard en de omvang van de goederen of van de verrichte activiteiten, met inbegrip van de productie-, verpakings- en verzendingssystemen en methoden controleren en verifiëren;
- 2° de stand van uitvoering van de gefinancierde werkzaamheden en investeringen, en het gebruik en de bestemming van de uitgevoerde investeringen controleren en verifiëren;
- 3° de financiële en technische uitvoering van gesubsidieerde projecten controleren en verifiëren.

De toezichthouder is bevoegd verpakkingen te openen bij de uitoefening van de rechten, vermeld in het eerste lid."

Art. 26. In artikel 53 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 30 juni 2017 en 26 april 2019, wordt het vierde lid vervangen door wat volgt:

"De uitbetaling van steun kan worden opgeschort tijdens het onderzoek naar de naleving van dit decreet, de uitvoeringsbesluiten ervan, het Europese Gemeenschappelijk Landbouwbeleid, het Europese Gemeenschappelijk Visserijbeleid, en de andere Europese en internationale akten die vorm geven aan het landbouw- en zeevisserijbeleid, vermeld in artikel 6, §1, V, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming van de instellingen."

Art. 27. Artikel 55, eerste lid, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 30 juni 2017, wordt vervangen door wat volgt:

"Als een inbreuk op dit decreet, de uitvoeringsbesluiten ervan, het Europese Gemeenschappelijk Landbouwbeleid, het Europese Gemeenschappelijk Visserijbeleid, en de andere Europese en internationale akten die vorm geven aan het landbouw- en zeevisserijbeleid, vermeld in artikel 6, §1, V, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming van de instellingen, wordt vastgesteld, kunnen het hoofd van het Agentschap Landbouw en Zeevisserij opgericht bij besluit van de Vlaamse Regering van....., en de door het hoofd aangewezen personeelsleden een waarschuwing richten aan de overtreder en hem aanmanen een einde te maken aan de inbreuk."

Art. 28. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 8 juli 2022, wordt een artikel 55/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 55/1. §1. Een inbreuk of misdrijf kan worden bestraft met een administratieve sanctie en exclusieve bestuurlijke geldboete conform de bepalingen van dit decreet. De administratieve sanctie en exclusieve bestuurlijke geldboete kan worden opgelegd aan diegene die het misdrijf of de inbreuk heeft gepleegd, er opdracht toe heeft gegeven of er zijn medewerking aan heeft verleend.

§2. Een administratieve sanctie en exclusieve bestuurlijke geldboete kan worden opgelegd aan een rechtspersoon voor de volgende misdrijven en inbreuken:

- 1° misdrijven en inbreuken die intrinsiek verband houden met de verwezenlijking van zijn doel of de waarneming van zijn belangen;
- 2° misdrijven en inbreuken die, zoals blijkt uit de concrete omstandigheden, voor zijn rekening zijn gepleegd.

Het opleggen van een administratieve sanctie en exclusieve bestuurlijke geldboete aan rechtspersonen sluit niet uit dat een administratieve sanctie en exclusieve bestuurlijke geldboete wordt opgelegd aan natuurlijke personen voor dezelfde feiten.

Met rechtspersonen als vermeld in het eerste en tweede lid, worden gelijkgesteld:

- 1° maatschappen;
- 2° rechtspersonen in oprichting.

§3. De rechtspersoon is burgerrechtelijk aansprakelijk voor de administratieve sancties en exclusieve bestuurlijke geldboetes die opgelegd worden aan haar organen en aan de personen voor wie ze aansprakelijk is conform artikel 1384 van het Burgerlijk Wetboek.

§4. Aan personen die op het ogenblik van de feiten de volle leeftijd van achttien jaar nog niet hebben bereikt, kan alleen een administratieve sanctie en exclusieve bestuurlijke geldboete worden opgelegd als de Vlaamse regelgeving, waarin het misdrijf of de inbreuk wordt bepaald, daarin uitdrukkelijk voorziet.”.

Art. 29. In artikel 56 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 26 april 2019, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1, 1°, worden de woorden “of het Gemeenschappelijk Visserijbeleid” vervangen door de zinsnede “, het Europese Gemeenschappelijk Visserijbeleid, en de andere Europese en internationale akten die vorm geven aan het landbouw- en zeevisserijbeleid, vermeld in artikel 6, §1, V, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming van de instellingen”;

2° in paragraaf 3, 1° worden de woorden “of het Europese Gemeenschappelijk Landbouwbeleid” vervangen door de zinsnede “, het Europese Gemeenschappelijk Landbouwbeleid of het Europese Gemeenschappelijk Visserijbeleid, en de andere Europese en internationale akten die vorm geven aan het landbouw- en zeevisserijbeleid, vermeld in artikel 6, §1, V, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming van de instellingen;”;

3° in paragraaf 3, 2°, worden de woorden "of het Europese Gemeenschappelijk Landbouwbeleid" vervangen door de zinsnede "het Europese Gemeenschappelijk Landbouwbeleid of het Europese Gemeenschappelijk Visserijbeleid, en de andere Europese en internationale akten die vorm geven aan het landbouw- en zeevisserijbeleid, vermeld in artikel 6, §1, V, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming van de instellingen;"

4° in paragraaf 3 worden punt 3° en 4° vervangen door wat volgt:

"3° het bewust afleggen of voorleggen van valse of onvolledige verklaringen om een vergoeding, steun, erkenning, machtiging of een certificaat te verkrijgen of te behouden, die worden toegekend ter uitvoering van dit decreet, de uitvoeringsbesluiten ervan, het Europese Gemeenschappelijk Landbouwbeleid of het Europese Gemeenschappelijk Visserijbeleid, en de andere Europese en internationale akten die vorm geven aan het landbouw- en zeevisserijbeleid, vermeld in artikel 6, §1, V, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming van de instellingen;

4° het voorwenden van een bepaalde situatie om een vergoeding, steun, erkenning, machtiging of een certificaat te verkrijgen of te behouden, die worden toegekend ter uitvoering van dit decreet, de uitvoeringsbesluiten ervan, het Europese Gemeenschappelijk Landbouwbeleid of het Europese Gemeenschappelijk Visserijbeleid, en de andere Europese en internationale akten die vorm geven aan het landbouwbeleid- en zeevisserijbeleid, vermeld in artikel 6, §1, V, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming van de instellingen;"

5° in paragraaf 4, eerste lid, wordt tussen het woord "inbreuken" en het woord "worden" de zinsnede ", vermeld in paragraaf 1 tot en met 3," ingevoegd;

6° in paragraaf 5, eerste en tweede lid, worden de woorden "of het Europese Gemeenschappelijk Landbouwbeleid" vervangen door de zinsnede ", het Europese Gemeenschappelijk Landbouwbeleid of het Europese Gemeenschappelijk Visserijbeleid, en de andere Europese en internationale akten die vorm geven aan het landbouw- en zeevisserijbeleid, vermeld in artikel 6, §1, V, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming van de instellingen".

Art. 30. Artikel 57 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 30 juni 2017, wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 57. Het hoofd van het Agentschap Landbouw en Zeevisserij, opgericht bij besluit van de Vlaamse Regering van....., en de door het hoofd aangewezen personeelsleden leggen de exclusieve bestuurlijke geldboete, vermeld in artikel 56 op en vorderen deze in."

Art. 31. In artikel 58, gewijzigd bij het decreet van 30 juni 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1, eerste lid, worden de woorden "de Vlaamse Regering aan te duiden personeelsleden" vervangen door de zinsnede "het hoofd van het

Agentschap Landbouw en Zeevisserij, opgericht bij besluit van de Vlaamse Regering van....., en de door het hoofd aangewezen personeelsleden”.

2° in paragraaf 2, eerste lid, worden de woorden “de door de Vlaamse Regering aan te duiden personeelsleden” vervangen door de zinsnede “het hoofd van het Agentschap Landbouw en Zeevisserij, opgericht bij besluit van de Vlaamse Regering van....., en de door het hoofd aangewezen personeelsleden”.

Art. 32. In artikel 58/1, ingevoegd bij het decreet van 26 april 2019, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1 wordt de zinsnede “Het personeelslid,” vervangen door de zinsnede “Het hoofd van het Agentschap Landbouw en Zeevisserij, opgericht bij besluit van de Vlaamse Regering van....., en de door het hoofd aangewezen personeelsleden,”;

2° in paragraaf 1 wordt punt 1° vervangen door wat volgt:
“1° aan de overtreder geen exclusieve bestuurlijke geldboete als vermeld in artikel 56, is opgelegd voor vergelijkbare feiten.”;

3° in paragraaf 2 wordt de zinsnede “Het personeelslid,” vervangen door de zinsnede “Het hoofd van het Agentschap Landbouw en Zeevisserij, opgericht bij besluit van de Vlaamse Regering van....., en de door het hoofd aangewezen personeelsleden,”.

Art. 33. In artikel 61 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 6 juli 2018 wordt de zinsnede “Fonds toezicht en handhaving Landbouwdecreet, opgericht bij het decreet van 6 juli 2018 houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2018” vervangen door de woorden “het Fonds toezicht en handhaving Landbouwdecreet”.

Art. 34. In artikel 64 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 30 juni 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1 worden de woorden “internationale akten” vervangen door de zinsnede “andere Europese en internationale akten die vorm geven aan het zeevisserijbeleid, vermeld in artikel 6, §1, V, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming van de instellingen” en worden de woorden “de personeelsleden die de Vlaamse Regering aanwijst” vervangen door de zinsnede “het hoofd van het Agentschap Landbouw en Zeevisserij, opgericht bij besluit van de Vlaamse Regering van....., en de door het hoofd aangewezen personeelsleden”;

2° in paragraaf 2 worden de woorden “de personeelsleden die aangewezen zijn door de Vlaamse Regering”, vervangen door de zinsnede “het hoofd van het Agentschap Landbouw en Zeevisserij, opgericht bij besluit van de Vlaamse Regering van....., en de door het hoofd aangewezen personeelsleden”;

3° paragraaf 3 wordt vervangen door wat volgt:

“§3. Conform artikel 50 kan de toezichthouder vermeld in §1, eerste lid, een vissersvaartuig naar een Belgische haven opbrengen of laten opbrengen op

kosten en risico van de eigenaar of exploitant en, als dat nodig is, het vissersvaartuig voor rekening en risico van de eigenaar of exploitant aan de ketting leggen.”;

3° in paragraaf 4, eerste lid, wordt de zinsnede “67, eerste lid” vervangen door de zinsnede “56, §3”;

4° in paragraaf 4, tweede lid, worden de woorden “geldboete die is opgelegd door een in kracht van gewijsde gegane rechterlijke beslissing” vervangen door de zinsnede “exclusieve bestuurlijke geldboete, vermeld in artikel 56”.

Art. 35. In artikel 65 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 2, tweede lid, worden de woorden “griffie van de bevoegde rechtbank” vervangen door de woorden “rekening van het Fonds toezicht en handhaving Landbouwdecreet” en worden de woorden “het misdrijf” vervangen door de woorden “de inbreuk”;

2° in paragraaf 3, eerste lid, wordt de zinsnede “67, eerste lid”, vervangen door de zinsnede “56, §3”;

3° in paragraaf 3, derde lid, worden de woorden “griffie van de bevoegde rechtbank” vervangen door de woorden “instantie die de Vlaamse Regering aanwijst”, worden de woorden “op de griffie van de rechtbank” vervangen door de woorden “bij de instantie die de Vlaamse Regering aanwijst” en worden de woorden “het misdrijf” vervangen door de woorden “de inbreuk”.

Art. 36. In artikel 66 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid worden de woorden “veroordeling kan de rechtbank altijd de verbeurdverklaring” vervangen door de zinsnede “het opleggen van een exclusieve bestuurlijke geldboete kunnen de personen, vermeld in artikel 57, altijd de bestuurlijke verbeurdverklaring”;

2° in het tweede lid wordt tussen het woord “De” en het woord “verbeurdverklaring” het woord “bestuurlijke” ingevoegd;

3° in het derde lid worden de woorden “rechtbank beveelt”, vervangen door de zinsnede “personen, vermeld in artikel 57, bevelen”;

4° het vierde lid wordt opgeheven.

Art. 37. Artikel 67 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 67. Als een inbreuk betrekking heeft op een ernstige inbreuk in het kader van illegale, ongemelde of ongereguleerde visserij, wordt de exclusieve bestuurlijke geldboete vermeld in artikel 56, vermeerderd met een bedrag dat overeenkomt met minimaal vijf keer tot maximaal acht keer de waarde van de visserijproducten die door het plegen van de ernstige inbreuk zijn verkregen.

Bij herhaling van een ernstige inbreuk binnen een periode van vijf jaar, mag de bestuurlijke geldboete vermeld in het eerste lid, niet minder bedragen dan acht keer de waarde van de visserijproducten die door het plegen van de ernstige inbreuk zijn verkregen.”.

Art. 38. Artikel 68 van hetzelfde decreet wordt opgeheven.

Art. 39. In artikel 71 van hetzelfde decreet wordt punt 5° opgeheven.

Art. 40. In artikel 73 van hetzelfde decreet wordt het woord “zal” vervangen door het woord “kan”.

Art. 41. Aan hoofdstuk 3, afdeling 2, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 30 juni 2017 wordt een onderafdeling 7 toegevoegd, die luidt als volgt:

“Onderafdeling 7 Handhaving van het beleid over de productie van plantaardig teeltmateriaal”.

Art. 42. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij decreet van 8 juli 2022, wordt in onderafdeling 7, ingevoegd bij artikel 43, een artikel 74/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 74/1. Met behoud van de toepassing van de bepalingen van afdeling 1 kan de Vlaamse Regering voor de handhaving van het beleid inzake de productie van plantaardig teeltmateriaal en het beleid over de plantengezondheid:

- 1° inbreuken en de bijbehorende administratieve sancties vaststellen;
- 2° bepaalde controletaken overdragen aan een of meer controleorganen;
- 3° de erkenning van de controleorganen en het toezicht op die controleorganen nader regelen;
- 4° de opdrachten van de controleorganen vaststellen;
- 5° de controleorganen machtigen de administratieve sancties, vermeld in punt 1°, toe te passen.”.

Art. 43. In hoofdstuk 3 van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 8 juli 2022, wordt aan het opschrift van afdeling 3 de zinsnede “, verplichte bijdragen en retributies en alle andere niet-fiscale invorderingen en heffingen” toegevoegd.

Art. 44. In artikel 75, §1, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 30 juni 2017, wordt het eerste lid vervangen door wat volgt:

“Bij gebrek aan voldoening van de exclusieve bestuurlijke geldboeten, alle ten onrechte uitbetaalde steun en toebehoren, de verplichte bijdragen en retributies die opgelegd zijn ter uitvoering van dit decreet, de uitvoeringsbesluiten ervan en het decreet van 19 mei 2006 betreffende de oprichting en de werking van het Fonds voor Landbouw en Visserij en de uitvoeringsbesluiten ervan, en alle andere niet-fiscale invorderingen en heffingen kunnen de personeelsleden die de Vlaamse Regering daarvoor aanwijst, een dwangbevel uitvaardigen.”.

Art. 45. Aan hoofdstuk 3 van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 8 juli 2022, wordt een afdeling 4 toegevoegd, die luidt als volgt:

“Afdeling 4. Compensatie schulden en schuldvorderingen”

Art. 46. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 8 juli 2022, wordt in afdeling 4, ingevoegd bij artikel 47, een artikel 77/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 77/1. Het Vlaams Betaalorgaan verrekent, conform de Europese bepalingen, elke vordering die nog openstaat op een begunstigde, met welke betaling dan ook die het in de toekomst aan dezelfde begunstigde moet doen.

In het eerste lid wordt verstaan onder Vlaams Betaalorgaan: het Vlaams betaalorgaan voor het Europees Landbouwfonds voor plattelandsontwikkeling en het Europees Landbouwgarantiefonds opgericht bij besluit van de Vlaamse Regering van 28 maart 2003.

De Vlaamse Regering kan bijkomende instanties aanwijzen die openstaande vorderingen op een begunstigde kunnen verrekenen met welke betaling dan ook die ze in de toekomst aan dezelfde begunstigde moeten doen.”.

Art. 47. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 8 juli 2022, wordt in afdeling 4, ingevoegd bij artikel 47, een artikel 77/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 77/2. De door de Vlaamse Regering aangewezen instanties kunnen beslissen om de invordering van ten onrechte uitbetaalde steun en andere niet-fiscale invorderingen in het kader van het landbouw- en visserijbeleid niet voort te zetten in de volgende situaties:

1° indien de in te vorderen hoofdsom, exclusief rente, niet hoger is dan 100,00 euro;

2° indien de invordering onmogelijk blijkt als gevolg van een constateerde en erkende insolventie van de debiteur of van de personen die juridisch aansprakelijk zijn voor de reden van terugvordering.

In behoorlijk gemotiveerde gevallen kan de door de Vlaamse Regering aangewezen instantie beslissen om de invordering van ten onrechte uitbetaalde steun en andere niet-fiscale invorderingen in het kader van het landbouw- en visserijbeleid niet voort te zetten indien het totaal van de reeds gemaakte en de nog te verwachten invorderingskosten hoger zijn dan het te innen bedrag.”.

Hoofdstuk 7. Bekrachtiging van de bijdragen van het Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing

Art. 48. Het besluit van de Vlaamse Regering van 28 januari 2022 tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 4 februari 1997 betreffende de verplichte bijdragen bestemd voor de promotie en afzetbevordering van de Vlaamse producten van de sectoren landbouw, tuinbouw en visserij wordt bekrachtigd conform artikel 11, derde lid, van het decreet van 7 mei 2004 tot

oprichting van het privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap 'Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing'.
Hoofdstuk 8. Slotbepaling

Art. 49. Artikel 18, 3°, artikel 20 en 21 treden in werking op een door de Vlaamse Regering vast te stellen datum.

De artikelen 4 tot 7 en 9 tot 47 treden in werking op 1 januari 2024.

Brussel, ... (datum).

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin,

Hilde CREVITS

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en
Landbouw,

JO BROUNS

ADVIES VAN DE GEGEVENSBECHERMINGSAUTORITEIT

Autorité de protection des données
Gegevensbeschermingsautoriteit

Standaardadvies 65/2023 van 24 maart 2023

Betreft: Standaardadvies betreffende de redactie van normatieve teksten

Het Kenniscentrum van de Gegevensbeschermingsautoriteit (hierna "de Autoriteit"),
aanwezig: de dames Cédrine Morlière, Nathalie Raghenon en Griet Verhenneman, en de heren Yves-Alexandre de Montjoye, Bart Preneel en Gert Vermeulen;

Gelet op de wet van 3 december 2017 *tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit*, met name de artikelen 23 en 26 (hierna "WOG");

Gelet op artikel 25, lid 3, WOG volgens hetwelk de beslissingen van het Kenniscentrum bij meerderheid van stemmen worden aangenomen;

Gelet op Verordening (EU) 2016/679 *van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* (hierna "AVG");

Gelet op de wet van 30 juli 2018 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens* (hierna "WVG");

Brengt op 24 maart 2023 het volgend standaardadvies uit.

I. TOEPASSINGSGEBIED EN CONTEXT VAN DIT ADVIES

1. Gezien het uitzonderlijk grote aantal adviesaanvragen dat momenteel bij de Autoriteit wordt ingediend en bij gebrek aan voldoende personele middelen, is de Autoriteit niet in staat om alle adviesaanvragen die zij ontvangt, te behandelen. Wanneer de aanvrager niet aangeeft dat het voorgelegde ontwerp aanleiding kan geven tot hoge risico's voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen, en wanneer uit zijn antwoorden in het formulier ook niet kan worden afgeleid dat dergelijke risico's aanwezig zijn, kan de Autoriteit beslissen om te verwijzen naar voorliggend standaardadvies betreffende de redactie van normatieve teksten¹.
2. In dit algemene advies wordt gewezen op de belangrijkste eisen waaraan elke norm die de verwerking van persoonsgegevens regelt, moet voldoen. Het blijft dus geldig bij elke redactie van normatieve teksten. Het is de verantwoordelijkheid van de auteur van een ontwerpnorm om ervoor te zorgen dat deze daadwerkelijk voldoet aan de kwaliteitseisen van een wet, opgelegd op grond van de AVG en gelezen in samenhang met de Grondwet, het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie en het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens (hierna "het EVRM").

II. REDACTIE VAN NORMATIEVE TEKSTEN EN GEGEVENSBESCHERMING

A. Wat betreft de vereiste van noodzakelijkheid en evenredigheid van de gegevensverwerkingen die door het ontwerp worden geregeld

3. De Autoriteit herinnert eraan dat elke verwerking van persoonsgegevens een inmenging vormt in het recht op eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer en het recht op bescherming van persoonsgegevens van de betrokkenen. Een dergelijke inmenging is enkel toelaatbaar als zij noodzakelijk is en evenredig met het nagestreefde gerechtvaardigde doel.
4. Ter herinnering: de verwerking van persoonsgegevens wordt als noodzakelijk beschouwd als zij de minst ingrijpende maatregel vormt om het ermee nagestreefde gerechtvaardigde doel te

¹ De Autoriteit dient strategische keuzes te maken, rekening houdend met de nieuwe taken die haar krachtens de AVG zijn opgelegd, de middelen waarover zij beschikt en de beginselen die in de AVG zijn vervat (zoals het beginsel van de risico-gebaseerde benadering en het beginsel van de 'verantwoordingsplicht'). Daarom onderzoekt zij de adviesaanvragen die haar op grond van artikel 23 van de WOG en/of artikel 36, lid 4, van de AVG worden voorgelegd eerst uitsluitend op basis van het formulier.

Alleen in gevallen waarin de antwoorden in het formulier ernstige aanwijzingen bevatten dat het ontwerp van normatieve tekst een hoog risico inhoudt, gaat de Autoriteit over tot een systematische analyse van het ontwerp van normatieve tekst zelf en brengt zij een concreet advies uit.

In de andere gevallen en gezien de toevloed aan dossiers, gaat de Autoriteit niet over tot een analyse van de tekst van het ontwerp van normatieve tekst en geeft zij voorliggende algemene richtlijnen. Het is aan de aanvrager om er in de praktijk voor te zorgen dat het ontwerp dat hij redigeert, daadwerkelijk voldoet aan de kwaliteitsvereisten van de wet die door de AVG, de Grondwet, het Handvest van de grondrechten en het EVRM, worden opgelegd.

bereiken. De auteur van een normatieve tekst moet daarom nagaan of er geen andere maatregelen zijn die minder ingrijpend zijn voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen, en waarmee het nagestreefde doel kan worden bereikt. De beoogde gegevensverwerking moet dus toelaten het nagestreefde doel te bereiken (criterium van doeltreffendheid), maar moet tevens de maatregel zijn die het minst ingrijpt in de rechten en vrijheden van de betrokkenen (criterium van noodzakelijkheid in strikte zin). Concreet betekent dit dat als het mogelijk is het beoogde doel te bereiken met een maatregel die minder ingrijpt in het recht op eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer of het recht op bescherming van persoonsgegevens, de oorspronkelijk beoogde gegevensverwerking niet ingevoerd mag worden.

5. Wanneer de noodzaak van de verwerking van persoonsgegevens vaststaat, moet de auteur van de normatieve tekst er zich nog van vergewissen dat de verwerking evenredig is (in strikte zin) met het beoogde doel, d.w.z. dat er een juist evenwicht moet worden gevonden tussen de verschillende belangen die op het spel staan en de rechten en vrijheden van de betrokkenen. Met andere woorden, er moet een evenwicht zijn tussen de inmenging in het recht op eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer en op bescherming van persoonsgegevens, en het doel dat met die verwerking wordt beoogt en dat daadwerkelijk kan worden bereikt. De voordelen die voortvloeien uit de gegevensverwerking in kwestie moeten dus opwegen tegen de nadelen ervan voor de betrokkenen (criterium van evenredigheid in strikte zin).
6. De Autoriteit vestigt de aandacht van de auteurs van normatieve teksten op de verplichting ervoor te zorgen dat de verwerkingen van persoonsgegevens die door het ontwerp worden geregeld of in uitvoering daarvan zullen worden geregeld, werkelijk noodzakelijk zijn en evenredig met het nagestreefde doel.

B. Wat betreft de vereiste van voorzienbaarheid van de verwerking van persoonsgegevens

7. Verder herinnert de Autoriteit eraan dat elke verwerking van persoonsgegevens een rechtsgrond of een rechtmatigheidsgrond moet hebben, zoals bepaald in artikel 6, lid 1, van de AVG. Gegevensverwerkingen die bij een normatieve maatregel zijn ingevoerd, zijn bijna altijd gebaseerd op artikel 6, lid 1, punt c) of e), van de AVG².

²Artikel 6, lid 1, van de AVG: "*De verwerking is alleen rechtmatig indien en voor zover aan ten minste een van de onderstaande voorwaarden is voldaan: (...)*

c) de verwerking is noodzakelijk om te voldoen aan een wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust; (...)

e) de verwerking is noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang of van een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen; (...)".

8. Krachtens artikel 22 van de Grondwet, artikel 8 van het EVRM en artikel 6, lid 3, van de AVG, moet voor dergelijke verwerkingen duidelijke en nauwkeurige regelgeving gelden, waarvan de toepassing voor de betrokkenen voorzienbaar moet zijn³. Met andere woorden, de regelgeving die de gegevensverwerking regelt of waarvan de toepassing een gegevensverwerking met zich meebrengt, moet voldoen aan de vereisten van voorzienbaarheid en nauwkeurigheid, zodat bij lezing ervan, de betrokkenen duidelijk kunnen begrijpen welke verwerkingen met hun gegevens zullen worden verricht en onder welke omstandigheden deze verwerkingen zijn toegestaan.
9. Dit betekent echter niet dat voor elke gegevensverwerking een *specifieke* norm moet gelden die uitdrukkelijk alle gegevensbeschermingskwesaties in de betrokken context regelt. In bepaalde gevallen kan de voorzienbaarheid van een verwerking van persoonsgegevens die noodzakelijk is voor de vervulling van een taak van algemeen belang immers worden gewaarborgd door de norm die deze taak toekent aan de verwerkingsverantwoordelijke, en de AVG (in voorkomend geval gelezen in combinatie met andere normen die eveneens van toepassing zijn).
10. De vraag rijst dan wanneer en in welke mate een *specifiek* normatief kader noodzakelijk is. Aangezien er geen absolute regel of mathematische formule is om met zekerheid te bepalen wanneer een specifieke norm nodig is om een verwerking van persoonsgegevens te regelen die noodzakelijk is voor de vervulling van een taak van algemeen belang, en om de voorzienbaarheid ervan te waarborgen, geeft de Autoriteit hieronder richtsnoeren.
11. Artikel 6, lid 2, van de AVG bepaalt: *"De lidstaten kunnen specifiekere bepalingen handhaven of invoeren ter aanpassing van de manier waarop de regels van deze verordening met betrekking tot de verwerking met het oog op de naleving van lid 1, punten c) en e), worden toegepast; hiertoe kunnen zij een nadere omschrijving geven van specifieke voorschriften voor de verwerking en andere maatregelen om een rechtmatige en behoorlijke verwerking te waarborgen, ook voor andere specifieke verwerkingssituaties als bedoeld in hoofdstuk IX."*
12. Overweging 10 van de AVG, die betrekking heeft op artikel 6, lid 2, van de AVG, bepaalt: *"In samenhang met de algemene en horizontale wetgeving inzake gegevensbescherming ter uitvoering van Richtlijn 95/46/EG beschikken de lidstaten over verscheidene sectorgebonden wetten op gebieden waar behoefte is aan meer specifieke bepalingen. Deze verordening biedt de lidstaten ook ruimte om eigen regels voor de toepassing vast te stellen, onder meer wat de verwerking van bijzondere persoonsgegevenscategorieën ("gevoelige gegevens) betreft. In zoverre staat deze verordening niet in de weg aan lidstatelijk recht waarin specifieke situaties op het gebied van gegevensverwerking nader worden omschreven, meer bepaald door nauwkeuriger*

³ Zie ook overweging 41 van de AVG.

te bepalen in welke gevallen verwerking van persoonsgegevens rechtmatig geschied".
(onderstreept door de Autoriteit)

13. Bovendien verwijst de AVG ook meermaals naar het nationale recht, hetzij om een specifiek kader voor bepaalde verwerkingen van persoonsgegevens te eisen, hetzij om het treffen van passende en specifieke maatregelen ter bescherming van de grondrechten en de belangen van de betrokkenen, op te leggen.⁴
14. De Autoriteit stelt met name drie situaties vast waarin een nationale norm de verwerking van persoonsgegevens specifiek moet regelen:
 - wanneer het nodig is de voorzienbaarheid van een verwerking van persoonsgegevens die noodzakelijk is voor de vervulling van een publieke taak, beter te waarborgen dan door louter te verwijzen naar de formulering van de norm waarbij de publieke taak wordt toegekend, en specifieke waarborgen moeten worden geboden om de rechten en vrijheden van de betrokkenen te beschermen;
 - wanneer het noodzakelijk is het bindende karakter van een wettelijke verplichting tot verwerking van persoonsgegevens te verzekeren (artikel 6, lid 1, punt c), van de AVG). In dat verband wijst de Autoriteit erop dat de norm die de wettelijke verplichting oplegt, enerzijds het concrete doel moet specificeren waarvoor de verplichte gegevensverwerking moet worden uitgevoerd, en anderzijds duidelijk en nauwkeurig moet zijn, zodat de verwerkingsverantwoordelijke in principe geen beoordelingsmarge heeft met betrekking tot de manier waarop de verwerking van persoonsgegevens die nodig is om aan zijn wettelijke verplichting te voldoen, wordt uitgevoerd⁵.
 - wanneer de AVG of de WVG de vaststelling van een dergelijke specifieke norm voor de verwerking van persoonsgegevens oplegt, om bijvoorbeeld te voorzien in specifieke beschermingsmaatregelen voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen ⁶.

⁴ Dat is bijvoorbeeld het geval voor verwerkingen betreffende bijzondere categorieën van persoonsgegevens in de zin van artikel 9 van de AVG (gegevens over ras, gegevens over de gezondheid,...) die nodig zijn voor de uitvoering van de verplichtingen van verwerkingsverantwoordelijken op het gebied van arbeidsrecht, of voor verwerkingen betreffende deze gegevens die nodig zijn om redenen van zwaarwegend algemeen belang.

⁵ Groep Artikel 29, *advies 06/2014 van over het begrip "gerechtvaardigd belang van de voor de verwerking verantwoordelijke" in artikel 7 van Richtlijn 95/46/EG*, blz. 22. De Autoriteit herinnert eraan dat, ondanks een dergelijk gebrek aan beoordelingsmarge, het hoe dan ook aan de verwerkingsverantwoordelijke is om ervoor te zorgen dat de betrokken verwerking in overeenstemming is met de verplichting in kwestie en met de AVG.

⁶ Wanneer bijvoorbeeld een verwerking van bijzondere categorieën van persoonsgegevens in de zin van artikel 9 van de AVG of artikel 10 van de AVG via normatieve weg moet worden geregeld, en in dat verband in passende en specifieke maatregelen ter bescherming van de grondrechten en de belangen van de betrokkenen (artikel 9, lid 2, punt g), van de AVG, artikel 10 van de WVG) moet worden voorzien, of wanneer het recht van het publiek op toegang tot officiële documenten en het recht op bescherming van persoonsgegevens met elkaar in overeenstemming moeten worden gebracht (artikel 86 van de AVG)...

15. In deze context, ook al vormt elke verwerking van persoonsgegevens een inmenging in het recht op eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer en op bescherming van persoonsgegevens, toch moet niet elke verwerking (en dus elke inmenging in het recht op privacy) noodzakelijkerwijs specifiek geregeld worden door een norm van nationaal recht, bijvoorbeeld door een *specifiek* hoofdstuk dat aan de verwerking van persoonsgegevens is gewijd. Voor gegevensverwerkingen die noodzakelijk zijn voor de vervulling van een taak van algemeen belang, merkt de Autoriteit op dat, voor zover de publieke taken (waarvoor de verwerking van persoonsgegevens nodig is) door de wetgever op zodanige wijze zijn omschreven en afgebakend dat de doeleinden van deze verwerkingen als welbepaald en uitdrukkelijk kunnen worden beschouwd en men zich niet in een van de hierboven beschreven situaties bevindt, het niet systematisch nodig is een specifiek kader voor *deze* gegevensverwerkingen te bieden. Onder deze voorwaarde kan de AVG immers in bepaalde gevallen volstaan om de genoemde gegevensverwerkingen te regelen, met name wanneer er geen specifiek risico voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen bestaat.

16. De Autoriteit verzoekt de auteur van de normatieve tekst derhalve om ervoor te zorgen dat zijn ontwerp voldoet aan de vereiste van voorzienbaarheid, zodat bij de lezing ervan, eventueel in combinatie met de lezing van het relevante normatieve kader, de betrokkenen duidelijk kunnen begrijpen welke verwerkingen met hun gegevens zullen worden uitgevoerd en onder welke omstandigheden die verwerkingen zijn toegestaan.

Voor het Kenniscentrum,
(get.) Cédrine Morlière, Directeur

ADVIES VAN DE VLAAMSE TOEZICHTCOMMISSIE
VOOR DE VERWERKING VAN PERSOONSGEGEVENS

Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens

Advies wetgeving VTC nr. 2023/090 van 12 september 2023

over

tekst	Ontwerp van decreet
van	van de Vlaamse Regering
titel	houdende wijziging van diverse decreten over het landbouw- en visserijbeleid
roepnaam	(decreet landbouw- en visserijbeleid)
datum	zoals principieel goedgekeurd op 7 juli 2023

De Vlaamse Toezichtcommissie (hierna "de VTC");

Gelet op het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (hierna: "het e-govdecreet"), inzonderheid artikel 10/4, §1;

Gelet op de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (hierna AVG), inzonderheid artikel 36, 4, artikel 57, 1, c) en artikel 58, 3;

Gelet op de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens (hierna "WVG");

Gelet op het verzoek om advies van de heer Jo Brouns, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw van 10 juli 2023, ontvangen door de VTC op 10 juli 2023;

Gelet op de behandeling op de zitting van 12 september 2023;

Brengt op 12 september 2023 het volgend advies uit:

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. De Vlaamse minister bevoegd voor Landbouw (hierna "de adviesvrager") verzocht om het advies van de Vlaamse Toezichtcommissie (hierna "VTC") over een ontwerp van decreet *houdende wijziging van diverse decreten over het landbouw- en visserijbeleid* (hierna "het Ontwerp"), zonder aanduiding van specifieke artikelen.
2. Aangezien de adviesbevoegdheid van de VTC op grond van artikel 10/4, § 1 van het e-govdecreet betrekking heeft op de verwerkingen van persoonsgegevens, is haar adviesverlening hiertoe beperkt.

Context

3. Het Ontwerp verzamelt verschillende wijzigingen aan een aantal bestaande decreten inzake het landbouw- en visserijbeleid.
4. De wijzigingen betreffen een aanpassing aan het nieuwe gemeenschappelijke landbouwbeleid, invoeging van rechtsgronden noodzakelijk voor de uitvoering van bepaalde aspecten van de Europese plantengezondheidsregelgeving, de invoeging van een decretaal kader dat beantwoordt aan artikel 22 van de Grondwet, de omschakeling van strafrechtelijke naar administratieve handhaving van de naleving van de visserijregelgeving, een aantal aanpassingen naar aanleiding van de omvorming van het Departement Landbouw en Visserij naar een agentschap waarin zowel de beleidsvoorbereiding als de beleidsuitvoering ten aanzien van dit beleidsveld wordt aan toevertrouwd, een aantal technische aanpassingen en verduidelijkingen en een aantal actualisaties.
5. De volgende bepalingen van het Ontwerp hebben betrekking op de verwerking van persoonsgegevens:

Art. 13

“In artikel 7 van hetzelfde decreet¹, gewijzigd bij het decreet van 8 juni 2018, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

(...)

11° er wordt een paragraaf 5 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§5. Voor de toepassing en uitvoering van dit decreet en meer bepaald ten aanzien van de activiteiten, vermeld in artikel 3 en hoofdstuk 3 van dit decreet, kunnen persoonsgegevens worden verwerkt als vermeld in artikel 4, 2) van verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming). Die persoonsgegevens worden verwerkt om te voldoen aan de wettelijke taken en verplichtingen die voortvloeien uit de toepassing van dit decreet, en om taken van algemeen belang te vervullen.

De verwerkte persoonsgegevens kunnen de volgende categorieën van gegevens betreffen:

1° identificatiegegevens, zoals persoonlijke identificatiegegevens, elektronische identificatiegegevens, andere identificatiegegevens andere dan het rijksregisternummer, uitgegeven door een overheid, en elektronische lokalisatiegegevens;

2° gegevens over financiële bijzonderheden zoals financiële identificatiegegevens, gegevens inzake over financiële hulp, financiële transacties en bijzonderheden betreffende over verzekeringen en pensioen;

3° gegevens over leefgewoonten, zoals openbare mandaten en bezittingen;

4° gegevens over consumptiegewoonten, zoals verhuurgegevens;

5° afbeeldingen en beeldopnamen;

6° gegevens over opleiding, vorming, beroep, beroepsbekwaamheid, loon, professionele ervaring, academische gegevens en betrekkingen;

7° gegevens over persoonlijke kenmerken, zoals persoonlijke bijzonderheden;

8° gerechtelijke gegevens;

9° gegevens over de gezinssamenstelling;

10° gegevens over de controle door controleorganen en onderzoeken die uitgevoerd zijn door aangewezen en erkende laboratoria.

Voor de identificatie van natuurlijke personen worden de volgende gegevens verwerkt:

1° het rijksregisternummer, als de gegevens betrekking hebben op een natuurlijke persoon die in het Rijksregister is opgenomen;

¹ decreet van 28 juni 2013 betreffende het landbouw- en visserijbeleid

- 2° *het identificatienummer van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, als de gegevens betrekking hebben op een natuurlijke persoon die niet in het Rijksregister is opgenomen.*

Andere identificatienummers dan de identificatienummers, vermeld in het derde lid, worden gebruikt als bepaalde gegevens die betrekking hebben op een natuurlijke persoon, op een andere manier aan een unieke identifier worden gelinkt.

De gegevens van de volgende categorieën van personen worden verwerkt:

- 1° *de actoren die activiteiten verrichten of laten verrichten als vermeld in artikel 3;*
2° *de wettelijk verantwoordelijken, aangestelden of vertegenwoordigers van de actoren, vermeld in punt 1°.*

De Vlaamse Regering bepaalt de verdere verwerkingen met aanduiding van de categorieën van verwerkte gegevens en kan bijkomende categorieën bepalen, met aanduiding van de categorieën van personen waarop de verwerking betrekking heeft, de wettelijk uit te voeren verplichtingen die de verwerking rechtvaardigen en waaruit de doelstelling van de beoogde verwerking blijkt of een andere grondslag zoals bedoeld in artikel 6 van verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming). De Vlaamse Regering wijst daarbij ook de verwerkingsverantwoordelijke aan, vermeld in artikel 4, 7), van de voormelde verordening.

De persoonsgegevens die overeenkomstig dit decreet worden verwerkt, worden niet langer bewaard dan nodig is voor de doeleinden waarvoor ze worden verwerkt. De bewaartermijn van de persoonsgegevens wordt bepaald conform artikel III. 87 van het Bestuursdecreet van 7 december 2018.”

Art. 14

“In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 8 juli 2022, wordt een artikel 7/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 7/1. §1. Als in een identificatie-, registratie- of erkenningsplicht en een aanwijzing door de Vlaamse Regering wordt voorzien voor de actoren die activiteiten verrichten of laten verrichten als vermeld in artikel 3, of hun wettelijke verantwoordelijken, aangestelden of vertegenwoordigers, gebeurt dat op basis van:

- 1° *het rijksregisternummer, als de gegevens betrekking hebben op een natuurlijke persoon die in het Rijksregister is opgenomen;*
2° *het identificatienummer van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, als de gegevens betrekking hebben op een natuurlijke persoon die niet in het Rijksregister is opgenomen;*
3° *de identificatie, zoals opgenomen in de Kruispuntbank van Ondernemingen van de FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie wat de inschrijvingsplichtige subjecten betreft;*
4° *de identificatie conform een buitenlandse gegevensbron waarin basisgegevens van ondernemingen en hun vestigingseenheden verzameld zijn.*

Voor de verplichtingen, vermeld in het eerste lid, worden identificatiegegevens en contactgegevens verwerkt. Die gegevens worden verzameld via de authentieke gegevensbronnen, vermeld in het eerste lid, of via opvraging bij de personen, vermeld in het eerste lid. De verwerking vindt ook plaats in het kader van verdere controleverplichtingen en andere handelingen die noodzakelijk zijn om dit decreet uit te voeren, zoals de communicatie met de personen, vermeld in het eerste lid.

§2. De Vlaamse Regering kan het gebruik van andere gegevensbronnen dan de gegevensbronnen, vermeld in paragraaf 1, toelaten of het gebruik van een of meer van die andere gegevensbronnen opleggen met uitsluiting van andere gegevensbronnen.”

“In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 8 juli 2022, wordt een artikel 7/2 ingevoegd, dat luidt als volgt :

“Art. 7/2. De uitwisseling van berichten in uitvoering van dit decreet, de uitvoeringsbesluiten ervan, het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid, het Europese Gemeenschappelijk Visserijbeleid, en de andere Europese en internationale akten die vorm geven aan het landbouw- en zeevisserijbeleid, vermeld in artikel 6, §1, V, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming van de instellingen gebeurt op niet-analoge wijze. Tenzij anders bepaald door de Vlaamse Regering kiest de entiteit die door de Vlaamse Regering voor een bepaalde materie als bevoegde entiteit werd aangewezen, de te volgen elektronische procedure en maakt deze bekend. De bevoegde entiteit kan daarbij beperkingen en technische eisen opleggen.

De Vlaamse Regering kan bepalen wanneer analoge uitwisseling mogelijk blijft.

Voor natuurlijke personen, niet in hun hoedanigheid van ondernemer, geldt dat zij vooraf uitdrukkelijk moeten instemmen met de elektronische uitwisseling en ze de instemming op elk moment moeten kunnen intrekken.

Het tijdstip van verzending en ontvangst van berichten die op elektronische wijze worden uitgewisseld, wordt bepaald door artikel II. 23 van het Bestuursdecreet van 7 december 2018. Tenzij anders bepaald door de Vlaamse Regering geldt voor verzendingen uitgaande van de aangewezen bevoegde entiteit zoals vermeld in het eerste lid, de dag na de dag van verzending als aanvangspunt van de termijnen die worden opgelegd in het kader van procedures in uitvoering van dit decreet, de uitvoeringsbesluiten ervan, het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid, het Europees Gemeenschappelijk Visserijbeleid, en de andere Europese en internationale akten die vorm geven aan het landbouw –en zeevisserijbeleid, vermeld in artikel 6, §1, V, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming van de instellingen. Als voor bepaalde berichten bepaald is dat ze voor een bepaalde datum meegedeeld of ingediend moeten worden bij de bevoegde entiteit, moeten de berichten op de uiterlijke indieningsdatum ontvangen zijn door de bevoegde entiteit.”

6. De VTC gaf al advies over het decreet betreffende het landbouw- en visserijbeleid op 16 januari 2013².

Alsdan waren er een aantal opmerkingen, waarvan de volgende nog actueel is:

“11. In artikel 1, §4 , WVP wordt de verplichting opgelegd om een verantwoordelijke voor de verwerking aan te duiden. Dit zou uitdrukkelijk voor alle verwerkingen moeten gebeuren, al dan niet in een decreet. Het houdt meer in dan de aanwijzing die gebeurt in het voorgelegde artikel 6. Het is op deze entiteit dat de belangrijkste verplichtingen en verantwoordelijkheden inzake de bescherming van de persoonsgegevens zullen rusten en het is dan ook belangrijk dat deze zich daarvan bewust is en dat de betrokkenen weten wie het is.”

² https://overheid.vlaanderen.be/sites/default/files/media/VTC/VTC_advies_W_2013_01.pdf

II. ONDERZOEK VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. Voorafgaande toelichting

7. De VTC stelt vast dat de personen van wie gegevens worden verzameld en uitgewisseld de volgende zijn: de actoren die activiteiten verrichten of laten verrichten als vermeld in artikel 3, de wettelijk verantwoordelijken, aangestelden of vertegenwoordigers van de actoren;

en dat het onder meer de volgende gegevens betreft: identificatiegegevens, gegevens over financiële bijzonderheden, gegevens over leefgewoonten, zoals openbare mandaten en bezittingen, gegevens over consumptiegewoonten, afbeeldingen en beeldopnamen.

8. Het betreft informatie over natuurlijke personen met onder meer identificatiegegevens en dus gaat het om de verwerking van informatie over geïdentificeerde natuurlijke personen, zijnde persoonsgegevens zoals bedoeld in de AVG. De VTC gaat daarom na in hoeverre het Ontwerp en de bestaande decreten in lijn liggen met de principes van het gegevensbeschermingsrecht.

2. Kwaliteit van de regelgevende grondslag

9. Het komt de stellers van het Ontwerp toe om erover te waken dat – en dit ook voor de bestaande wet- en regelgeving – elke verwerking die in onderhavige context zal plaatsvinden een rechtvaardigingsgrond vindt in artikel 6 AVG.

10. Het Ontwerp vermeldt in dat verband:

“Die persoonsgegevens worden verwerkt om te voldoen aan de wettelijke taken en verplichtingen die voortvloeien uit de toepassing van dit decreet, en om taken van algemeen belang te vervullen.”

Dit wordt niet verder verduidelijkt in de memorie.

11. De VTC meent dat de gegevens verwerkt worden op basis van de rechtvaardigingsgrond “taak van algemeen belang”, waar het dossierbeheer betreft. De VTC vraagt om het Ontwerp in die zin aan te passen en één en ander toe te lichten in de memorie.

12. De VTC wenst in herinnering te brengen dat elke overheidsinmenging in de bescherming van de persoonlijke levenssfeer zoals gewaarborgd door artikel 8 van het EVRM³, artikel 7 van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie samengelezen met artikel 52.1 van het Handvest en artikel 22 van de Grondwet moet worden voorgeschreven in een 'voldoende precieze wettelijke bepaling' die beantwoordt aan een dwingende maatschappelijke behoefte en evenredig is met de nagestreefde doelstelling. In een dergelijke precieze wettelijke

³ Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden.

bepaling moeten de essentiële elementen⁴ van de met de overheidsinmenging gepaard gaande verwerkingen van persoonsgegevens omschreven zijn.⁵

13. Voor verwerkingen op basis van artikel 6, lid 1, e), AVG⁶, die niet zozeer betrekking hebben op het privé-leven, maar eerder enkel op de bescherming van persoonsgegevens, moet het doeleinde voldoende duidelijk blijken uit de taak van algemeen belang of voor de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is verleend door unierecht of lidstatelijk recht. Andere elementen van de verwerking die al duidelijk (eventueel impliciet) blijken uit de bestaande wetgeving moeten niet per se herhaald worden. De VTC vindt het niettemin een goede praktijk om dat wel te doen om een uniform kader te creëren waarop verschillende uitvoeringsbesluiten kunnen steunen. Bovendien maakt dit het veel gemakkelijker om de verwerkingen van persoonsgegevens te toetsen aan de AVG, zowel voor de toezichthouder als voor de betrokkenen. Er is dus een onderscheid te maken tussen de legaliteitstoets (eisen waaraan de wettelijke basis moet voldoen om geldig te zijn) en de conformiteitstoets aan de AVG.
14. Aangezien met de vermelding van de essentiële elementen ook minstens gedeeltelijk tegemoetgekomen wordt aan artikel 5, 1, a), AVG, dat bepaalt dat persoonsgegevens moeten worden verwerkt op een wijze die ten aanzien van de betrokkene behoorlijk en transparant is, zal het ontbreken van deze elementen zwaardere transparantiemaatregelen vragen. Er zal immers niet naar wetgeving waarin de verwerking uitdrukkelijk geregeld is, kunnen verwezen worden.
15. De opstellers van de wettelijke en reglementaire teksten zullen moeten inschatten of de beoogde verwerking een meer uitgewerkte rechtsgrond nodig heeft. Daarbij moet in eerste instantie gekeken worden naar de graad van inmenging van de overheid in het privé-leven.
16. De VTC wijst erop dat er ook sprake is van persoonsgegevens als bedoeld in artikel 10, AVG, namelijk gerechtelijke gegevens.
17. Bijzondere categorieën van persoonsgegevens in de zin van de artikelen 9 en 10 AVG behoeven strengere beveiligingsmaatregelen. De VTC wijst op de toepasselijkheid van de artikelen 9 en 10, §2, WVG die aangeven welke bijkomende veiligheidsmaatregelen moeten voorzien worden:
 - de categorieën van personen aanwijzen die de persoonsgegevens kunnen raadplegen, waarbij hun hoedanigheid ten opzichte van de verwerking van de betrokken gegevens nauwkeurig moet worden omschreven;

⁴ Artikel 6, AVG vermeldt de volgende elementen:

- het doel van de verwerking;
- de types of categorieën van te verwerken persoonsgegevens; Deze gegevens moeten bovendien beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt („minimale gegevensverwerking”);
- de betrokkenen;
- de entiteiten waaraan en doeleinden waarvoor de persoonsgegevens mogen worden verstrekt;
- de opslagperioden;
- de aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke(n).

⁵ EHRM, arrest *Rotaru c. Roumania*, 4 mei 2000; GWH 23 april 2015, arrest nr. 44/2015, 63; GWH 5 oktober 2017, arrest nr. 100/2017, 17; GWH 15 maart 2018, arrest nr. 29/2018, 26; GwH 14 januari 2021, arrest nr. 2/2021, overw. B.22.1.e.e.; GwH 18 november 2021, arrest nr. 158/2021, overw. B.6; GwH 9 december 2021, B.53.1-B.53.2; R.v.St, adv. 68.936/AV van 7 april 2021 over een voorontwerp van wet *betreffende maatregelen van bestuurlijke politie tijdens een epidemische noodsituatie*, Parl.St. Kamer, 2020-2021, doc. nr. 551951/001, 94-98; SCHRAM, F., *Privacy & persoonsgegevens. Handboek*, Brussel, Politeia, 2019, 75-98, 111-116; DEGRAVE, E., *"L'é-gouvernement et la protection de la vie privée – Légalité, transparence et contrôle"*, Collection du CRIDS, Larcier, Brussel, 2014, p. 161 e.v.

⁶ “e) de verwerking is noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang of van een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen;”

- de lijst van de aldus aangewezen categorieën van personen ter beschikking houden van de bevoegde toezichthoudende autoriteit voor gegevensbescherming;
 - ervoor zorgen dat de aangewezen personen door een wettelijke of statutaire verplichting, of door een evenwaardige contractuele bepaling ertoe gehouden zijn het vertrouwelijke karakter van de betrokken gegevens in acht te nemen.
18. Andere maatregelen kunnen geformuleerd worden op basis van een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling (zie verder).

3. Doelbinding

19. Persoonsgegevens moeten voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden worden verzameld en mogen vervolgens niet verder op een met die doeleinden onverenigbare wijze worden verwerkt (artikel 5, 1, b), AVG).
20. De volgende doeleinden worden in de memorie vermeld: uitwisseling van gegevens die het beleidsdomein Landbouw en Visserij nodig heeft of bezit in uitvoering van haar bevoegdheden inzake het landbouw- en zeevisserijbeleid, onder meer gegevens over de kwaliteit en de gezondheid van plantaardig teeltmateriaal.
21. De VTC vraagt om de doeleinden duidelijker af te bakenen in het Ontwerp of de memorie zodat nagegaan kan worden of de verwerkte gegevens proportioneel zijn met de doeleinden waarvoor ze verwerkt worden.

4. Verantwoordelijkheid

22. Artikel 4.7) AVG bepaalt dat voor de verwerkingen waarvan de regelgeving het doel en de middelen vastlegt, de **verwerkingsverantwoordelijke** diegene is die daarin als dusdanig wordt aangewezen.
23. Het Ontwerp bevat geen specifieke en expliciete bepalingen. Het is nochtans van belang dat de betrokkenen perfect weten tot wie zich te richten met het oog op het uitoefenen en afdwingen van de hen door de AVG toegekende rechten. Dit wordt dus bij voorkeur in het Ontwerp opgenomen. In het Ontwerp wordt daarvoor delegatie gegeven aan de Vlaamse Regering.
24. De decreetgever, de Vlaamse Regering en de verwerkingsverantwoordelijken moeten nagaan of het uitvoeren van een **gegevensbeschermingseffectenbeoordeling** (GEB - artikel 35 AVG)⁷ voor de verschillende gegevensstromen al dan niet noodzakelijk is.
25. De VTC meent alvast dat het uitvoeren van een GEB verplicht zal zijn gelet op **de lijst van de VTC**⁸ met verwerkingen waarvoor een Vlaamse bestuursinstantie een GEB moet uitvoeren conform artikel 35.4 van de AVG.

⁷ Voor meer uitleg over en model van GEB, zie:

- <https://overheid.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie-dpia>

- Info op website van de federale Gegevensbeschermingsautoriteit:

<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/professioneel/avg/effectbeoordeling-geb>

- Aanbeveling CBPL nr. 01/2018 (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2008.pdf>)

- Richtlijnen Groep 29 (WP 248) (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/handleiding-gegevensbeschermingseffectbeoordeling.pdf>)

⁸ Beslissing VTC nr. O/2020/01 van 14 januari 2020 betreffende Aanneaming van de lijst met verwerkingen waarvoor een Gegevensbeschermingseffectbeoordeling dient te worden uitgevoerd conform artikel 35.4 van de Algemene Verordening Gegevensbescherming door Vlaamse bestuursinstanties

https://overheid.vlaanderen.be/sites/default/files/media/VTC/VTC_O_2020_01_DPIA_lijsten_v1_voor_web.pdf

26. De VTC verwijst in dit kader naar het punt:
- 3) wanneer er op systematische wijze bijzondere categorieën van persoonsgegevens in de zin van artikel 9 van de AVG, evenals persoonsgegevens met betrekking tot strafrechtelijke veroordelingen of strafbare feiten zoals omschreven in artikel 10 van de AVG of gegevens van zeer persoonlijke aard (zoals financiële gegevens en gegevens over inkomen en vermogen, werkloosheid, betrokkenheid van jeugdzorg of maatschappelijk werk, gegevens omtrent huishoudelijke en privé-activiteiten, locatiegegevens) worden uitgewisseld tussen meerdere verwerkingsverantwoordelijken. GEVOELIGE GEGEVENS [criteria 4 en 5];
27. De VTC wijst erop dat een GEB aan de VTC kan worden voorgelegd voor advies. Bij een hoog risico is de consultatie van de VTC verplicht⁹.

5. Minimale gegevensverwerking

28. Conform artikel 5.1, c), AVG, moeten de persoonsgegevens toereikend, ter zake dienend en beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.
29. De **categorieën van betrokkenen** zijn de actoren die activiteiten verrichten of laten verrichten als vermeld in artikel 3 en de wettelijk verantwoordelijken, aangestelden of vertegenwoordigers van de actoren.
30. De **categorieën van persoonsgegevens** zijn:
- identificatiegegevens, zoals persoonlijke identificatiegegevens, elektronische identificatiegegevens, andere identificatiegegevens andere dan het rijksregisternummer, uitgegeven door een overheid, en elektronische lokalisatiegegevens;
 - gegevens over financiële bijzonderheden zoals financiële identificatiegegevens, gegevens inzake over financiële hulp, financiële transacties en bijzonderheden betreffende over verzekeringen en pensioen;
 - gegevens over leefgewoonten, zoals openbare mandaten en bezittingen;
 - gegevens over consumptiegewoonten, zoals verhuurgegevens;
 - afbeeldingen en beeldopnamen;
 - gegevens over opleiding, vorming, beroep, beroepsbekwaamheid, loon, professionele ervaring, academische gegevens en betrekkingen;
 - gegevens over persoonlijke kenmerken, zoals persoonlijke bijzonderheden;
 - gerechtelijke gegevens;
 - gegevens over de gezinssamenstelling;
 - gegevens over de controle door controleorganen en onderzoeken die uitgevoerd zijn door aangewezen en erkende laboratoria.
31. Voor de identificatie van natuurlijke personen worden de volgende gegevens verwerkt:
- het rijksregisternummer, als de gegevens betrekking hebben op een natuurlijke persoon die in het Rijksregister is opgenomen;
 - het identificatienummer van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, als de gegevens betrekking hebben op een natuurlijke persoon die niet in het Rijksregister is opgenomen;
 - andere identificatienummers dan de identificatienummers, vermeld in het derde lid, worden gebruikt als bepaalde gegevens die betrekking hebben op een natuurlijke persoon, op een andere manier aan een unieke identifier worden gelinkt.
32. Verder wordt er delegatie gegeven aan de Vlaamse Regering voor het bepalen van de verdere verwerkingen met aanduiding van de categorieën van verwerkte gegevens bijkomende categorieën, met aanduiding van de categorieën

⁹ Artikel 36, AVG bepaalt dit als volgt: "Wanneer uit een gegevensbeschermingseffectbeoordeling krachtens artikel 35 blijkt dat de verwerking een hoog risico zou opleveren indien de verwerkingsverantwoordelijke geen maatregelen neemt om het risico te beperken, raadpleegt de verwerkingsverantwoordelijke voorafgaand aan de verwerking de toezichhoudende autoriteit."

van personen waarop de verwerking betrekking heeft, de wettelijk uit te voeren verplichtingen die de verwerking rechtvaardigen en waaruit de doelstelling van de beoogde verwerking blijkt of een andere grondslag zoals bedoeld in artikel 6 van verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming). De Vlaamse Regering wijst daarbij ook de verwerkingsverantwoordelijke aan, vermeld in artikel 4, 7), van de voormelde verordening.

33. De VTC vestigt de aandacht op de artikelen 5 en 8 van de wet van 8 augustus 1983 *tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen* die een machtigingsvereiste instellen van de minister bevoegd voor Binnenlandse Zaken voor het gebruik van het rijksregisternummer¹⁰.
34. Verder dient er in de memorie verduidelijkt te worden waarom de volgende gegevens verwerkt worden:
- gegevens over financiële bijzonderheden zoals financiële identificatiegegevens, gegevens inzake over financiële hulp, financiële transacties en bijzonderheden betreffende over verzekeringen en pensioen;
 - gegevens over leefgewoonten, zoals openbare mandaten en bezittingen;
 - gegevens over consumptiegewoonten, zoals verhuurgegevens;
 - afbeeldingen en beeldopnamen : gaat het om afbeeldingen van personen? waarom zijn deze nodig?;
 - gegevens over opleiding, vorming, beroep, beroepsbekwaamheid, loon, professionele ervaring, academische gegevens en betrekkingen;
 - gegevens over persoonlijke kenmerken, zoals persoonlijke bijzonderheden : wat wordt hiermee bedoeld?
 - gerechtelijke gegevens : wat wordt hiermee juist bedoeld en waarom zijn deze nodig?
 - gegevens over de gezinssamenstelling;
 - gegevens over de controle door controleorganen en onderzoeken die uitgevoerd zijn door aangewezen en erkende laboratoria : in welke mate zijn dit persoonsgegevens?
35. Daarna kan nagegaan worden of één en ander in overeenstemming is met de minimale gegevensverwerking. Zoals het Ontwerp nu voorligt is dat alleszins niet het geval, ook gelet op de grote hoeveelheid gegevens en de soms gevoelige gegevens.
36. Artikel 14 van het Ontwerp bepaalt:
- Die gegevens worden verzameld via de authentieke gegevensbronnen, vermeld in het eerste lid, of via opvraging bij de personen, vermeld in het eerste lid.*
37. Correkter en conform de regelgeving is dat de gegevens verzameld worden bij authentieke gegevensbronnen en slechts wanneer dit onmogelijk blijkt, opgevraagd worden bij de personen. De VTC vraagt dan ook om het Ontwerp in die zin aan te passen.
38. Wat de **ontvangers** betreft: de door de Vlaamse Regering aan te wijzen verwerkingsverantwoordelijke.
39. De VTC benadrukt dat de toegang tot de gevraagde gegevens enkel kan open gesteld worden voor de taken en het werkgebied waar iedere medewerker voor bevoegd is.
40. In het Ontwerp wordt specifiek de **mededeling** geregeld van gegevens, met name met het Rijksregister, de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, de Kruispuntbank van Ondernemingen, een buitenlandse gegevensbron waarin basisgegevens van ondernemingen en hun vestigingseenheden verzameld zijn.
41. Er zal rekening moeten gehouden worden met artikel 8 van het Vlaams e-govdecreet van 18 juli 2008, dat aan Vlaamse instanties de verplichting oplegt om protocollen af te sluiten voor de mededeling van persoonsgegevens aan andere overheden. Verder, wat de federale overheden betreft, met artikel 20 van de WVG en artikel 46 van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van de Kruispuntbank van de sociale zekerheid dat de

¹⁰ Zie artikelen 5 en 8 van de wet van 8 augustus 1983 *tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen*

kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité belast met het verlenen van een beraadslaging voor mededelingen van persoonsgegevens die de gezondheid betreffen, zoals opgelegd door artikel 42 van de wet van 13 december 2006 houdende diverse bepalingen betreffende gezondheid.

42. De VTC wijst erop dat optioneel advies aan haar kan gevraagd worden over een ontwerpprotocol.
43. Krachtens artikel 5.1, e) AVG mogen persoonsgegevens niet langer worden bewaard, in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren, dan noodzakelijk voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.
44. Wat de **bewaartermijn** betreft, bepaalt artikel 13 van het Ontwerp:
- De persoonsgegevens die overeenkomstig dit decreet worden verwerkt, worden niet langer bewaard dan nodig is voor de doeleinden waarvoor ze worden verwerkt. De bewaartermijn van de persoonsgegevens wordt bepaald conform artikel III. 87 van het Bestuursdecreet van 7 december 2018.*
45. De VTC doet opmerken dat de bewaartermijn conform het Bestuursdecreet geen maximale termijn is.
46. Het moet evenwel duidelijk zijn hoelang de verwerkingsverantwoordelijke mag bijhouden. Hiervoor moet enerzijds gekeken worden naar de eventueel toepasselijke archiefwetgeving en anderzijds een proportionaliteitsafweging te worden gemaakt.
47. In het licht van artikel 6.3 van de AVG, dienen in het Ontwerp de maximale bewaartermijn(en) van de met het oog op de onderscheiden doeleinden voor deze verwerking van persoonsgegevens voorzien te worden, of toch minstens criteria opgenomen te worden die toelaten deze bewaartermijn(en) te bepalen zodat nagegaan kan worden of voldaan is aan de vereisten van de AVG.

6. Juistheid

48. Persoonsgegevens moeten juist zijn en zo nodig worden geactualiseerd (artikel 5, 1, d), AVG).
49. Het Ontwerp bevat geen bepalingen hierover. De VTC beveelt aan dat de verwerkingsverantwoordelijke hiertoe de nodige maatregelen neemt.

7. Rechten van de betrokkenen en transparantie

50. Artikel 12 AVG bepaalt dat de verwerkingsverantwoordelijke passende maatregelen neemt opdat de betrokkene de in de artikelen 13 en 14, AVG bedoelde informatie en de in de artikelen 15 tot en met 22 en artikel 34, AVG bedoelde communicatie in verband met de verwerking in een beknopte, transparante, begrijpelijke en gemakkelijk toegankelijke vorm en in duidelijke en eenvoudige taal ontvangt.
51. De VTC is van oordeel dat het aanbevolen is om het Ontwerp aan te vullen met de verplichting om de **vermeldingen** zoals bedoeld in randnummer 49, op te nemen in de communicatie met de burger zodat de betrokkenen goed geïnformeerd worden over de verwerking van hun persoonsgegevens en het voor de betrokkenen duidelijk is wat hun rechten zijn en tot wie zij zich moeten richten voor de uitoefening van hun rechten.

8. Beveiligingsmaatregelen

52. Artikel 32 AVG verplicht de verwerkingsverantwoordelijke om gepaste technische en organisatorische maatregelen te treffen die nodig zijn voor de bescherming van de persoonsgegevens. Deze maatregelen moeten een passend beveiligingsniveau verzekeren rekening houdend, enerzijds, met de stand van de techniek ter zake en de kosten voor het toepassen van de maatregelen en, anderzijds, met de aard van de te beveiligen gegevens en de potentiële risico's.
53. De VTC wijst erop dat aangezien de gegevens bijzondere categorieën van persoonsgegevens betreft een bijzondere aandacht vereist is inzake informatieveiligheid.
54. Artikel 32, AVG wijst op een aantal voorbeeldmaatregelen om, waar passend, een op het risico afgestemd beveiligingsniveau te waarborgen:
- de pseudonimisering en versleuteling van persoonsgegevens;
 - het vermogen om op permanente basis de vertrouwelijkheid, integriteit, beschikbaarheid en veerkracht van de verwerkingssystemen te garanderen;
 - het vermogen om bij een fysiek of technisch incident de beschikbaarheid van en de toegang tot de persoonsgegevens tijdig te herstellen;
 - een procedure voor het op gezette tijdstippen testen, beoordelen en evalueren van de doeltreffendheid van de technische en organisatorische maatregelen ter beveiliging van de verwerking.
55. Voor de concrete uitwerking hiervan wijst de VTC op de aanbeveling¹¹ ter voorkoming van gegevenslekken en op de referentiemaatregelen¹² die bij elke verwerking van persoonsgegevens in acht zouden moeten worden genomen. De VTC benadrukt ook het belang van een behoorlijk gebruikers- en toegangsbeheer¹³ en een logging van de toegangen zodat de functionaris en de toezichhouders kunnen controleren wie wanneer toegang had tot welke gegevens, wat zijn/haar acties waren en waarom¹⁴.
56. Voor zover er gedacht wordt aan het gebruik van cloudtoepassingen, verwijst de VTC naar haar adviezen en aanbevelingen daarover¹⁵.
57. Het Ontwerp voorziet ook:
- Tenzij anders bepaald door de Vlaamse Regering kiest de entiteit die door de Vlaamse Regering voor een bepaalde materie als bevoegde entiteit werd aangewezen, de te volgen elektronische procedure en maakt deze bekend. De bevoegde entiteit kan daarbij beperkingen en technische eisen opleggen.*
58. De VTC gaat ervan uit dat deze elektronische procedure conform de AVG is en meer bepaald beantwoordt aan de vereisten van gegevensverwerking by design en by default.
59. In principe moet de specificering van maatregelen niet in de wetgeving worden opgenomen. Wanneer de decreetgever of in een later stadium (mits delegatie), de Vlaamse Regering echter vermoedt dat de gepaste

¹¹ Aanbeveling CBPL nr. 01/2013

(<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2013.pdf>)

¹² Referentiemaatregelen CBPL voor de beveiliging van elke verwerking van persoonsgegevens, Versie 1.0 (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/nota-inzake-de-beveiliging-van-persoonsgegevens.pdf>)

¹³ Zie ook Aanbeveling CBPL nr. 01/2008

(<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2008.pdf>)

Verscheidene instanties kunnen hiervoor aangepaste technologische oplossingen bieden (zoals bijvoorbeeld de Kruispuntbank van de Sociale zekerheid).

¹⁴ *Audit trailing of beveiligd controlespoor.*

¹⁵ <https://overheid.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie-cloud>

maatregelen niet gerealiseerd zullen worden zonder dit aan de betrokken instanties expliciet op te leggen, dan moet dat wel gebeuren¹⁶.

III. **BESLUIT**

60. De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- de rechtvaardigingsgrond aanpassen in het Ontwerp en toelichten in de memorie (luik 2);
- de doeleinden duidelijker afbakenen (luik 3);
- de verwerkingsverantwoordelijke opnemen in het Ontwerp (luik 4);
- een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling uitvoeren (luik 4);
- verduidelijken waarom de aangehaalde gegevens verwerkt worden aangezien dit niet in overeenstemming is met de minimale gegevensverwerking (luik 5);
- in het Ontwerp wijzigen dat de gegevens eerst via authentieke bronnen opgevraagd zullen worden en pas wanneer dit niet mogelijk blijkt via de betrokkene zelf (luik 5);
- de maximale bewaartermijn opnemen in het Ontwerp, minstens criteria opnemen die toelaten om de maximale bewaartermijn te bepalen (luik 5);
- de nodige maatregelen nemen voor de juistheid van de gegevens (luik 6);
- de transparantiemaatregelen uitwerken (luik 7).

Hans Graux,
Voorzitter VTC

Getekend door: Hans Graux (Signature)
Getekend op: 2023-09-14 14:15:00 +02:00
Reden: Ik keur dit document goed

¹⁶ Dit kan eventueel ook in een ministerieel besluit of een omzendbrief.

ADVIES VAN DE STRATEGISCHE ADVIESRAAD
VOOR LANDBOUW EN VISSERIJ

VERZAMELDECREET LANDBOUW EN VISSERIJ

Advies van de Strategische Adviesraad Landbouw en Visserij, Wetstraat 34-36, 1040 Brussel

W www.salv.be – T +32 2 209 01 11 – E info@salv.be

Adviesvraag	Ontwerp van decreet houdende wijziging van diverse decreten over het landbouw- en visserijbeleid	
Adviesvrager	Jo Brouns - Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw	
Ontvangst adviesvraag	10 juli 2023	
Wettelijke basis	Oprichtingsdecreet SALV 6 juli 2007	
Goedkeuring raad	29 september 2023	
Kopie aan	Hilde Crevits – Viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, bevoegd voor Zeevisserij; Patricia De Clercq – secretaris-generaal van het Departement Landbouw en Visserij; Bart Dochy – voorzitter van de Commissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid van het Vlaams Parlement; Joris Relaes – administrateur-generaal van het Instituut voor Landbouw-, Visserij- en Voedingsonderzoek (ILVO); Filip Fontaine – algemeen directeur van het Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing (VLAM).	
Adviesnummer	2023 – 14	
Dossierhouder	Wouter Vanacker	wvanacker@serv.be
Contactpersoon	Koen Carels	kcarels@serv.be

De heer Jo Brouns

Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw

Ellipsgebouw

Koning Albert-II laan 35

1030 Schaarbeek

Advies Ontwerp van decreet houdende wijziging van diverse decreten over het landbouw- en visserijbeleid

Mijnheer de minister

Op 10 juli 2023 ontving de SALV uw vraag om advies over het ontwerp van decreet houdende wijziging van diverse decreten over het landbouw- en visserijbeleid. Op verzoek heeft u de adviestermijn van 30 dagen verlengd tot uiterlijk 29 september 2023. De raad keurde het advies goed op 29 september 2023.

De SALV pleit ervoor om de nomenclatuur en de inhoudelijke afbakening van het nieuwe agentschap te verruimen met voedselbeleid. Daarmee verankert de Vlaamse Regering de progressie die de Vlaamse overheid heeft gemaakt inzake de uitwerking van een Vlaams voedselbeleid. De SALV blijft alvast als daartoe geijkt adviesorgaan het voedselbeleid prominent opvolgen en met advieswerk ondersteunen.

Hoogachtend

Hendrik Vandamme
voorzitter

Koen Carels
secretaris

Inhoud

Krachtlijnen	81
Situering	82
Advies	86

Krachtlijnen

- **Veranker voedselbeleid als volwaardig beleidsthema** in de taakstelling en naamgeving van het nieuwe agentschap.
- **Verbeter de economische landbouw- en zeevisserijrapportage.**
- **Versterk de vertegenwoordiging van landbouwactoren in representatieve organen** op verschillende decentrale beleidsniveaus.
- Zet meer in op **begeleiding van toekomstplanning op bedrijfsniveau** en zorg zo voor **meer overnames** in de sector.
- Pas met de uitbreiding van het doelstellingenkader van het Vlaams landbouwbeleid ook de beschikbare budgetten aan: **breid de budgetten uit en versterk** de ondersteuning van **initiatieven die de gestelde socio-economische uitdagingen in de sector tegemoet treden** (landbouwinkomen, concurrentievermogen, positie in de keten,...).
- **Stel opleidingskwaliteit centraal** in het nieuwe registratie- en erkenningssysteem voor aanbieders van **landbouweducatie**.
- Ontwikkel een **regelgevend kader voor de handel in plantaardig teeltmateriaal** dat waar mogelijk, relevant en wenselijk **coherent** is met de **viagerende kaders binnen en buiten België. Betrek daarbij de sector.**
- **Evalueer tijdig** de goede werking van de **bevoegdheidsverdeling inzake de plantengezondheid, ook op lokaal** niveau.

Situering

Het voorliggende ontwerp van decreet verzamelt verschillende wijzigingen aan een aantal bestaande decreten inzake het landbouw- en visserijbeleid.

Aanpassingen naar aanleiding van de omvorming van het Departement Landbouw en Visserij naar een agentschap

Art. 4 tot en met 6 passen de naamsverandering van de omgevormde entiteit toe aan het decreet van 6 juli 2007 houdende de oprichting van de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij aan. De omvorming leidt tot gelijksoortige aanpassingen aan het decreet van 3 april 2009 houdende de organisatie van co-existentie van genetisch gemodificeerde gewassen met conventionele gewassen en biologische gewassen via art. 8 van het voorliggend ontwerp van decreet en aan het decreet van 28 juni 2013 betreffende landbouw en zeevisserij via diverse artikelen van het voorliggend ontwerp van decreet.

Wettelijke basis voor afbouw, stopzetting of heroriëntering van activiteiten

Art. 17 voegt 'maatregelen voor de afbouw, stopzetting of heroriëntering' toe aan art. 9 van het decreet van 28 juni 2013 betreffende landbouw en visserij (het 'landbouwdecreet'), dat de maatregelen ter ondersteuning en bevordering van een economisch efficiënte en duurzame landbouw, zeevisserij- en aquacultuursector omschrijft. Dergelijke maatregelen kunnen volgens de bij het ontwerpdecreet horende nota al genomen worden op basis van artikel 9, eerste lid, punten 1° en 5° van het Landbouwdecreet. Het verdient volgens de Vlaamse Regering vanuit legistiek oogpunt echter de voorkeur een uitdrukkelijke rechtsgrond te voorzien.

Uitbreiding van duurzame productiemethoden ontvankelijk voor steun in het kader van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid

Het nieuwe Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) bevat een aantal nieuwe doelstellingen waartoe steunmaatregelen moeten bijdragen om in aanmerking te komen voor steun. Art. 18 van het ontwerp van decreet breidt met de wijziging van art. 10 van het decreet van 28 juni 2013 betreffende landbouw en visserij de resultaatsgebieden van duurzame productiemethoden aldus uit. Het gaat om klimaatmitigatie en -adaptatie, het versterken van ecosystemen en de instandhouding van habitats en soorten. Daarnaast voegt art. 18 de volgende actieterreinen voor Vlaamse steun expliciet toe:

- steun bieden met het oog op een leefbaar landbouwinkomen en veerkracht om de voedselzekerheid te garanderen;
- vergroten van de marktgerichtheid en van het concurrentievermogen;
- verbeteren van de positie van de landbouwers in de waardeketen

- beter inspelen op de maatschappelijke verwachtingen over voedsel en gezondheid

Binnen de grenzen van de jaarlijks toegestane begrotingskredieten kunnen aan begunstigden subsidies worden toegekend voor de uitvoering van de steunmaatregelen.

Invoeging van rechtsgronden noodzakelijk voor de uitvoering van bepaalde aspecten van de Europese plantengezondheidsregelgeving

De Plantengezondheidsverordening omvat fytosanitaire maatregelen en eisen in de ruime zin van het woord plantengezondheid nl. ten aanzien van quarantaineorganismen (Q en ZP-Q) en de gereguleerde niet-quarantaineorganismen (RNQP). Terwijl de federale overheid bevoegd is voor eisen en maatregelen met betrekking tot Q- en ZP-Q-organismen op planten, plantaardige producten en ander materiaal, zijn de gewestelijke overheden bevoegd voor eisen en maatregelen met betrekking tot RNQP-organismen op plantaardig teeltmateriaal. Een professionele marktdeelnemer wordt geconfronteerd met 2 bevoegde overheden, aangezien op eenzelfde plant zowel Q-, ZP-Q- als RNQP-eisen van toepassing kunnen zijn, en het plantenpaspoort de naleving van al deze eisen garandeert. De federale en de gewestelijke overheden hebben dan ook een samenwerkingsakkoord gesloten, waarin het principe van het unieke loket wordt nagestreefd. Daar waar dit mogelijk was, is afgesproken dat één overheidsdienst aanspreekpunt en uitvoerder is van zoveel mogelijk eisen en maatregelen binnen eenzelfde sector, dus zowel van Q's, ZP-Q's als van RNQP's. Met de aanpassingen in het decreet wordt hier verder uitvoering aangegeven, dan wel aan de Vlaamse Regering de nodige kapstokken geboden om er verder uitvoering aan te geven.

Zo breidt art. 11 de taakstelling van de Vlaamse Regering uit via aanvulling van art. 4 van het decreet van 28 juni 2013 betreffende het landbouw- en visserijbeleid met alle maatregelen voor de invoering en uitvoering van het Europese beleid betreffende de handel in plantaardig teeltmateriaal of het Europese plantengezondheidsbeleid. Het gaat om maatregelen die de kwaliteit van het plantaardig teeltmateriaal vastleggen en die de registraties en erkenningen van de professionele marktdeelnemers regelen, die de traceerbaarheid garanderen van planten, plantaardige producten en andere materialen, alsook de maatregelen die de certificering regelen van plantaardig teeltmateriaal en andere voor opplant bestemde planten die in de Europese Unie in verkeer worden gebracht, die de Europese Unie binnenkomen en die uitgevoerd worden uit het grondgebied van de Europese Unie. Een andere aanvulling van art. 4 van dat decreet voorziet de Vlaamse Regering de mogelijkheid lokale overheden te machtigen om maatregelen te nemen tegen bacterievuur en ze ook te machtigen om die maatregelen te handhaven.

Met de artikelen 41 en 42 in het ontwerp van decreet wordt aan hoofdstuk 3, afdeling 2, van het landbouwdecreet een "Onderafdeling 7 Handhaving van het beleid over de productie van plantaardig teeltmateriaal" toegevoegd en een artikel 74/1. Dit artikel voorziet, met behoud van de toepassing van de algemene sanctiebepalingen voorzien in afdeling 1, voor de handhaving van het beleid inzake de productie van plantaardig teeltmateriaal en het beleid over de plantengezondheid in een delegatie aan de Vlaamse Regering.

Uitbreiding van de handhaving naar andere Europese en internationale akten, naast het GLB en GVB

Met artikel 26 van het ontwerp wordt artikel 53, vierde lid, van het decreet van 28 juni 2013 betreffende landbouw en visserij gewijzigd. De mogelijkheid om de **uitbetaling van aangevraagde steun op te schorten** tijdens de fase waarin onderzocht wordt of er sprake is van een inbreuk wordt zo uitgebreid naar onderzoeken naar de naleving van **andere Europese en internationale akten** die vorm geven aan het landbouw- en zeevisserijbeleid naast het Europese Gemeenschappelijke Landbouwbeleid en het Europese Gemeenschappelijke Visserijbeleid.

Met artikel 27 van het ontwerp wordt artikel 55, eerste lid van het decreet van 28 juni 2013 betreffende landbouw en visserij gewijzigd om het **formuleren van waarschuwingen** aan overtredders ook mogelijk te maken voor inbreuken op Europese verordeningen die rechtstreeks van toepassing zijn en die niet altijd onder de noemer van het Europese Gemeenschappelijk Landbouw- of visserijbeleid vallen en geen uitvoering vinden in Vlaamse regelgeving.

Art. 29 verruimt in dezelfde zin de scope voor de **exclusieve bestuurlijke geldboetes** geregeld in art. 56 van het voornoemde decreet.

Visserij

Art. 2 geeft met de wijziging van art. 3, §4 van de wet van 23 september 1931 op de aanwerving van het personeel der zeevisserij gevolg aan de uitsplitsing van **zeevisserij als een afzonderlijke ministeriële bevoegdheid**.

Artikel 34 wijzigt artikel 64 van het decreet van 28 juni 2013 betreffende landbouw en visserij door naar analogie met de wijzigingen van de artikelen 53, 55 en 56 van het landbouwdecreet ook hier de scope van de **handhaving** uit te breiden door te verwijzen naar **andere Europese en internationale akten** die vorm geven aan het zeevisserijbeleid, naast het Gemeenschappelijk Visserijbeleid.

Met artikelen 35, 36 en 37 van het ontwerp worden diverse artikelen van het decreet van 28 juni 2013 betreffende landbouw en visserij aangepast aan de **depenalisering** van de handhaving inzake het zeevisserijbeleid. Art. 38 van het voorliggend ontwerp van decreet schrapt art. 68 van dat decreet uit hoofde van de depenalisering.

Overige wijzigingen

Art. 3 breidt met de toevoeging van art. 11/1 aan het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap "Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing" de werking van **VLAM** uit met de mogelijkheid tot **het verlenen van subsidies**, premies en andere financiële tegemoetkomingen.

Art. 7 verankert met een uitbreiding van art. 11 in het voornoemd SALV-decreet het bestaan en de scope van de (thans door het Departement Landbouw Visserij en na de omvorming) door het agentschap beheerde **cijferwebsite**.¹

Met artikel 13 van het ontwerp, wordt artikel 7 van het landbouwdecreet ingrijpend gewijzigd. Artikel 7 behandelt de **uitwisseling van gegevens** die het beleidsdomein Landbouw en Visserij nodig heeft of bezit in uitvoering van haar bevoegdheden inzake het landbouw- en zeevisserijbeleid. Met artikel 14 wordt in het Landbouwdecreet een nieuw artikel 7/1 ingevoegd. Dit artikel bepaalt dat als over wordt gegaan tot het identificeren, registreren of erkennen, aanwijzen van personen of van deze die voor hen optreden, dit gebeurt aan de hand van de identificatiesleutels uit de authentieke gegevensbronnen.

Art. 15 verankert de **elektronische uitwisseling als voornaamste communicatievorm** in het kader van de uitvoering van het Vlaams landbouw- en visserijbeleid (het onlydigitalprincipe).

Art. 16 voegt een art. 8/1 toe aan het decreet van 28 juni 2013 betreffende landbouw en zeevisserij dat de Vlaamse Regering machtigt de **officiële vertegenwoordiging van de landbouw op lokaal niveau** te organiseren. Dit artikel biedt de Vlaamse Regering de nu ontberende rechtsgrond om het Koninklijk Besluit van 15 september 1924 tot inrichting van de officiële vertegenwoordiging van de landbouw te wijzigen zodat de samenstelling en de procedure tot samenstelling van de provinciale landbouwkamers of de rechtsopvolger ervan kan worden geregeld. Voornoemd KB is immers voor het laatst ingrijpend gewijzigd bij KB van 12 april 1977. Een samenstelling conform dit KB is niet meer mogelijk, gelet op de samenstellingsprocedure die erin voorzien is en omwille van het feit dat de organisaties die volgens dit KB van de provinciale landbouwkamers deel moeten uitmaken vaak niet meer bestaan.

Art. 20 schrapt art. 20 van het decreet van 28 juni 2013 betreffende landbouw en zeevisserij, dat toelaat verenigingen als **centra voor landbouwenductie** te erkennen en de voorwaarden tot erkenning omschrijft. Art. 21 van het ontwerp van decreet delegeert de Vlaamse Regering om een erkenningsstelsel van begunstigden voor subsidies voor landbouwenductie te ontwikkelen en de erkenningsvoorwaarden op te stellen.

¹ [Landbouwcijfers Vlaanderen: cijfers over de Vlaamse landbouw](#)

Advies

[1] Veranker voedselbeleid als volwaardig beleidsthema in de taakstelling en naamgeving van het nieuwe agentschap. Het huidige Departement Landbouw en Visserij gaf tijdens de aflopende legislatuur uitgebreid invulling aan de doelstelling van de Vlaamse Regering om een Vlaams voedselbeleid vorm te geven. In samenwerking met andere entiteiten binnen de Vlaamse overheid en met een brede coalitie aan betrokken middenveldorganisaties gaf het Departement Landbouw en Visserij namelijk vorm aan een binnen het middenveld breed gedragen voedselstrategie. Sindsdien wordt via deals tussen overheden, bedrijven en organisaties werk gemaakt van de concrete vertaalslag van het breed doelstellingenkader naar de praktijk. Het is nu zaak om de gemaakte progressie met betrekking tot de uitbouw van een volwaardig Vlaams voedselbeleid te verankeren door voedselbeleid op te nemen binnen de taakstelling en naamgeving van het nieuwe agentschap. De SALV zal in de toekomst alvast blijven bijdragen aan de gedragen uitwerking van het nieuwe beleidskader.² De adviesraad is daartoe het geijkte platform, gelet op zijn brede samenstelling van vertegenwoordigers uit de ganse agrovoedingsketen inclusief de consument en het onderzoek. De beleidsthema's landbouw, zeevisserij en voedsel houden in grote mate verband met elkaar. Dat verband blijkt ook uit de uiteenlopende beleidsplannen en -kaders op de verschillende beleidsniveaus.

SALV-decreet

[2] Verbeter de economische landbouw- en zeevisserijrapportage. De verankering van de nieuwe digitale landbouwrapportage in het SALV-decreet is een goede zaak. Daarnaast is het raadzaam de economische rapportage voor zowel landbouw als zeevisserij gevoelig te verbeteren door een gedegen opvolgingsinstrument voor prijzen en marges in de keten te ontwikkelen. Verbeter ook de rapportage voor aquacultuur. Werk daartoe adequaat samen met de federale overheid.³ Blijf als overheid ook investeren in kwalitatieve analyse en kennisontwikkeling, onder meer op het vlak van economische duurzaamheid, inkomensvorming, enz.

Decreet Landbouw en Visserij 2013

Art. 16

[3] Versterk de vertegenwoordiging van landbouwactoren in representatieve organen op verschillende decentrale beleidsniveaus. Art. 16 voegt een art. 8/1 toe aan het decreet van 28 juni 2013 betreffende landbouw en zeevisserij dat de Vlaamse Regering machtigt de officiële vertegenwoordiging van de landbouw op lokaal niveau te organiseren. Deze toevoeging is in

² Zie [Voedselbeleid | SALV](#)

³ Zie eerder: SALV, 2 juni 2023, [Beleidsaanbevelingen voor actiever en breder socio-economisch beleid rond landbouw](#), par. 9.

eerste instantie gericht op de vernieuwing van de provinciale landbouwkamers. De vertegenwoordiging van de landbouwfactoren is ook op andere beleidsniveaus broodnodig. Stimuleer de ontwikkeling van landbouw- en voedseladviesraden op het niveau van lokale besturen en van de nieuwe regio's. Blijf ook de representatie van belanghebbenden uit de landbouwsector honoreren in de gebiedsgerichte werking van de Vlaamse overheid, zoals in het kader van landinrichtingsprojecten. Met betrekking tot het parkenbesluit vroeg de SALV om de evenwichtige deelname van vertegenwoordigers van het lokale middenveld uit het betrokken gebied in het bestuursorgaan van het parkbureau duidelijker te verankeren.⁴

Art. 17

[4] Meer dan ooit pleit de SALV voor een constructief landbouwbeleid, waarbij beleidsmakers een duurzame toekomst met perspectief op lange termijn als uitgangspunt vooropstellen. Art. 17 voegt 'maatregelen voor de afbouw, stopzetting of heroriëntering' toe aan art. 9 van het decreet van 28 juni 2013 betreffende landbouw en visserij, dat de maatregelen ter ondersteuning en bevordering van een economisch efficiënte en duurzame landbouw, zeevisserij en aquacultuursector omschrijft. Voor de SALV moet de Vlaamse overheid meer dan ooit werk maken van een constructief landbouw- en omgevingsbeleid, dat de duurzame toekomst voor een economisch leefbare, aantrekkelijke en duurzame landbouw kan realiseren. **Bouw ook op bedrijfsniveau mee aan die duurzame toekomst. Zet meer in op begeleiding en zorg zo voor meer overnames van landbouwbedrijven.**

Art. 18

[5] Pas met de uitbreiding van het doelstellingenkader ook de beschikbare budgetten aan: breid de budgetten uit en versterk de ondersteuning van initiatieven die de gestelde socio-economische uitdagingen in de sector tegemoet treden (landbouwkomen, concurrentievermogen, positie in de keten,...). Het is niet wenselijk dat er waterbedeffecten optreden tussen de budgetten binnen het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid. Om de bijkomende doelen te bereiken, is een verruiming van het budget voor landbouw aan de orde. Beantwoord deze meervraag door meer in te zetten op samenwerking tussen het nieuwe Agentschap Landbouw en Zeevisserij en de nieuwe zusterentiteiten binnen het nieuwe Beleidsdomein WEWILS. Verwerf bijkomende middelen met externe projectsteun. Boor aldus ter realisatie van deal 2 van de voedselstrategie (in functie van eerlijke en echte prijzen) de mogelijkheden voor EIP-projectsteun aan. Het ontwerp van decreet stelt dat binnen de grenzen van de jaarlijks toegestane begrotingskredieten aan begunstigden subsidies kunnen worden toegekend om de steunmaatregelen te realiseren. Om de socio-economische doelstellingen op het vlak van marktgerichtheid, concurrentievermogen, positie in de keten,...) te bereiken, zal naast subsidies evenwel een breder en actiever landbouweconomisch beleid aan de orde zijn.

⁴ SALV, 15 mei 2023, [Advies Parkenbesluit](#), par. 4. Zie ook SALV, 25 november 2022, [Advies Algemene landschapszorg en Vlaamse Parken](#).

Art. 26, 27, 29, 34

[6] Verduidelijk de verruiming van de handhaving naar andere Europese en internationale akten. De huidige vage omschrijving genereert rechtsonzekerheid, gezien niet duidelijk is aan welke akten en verdragen de rechtsonderhorige is gebonden.

Art. 20

[7] Stel opleidingskwaliteit centraal in het nieuwe registratie- en erkenningsstelsel voor aanbieders van landbouwenducatie. Art. 20 schrapt art. 20 van het decreet van 28 juni 2013 betreffende landbouw en zeevisserij, dat toelaat verenigingen als centra voor landbouwenducatie te erkennen en de voorwaarden tot erkenning omschrijft. Art. 21 van het ontwerp van decreet delegeert de Vlaamse Regering om een erkenningsstelsel van begunstigden voor subsidies voor landbouwenducatie te ontwikkelen en de erkenningsvoorwaarden op te stellen. Eerder vroeg de SALV om de expertise van de vormingscentra op passende wijze te honoreren.⁵ De adviesraad herhaalt de volgende aandachtspunten:

- De opleidingskwaliteit heeft baat bij een adequate concentratie van expertise en curricula. De kwaliteit van opleidingen kan beter gewaarborgd worden met een beperkt aantal aanbieders. Uit hoofde van deze bekommernis keurde de adviesraad recent de uitbreiding van het takenpakket van de regionale technologische centra met het aanbieden van duaal leren af.⁶
- Een bestendige en duurzame financiering honoreert de expertise binnen de vormingscentra.
- Bied zuurstof aan nieuwe, innovatieve en inspirerende initiatieven in het kader van vorming en opleiding.
- Maak werk van een stabiel kader op basis van een heldere en standvastige langetermijnvisie over duurzame landbouw, en over de benodigde kennis en vaardigheden die de Vlaamse landbouwers moeten bezitten om deze duurzame landbouw vorm te geven.

De SALV wees eerder ook op het belang van een gedifferentieerd vorming- en opleidingsaanbod dat oog heeft voor de noden en behoeften van verschillende doelgroepen, met name actieve landbouwers, starters, en pre-starters.⁷

⁵ SALV, 12 mei 2022, [Advies Voorontwerp programmadecreet BA 2022](#), par. 1.

⁶ SALV, 4 mei 2023, [Advies Programmadecreet BA 2023](#), par. 1.

⁷ SALV en Minaraad, 18 maart 2022, [Advies Ontwerp Strategisch plan GLB 2023-2027](#), par. 45. Zie ook SALV, 4 mei 2023, [Advies Programmadecreet BA 2023](#), par. 2, dat een vraaggestuurd opleidingsaanbod van de regionale technologische centra aanbeveelt.

Art. 11, 41, 42

[8] Ontwikkel een regelgevend kader voor de handel in plantaardig teeltmateriaal dat waar mogelijk, relevant en wenselijk coherent is met de vigerende kaders binnen en buiten België. Betrek daarbij de sector. De bevoegdheid van Vlaanderen is uitgebreid met het nemen van diverse maatregelen voor de invoering en uitvoering van het Europese beleid betreffende de handel in plantaardig teeltmateriaal of het Europese plantengezondheidsbeleid. Het is aangewezen om op basis van overleg met de betrokken sectoren een helder kader te ontwikkelen dat de teelt en de handel in teelten niet belemmert omwille van onnodige wrijving tussen verschillende regelgeving.

[9] Werk in samenwerking met lokale overheden duidelijke, uniforme preventie- en bestrijdingsprotocollen aan. Responsabiliseer lokale overheden over het belang van preventie en effectieve bestrijding van bacterievuur, ook op het openbare domein en bij de burger. Zorg ervoor dat deze protocollen praktische drempels tegemoet treden, bijvoorbeeld rond verbranding in open lucht en de daarbij geldende afstandsregels, en dat lokale overheden daadwerkelijk sanctionerend optreden indien de verplichte bestrijding niet wordt uitgevoerd.

[10] Evalueer tijdig de goede werking van de bevoegdheidsverdeling inzake de plantengezondheid, ook op lokaal niveau.

Art. 15

[11] Verduidelijk de toepassing van het onlydigitalprincipe. Respecteer de bestaande verschillen op het vlak van digitale competenties in de samenleving en werk ze weg. Art. 15 verankert de elektronische uitwisseling als voornaamste communicatievorm in het kader van de uitvoering van het Vlaams landbouw- en visserijbeleid (het onlydigitalprincipe). Verduidelijk hoe het principe toegepast wordt ten aanzien van eenmanszaken. Geef aan hoe de administraties binnen de Vlaamse overheid de bestaande verschillen op het vlak van digitale competenties in de samenleving zullen opvangen. Ondersteun opleidingsinitiatieven die de digitale vaardigheden onder landbouwers verbeteren, ook met het oog op de ontwikkeling van precisielandbouw.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 74.636/3
van 12 december 2023

over

een voorontwerp van decreet ‘houdende wijziging van diverse
decreten over het landbouw- en visserijbeleid’

Op 9 oktober 2023 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een voorontwerp van decreet van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest ‘houdende wijziging van diverse decreten over het landbouw- en visserijbeleid’.

Het voorontwerp is door de derde kamer onderzocht op 21 november 2023. De kamer was samengesteld uit Jeroen VAN NIEUWENHOVE, kamervoorzitter, Koen MUYLLE en Toon MOONEN, staatsraden, Jan VELAERS, assessor, en Annemie GOOSSENS, griffier.

De verslagen zijn uitgebracht door Githa SCHEPPERS, eerste auditeur, en Tina COEN, adjunct-auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 12 december 2023.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond¹, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET VOORONTWERP

2. Het voor advies voorgelegde voorontwerp van decreet van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest strekt ertoe diverse decreten over het landbouw- en visserijbeleid te wijzigen.

3. De wet van 23 september 1931 ‘op de aanwerving van het personeel der zeevisserij’ wordt gewijzigd omdat de bevoegdheden van landbouw en visserij niet langer door dezelfde minister worden waargenomen (artikel 2 van het voorontwerp). Daarnaast wordt het decreet van 7 mei 2004 ‘tot oprichting van het privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap ‘Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing’ gewijzigd om het in dat opschrift vermelde Centrum toe te staan bepaalde subsidies te verlenen (artikel 3). Het voorontwerp wijzigt ook het decreet van 6 juli 2007 ‘houdende de oprichting van de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij’ naar aanleiding van de samenvoeging van de beleidsdomeinen Economie, Wetenschap en Innovatie, Werk en Sociale Economie en Landbouw en Visserij tot het beleidsdomein Werk, Economie, Wetenschap, Innovatie, Landbouw en Sociale Economie (artikel 4) en van de omvorming van het departement Landbouw en Visserij naar het (nog op te richten) agentschap Landbouw en Visserij (artikelen 5 en 6). Dat agentschap krijgt tevens de opdracht een cijferwebsite te beheren die de toestand van de landbouw- en visserijsector beschrijft (artikel 7). Gelijkaardige aanpassingen worden gedaan in het decreet van 3 april 2009 ‘houdende de organisatie van co-existentie van genetisch gemodificeerde gewassen met conventionele gewassen en biologische gewassen’ (artikel 8).

4. Het grootste deel van het voorontwerp betreft wijzigingen aan het decreet van 28 juni 2013 ‘betreffende het landbouw- en visserijbeleid’. Die betreffen onder andere een definiëring van het Fonds toezicht en handhaving Landbouwdecreet (artikel 9 van het voorontwerp), een aanpassing van het toepassingsgebied ervan (artikel 10), de uitbreiding van de machtigingen aan de Vlaamse Regering (hierna: de regering) voor wat betreft het Europese beleid betreffende de handel in plantaardig teeltmateriaal en het Europese plantengezondheidsbeleid (artikel 11, 2° tot 4°), de invoeging van een rechtsgrond voor de verwerking van persoonsgegevens die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van het decreet van 28 juni 2013 (artikel 13, 11°), het gebruik van authentieke gegevensbronnen bij een identificatie-, registratie-, of erkenningsplicht en bij een aanwijzing door de regering (artikel 14), de uitwisseling van berichten (artikel 15), de organisatie van de officiële vertegenwoordiging van de landbouw op lokaal niveau (artikel 16), de invoeging van een uitdrukkelijke rechtsgrond voor het nemen van maatregelen voor de afbouw,

¹ Aangezien het om een voorontwerp van decreet gaat, wordt onder “rechtsgrond” de overeenstemming met de hogere rechtsnormen verstaan.

stopzetting of heroriëntering van de activiteiten vermeld in artikel 3, § 1, van het decreet van 28 juni 2013 (artikel 17), de uitbreiding van de mogelijkheden voor de regering om steunmaatregelen te nemen in het kader van de bevordering van duurzame landbouwproductiemethoden (artikel 18) en een machtiging aan de regering om voor subsidies in dat kader en in het kader van landbouweducatieve activiteiten te vereisen dat de begunstigden erkend of geregistreerd worden en aan welke voorwaarden ze in voorkomend geval moeten voldoen (artikel 19, 20 en 21).

Ook de regels inzake toezicht en handhaving in het decreet van 28 juni 2013 worden gewijzigd. Zo wordt onder meer het materiële toepassingsgebied van het toezicht en de handhaving aangepast (bijvoorbeeld de artikelen 26 en 27), worden de rechten van de toezichthouder (artikel 25) en de handhavingsmogelijkheden (artikel 28) uiteengezet en wordt verduidelijkt wie voor de handhaving instaat (bijvoorbeeld de artikelen 30 en 31). Daarnaast wordt de handhaving inzake het zeevisserijbeleid gedepenaliseerd (artikelen 34 tot 38). Er wordt ook een machtiging verleend aan de regering voor de handhaving van het beleid over de productie van plantaardig teeltmateriaal (artikelen 41 en 42).

In het decreet van 28 juni 2013 wordt ten slotte een regeling ingevoegd voor de compensatie van schulden en schuldvorderingen. Het Vlaams Betaalorgaan voor het Europees Landbouwfonds voor plattelandsontwikkeling en het Europees Landbouwgarantiefonds of de door de regering bijkomend aangewezen instanties worden daarmee belast (artikelen 45 tot 47).

5. Het besluit van de Vlaamse Regering van 28 januari 2022 ‘tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 4 februari 1997 betreffende de verplichte bijdragen bestemd voor de promotie en afzetbevordering van de Vlaamse producten van de sectoren landbouw, tuinbouw en visserij’ wordt bekrachtigd (artikel 48 van het voorontwerp).

6. De artikelen 18, 3°, 20 en 21 van het aan te nemen decreet treden in werking op een door de regering vast te stellen datum. De artikelen 4 tot 7 en 9 tot 47 ervan treden in werking op 1 januari 2024 (artikel 49 van het voorontwerp).

ALGEMENE OPMERKING

7. Het voorontwerp verruimt het toepassingsgebied van het decreet van 28 juni 2013 door op een aantal punten niet alleen te verwijzen naar het Europese Gemeenschappelijk Landbouwbeleid en het Europese Gemeenschappelijk Visserijbeleid, maar ook naar de andere Europese en internationale akten die vorm geven aan het landbouwbeleid en de zeevisserij, vermeld in artikel 6, § 1, V, eerste lid, 1°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’. Dat gebeurt voor de uitwisseling van berichten (artikel 15 van het voorontwerp), maar ook voor het toezicht (artikelen 22, 1°, en 26) en de handhaving (artikelen 27, 29, 1° tot 4° en 6°, en 34, 1°).²

² Die aanpassing wordt echter niet systematisch doorgevoerd (zie bv. de ongewijzigde artikelen 54, eerste lid, en 66, tweede lid, van het decreet van 28 juni 2013). Die bepalingen moeten allicht nog worden geactualiseerd.

7.1. Wat de handhaving betreft, breiden de wijzigingen aan artikel 56 van het decreet van 28 juni 2013 het toepassingsgebied van de exclusieve bestuurlijke geldboete (en van de weigering, verlaging of uitsluiting van steun) uit tot “de andere Europese en internationale akten die vorm geven aan het landbouw- en zeevisserijbeleid, vermeld in artikel 6, §1, V, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming van de instellingen”.³

7.2. Het Grondwettelijk Hof heeft reeds herhaalde malen geoordeeld dat bestuurlijke geldboetes geen straffen zijn in de zin van de artikelen 12 en 14 van de Grondwet,⁴ zodat het in die bepalingen vervatte strafrechtelijk wettigheidsbeginsel niet van toepassing is. Dat neemt echter niet weg dat de exclusieve bestuurlijke geldboetes wegens het overheersende repressieve karakter ervan, een straf zijn in de zin van artikel 7, lid 1, van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens (hierna: EVRM). Dat wettigheidsbeginsel vereist volgens het Hof dat de wetgever in voldoende nauwkeurige, duidelijke en rechtszekerheid biedende bewoordingen bepaalt welke feiten strafbaar worden gesteld, zodat, enerzijds, diegene die een gedrag aanneemt, vooraf op afdoende wijze kan inschatten wat het strafrechtelijke gevolg van dat gedrag zal zijn en, anderzijds, aan de rechter geen al te grote beoordelingsbevoegdheid wordt gelaten.⁵

In de mate dat de ontworpen regeling strekt tot uitvoering van het Europees recht, is ook artikel 49, lid 1, van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie (hierna: het Handvest) relevant. Het Hof van Justitie oordeelde in dat verband het volgende:

“104. Krachtens het legaliteitsbeginsel inzake delicten en straffen moeten de strafbepalingen met name voldoen aan de vereisten van toegankelijkheid en voorzienbaarheid ten aanzien van zowel de delictsomschrijving als de strafmaat (zie in die zin arresten van 5 december 2017, M.A.S. en M.B., C-42/17, EU:C:2017:936, punt 55, en 11 juni 2020, Prokuratura Rejonowa w Słupsku, C-634/18, EU:C:2020:455, punt 48).

105. Bovendien houdt het aan dat beginsel inherente vereiste van nauwkeurigheid van de toepasselijke wet in dat de wet de strafbare feiten en de daarop gestelde straffen duidelijk omschrijft. Aan deze voorwaarde is voldaan wanneer de justitiabele uit de bewoordingen van de relevante bepaling – indien nodig met behulp van de daaraan door de rechterlijke instanties gegeven uitlegging – kan afleiden voor welk handelen of nalaten hij strafrechtelijk aansprakelijk kan worden gesteld (arrest van 5 december 2017, M.A.S. en M.B., C-42/17, EU:C:2017:936, punt 56, en in die zin arrest van 11 juni 2020, Prokuratura Rejonowa w Słupsku, C-634/18, EU:C:2020:455, punt 49).”⁶

³ Gevraagd naar voorbeelden van dergelijke Europese en internationale akten, verwees de gemachtigde naar verordening (EU) 2016/2031 van het Europees Parlement en de Raad van 26 oktober 2016 ‘betreffende beschermende maatregelen tegen plaagorganismen bij planten, tot wijziging van de Verordeningen (EU) nr. 228/2013, (EU) nr. 652/2014 en (EU) nr. 1143/2014 van het Europees Parlement en de Raad en tot intrekking van de Richtlijnen 69/464/EEG, 74/647/EEG, 93/85/EEG, 98/57/EG, 2000/29/EG, 2006/91/EG en 2007/33/EG van de Raad’ en naar verordening (EU) 2018/848 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2018 ‘inzake de biologische productie en de etikettering van biologische producten en tot intrekking van verordening (EG) nr. 834/2007 van de Raad’.

⁴ Zie GwH 23 april 2015, nr. 44/2015, B.17.2; GwH 11 juni 2015, nr. 86/2015, B.13; GwH 22 oktober 2015, nr. 147/2015, B.5; GwH 15 september 2022, nr. 103/2022, B.33.5.

⁵ GwH 18 februari 2016, nr. 25/2016, B.18.2.

⁶ HvJ 24 juli 2023, C-107/23, *C.I. e.a.*, ECLI:EU:C:2023:606.

7.3. De ontworpen regeling voldoet niet aan die voorwaarden. De generieke omschrijving van de rechtsnormen waarvan de overtreding met een exclusieve bestuurlijke geldboete kan worden gesanctioneerd, is onvoldoende nauwkeurig. Van de burger kan immers niet worden verwacht dat hij alle Europese en internationale akten identificeert die tot de bevoegdheid van het Vlaamse Gewest inzake het landbouwbeleid en de zeevisserij behoren.

De Raad van State merkt daarbij bovendien het volgende op. Uit de keuze voor een dynamische verwijzing volgt dat toekomstige Europeesrechtelijke of internationale akten van rechtswege onder het toepassingsgebied van het te wijzigen artikel 56 van het decreet van 28 juni 2013 worden gebracht. Er kan niet worden uitgesloten dat de normen waarnaar wordt verwezen zelf onvoldoende nauwkeurig, duidelijk of rechtszeker zijn geformuleerd. Daarbij kan nog worden gewezen op wat het Europees Hof voor de Rechten van de Mens stelt over de verenigbaarheid met artikel 7 EVRM van de techniek van ‘wetgeving door verwijzing’:

“72. Pour être conforme à l’article 7 de la Convention, une loi pénale qui définit une infraction en ayant recours à la technique de ‘législation par référence’ doit (...) respecter les exigences générales relatives à la ‘qualité de la loi’, c’est-à-dire qu’elle doit être suffisamment précise, accessible et prévisible dans son application. Étant donné que la norme référée devient partie intégrante de la définition de l’infraction, les deux normes (la norme référente et la norme référée) lues conjointement doivent permettre aux personnes concernées de prévoir, en s’entourant au besoin de conseils éclairés, quel comportement peut engager leur responsabilité pénale. Cette interprétation découle pour la Cour des principes généraux de sa jurisprudence concernant les exigences en matière de qualité de la loi, et elle est confortée par les éléments de droit comparé disponibles (...).

73. Par ailleurs, la Cour considère que la manière la plus efficace de garantir la clarté et la prévisibilité d’une incrimination conçue sur ce modèle est de faire en sorte que la référence soit explicite et que la norme référente définisse les éléments constitutifs de l’infraction. En outre, les normes référées ne doivent pas étendre la portée de l’incrimination telle qu’elle est définie par la norme référente. En tout état de cause, il appartient à la juridiction nationale appliquant à la fois la norme référente et la norme référée d’apprécier si l’engagement d’une responsabilité pénale était prévisible dans les circonstances de l’espèce.”⁷

In dat verband is het niet zonder belang dat de voorgenomen wijzigingen er niet alleen toe leiden dat Europese verordeningen onder het toepassingsgebied van de exclusieve bestuurlijke geldboete worden gebracht, maar ook andere Europese en internationale akten.⁸ Nog los van de identificatie van die akten, kan van de burger niet worden verwacht steeds in staat te zijn om na te gaan of de daarin opgenomen bepalingen moeten worden geacht rechtstreekse werking te hebben ten aanzien van hem en welke verplichtingen er in voorkomend geval precies uit voortvloeien.

8. Gelet op het voorgaande moeten de stellers van het voorontwerp op nauwkeurigere wijze de rechtsnormen identificeren waarop de regeling van het toezicht en de handhaving

⁷ EHRM (grote kamer), 29 mei 2020, advies P16-2019-001 ‘relatif à l’utilisation de la technique de ‘législation par référence’ pour la définition d’une infraction et aux critères à appliquer pour comparer la loi pénale telle qu’elle était en vigueur au moment de la commission de l’infraction et la loi pénale telle que modifiée’, §§ 72-73.

⁸ In de memorie van toelichting wordt weliswaar louter op Europese verordeningen ingegaan.

betrekking zal hebben en die ook aanleiding kunnen geven tot het opleggen van een exclusieve bestuurlijke geldboete.⁹ Een algemene verwijzing naar “andere Europese en internationale akten die vormgeven aan het landbouw- en zeevisserijbeleid, vermeld in artikel 6, §1, V, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming van de instellingen” volstaat daartoe niet.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 10

9. Het ontworpen artikel 3, § 3, tweede lid, van het decreet van 28 juni 2013 bepaalt dat dat decreet van toepassing is, voor wat betreft bacterievuur, “op personen die niet de activiteiten, vermeld in paragraaf 1, verrichten, zodra bacterievuur is vastgesteld, handelingen stellen of nalaten handelingen te stellen die een invloed hebben op de kwaliteit van of die een economische weerslag hebben of kunnen hebben op de activiteiten, vermeld in paragraaf 1.”

De gemachtigde bevestigde dat die bepaling grammaticaal nog zal worden verbeterd.

Artikel 13

10.1. Het ontworpen artikel 7, § 5, van het decreet van 28 juni 2013 regelt de verwerking van persoonsgegevens (artikel 13, 11°, van het voorontwerp). Krachtens artikel 22 van de Grondwet geldt voor elke verwerking van persoonsgegevens en, meer in het algemeen, voor elke inmenging in het recht op het privéleven, dat het formeel legaliteitsbeginsel dient te worden nageleefd. Doordat artikel 22 van de Grondwet aan de bevoegde wetgever de bevoegdheid voorbehoudt om vast te stellen in welke gevallen en onder welke voorwaarden afbreuk kan worden gedaan aan het recht op eerbiediging van het privéleven, waarborgt het aan elke burger dat geen enkele inmenging in dat recht kan plaatsvinden dan krachtens regels die zijn aangenomen door een democratisch verkozen beraadslagende vergadering. Een delegatie aan een andere macht is evenwel niet in strijd met het wettelijkheidsbeginsel voor zover de machtiging voldoende nauwkeurig is omschreven en betrekking heeft op de tenuitvoerlegging van maatregelen waarvan de “essentiële elementen” voorafgaandelijk door de wetgever vastgesteld zijn.¹⁰

Bijgevolg moeten de ‘essentiële elementen’ van de verwerking van persoonsgegevens in het decreet zelf worden vastgelegd. In dat verband is de afdeling Wetgeving van oordeel dat ongeacht de aard van de betrokken aangelegenheid, de volgende elementen in beginsel ‘essentiële elementen’ uitmaken: 1°) de categorie van verwerkte gegevens; 2°) de categorie van betrokken personen; 3°) de met de verwerking nagestreefde doelstelling; 4°) de

⁹ Er zal daarbij dan ook moeten worden nagegaan of de daarin opgenomen bepalingen zelf voldoende nauwkeurig, duidelijk en rechtszeker zijn geformuleerd in het licht van het wettigheidsbeginsel in strafzaken.

¹⁰ Vaste rechtspraak van het Grondwettelijk Hof: zie inzonderheid GwH 18 maart 2010, nr. 29/2010, B.16.1; GwH 20 februari 2020, nr. 27/2020, B.17.

categorie van personen die toegang hebben tot de verwerkte gegevens; en 5°) de maximumtermijn voor het bewaren van de gegevens.¹¹

In het licht daarvan moet het volgende worden opgemerkt.

10.2. In het ontworpen artikel 7, § 5, tweede lid, van het decreet van 28 juni 2013 worden de categorieën van verwerkte gegevens bepaald. In een aantal gevallen is het echter onvoldoende duidelijk welke gegevens worden bedoeld. Dat is om te beginnen het geval voor de “gegevens over leefgewoonten”, “gegevens over consumptiegewoonten” en “gegevens over persoonlijke kenmerken”. Aan die onduidelijkheid wordt onvoldoende verholpen door de voorbeelden die in de tekst worden toegevoegd. Zo valt niet in te zien hoe “openbare mandaten en bezittingen” gekwalificeerd worden als “leefgewoonten” of hoe “verhuurgegevens” onderdeel uitmaken van de categorie “consumptiegegevens” en wat daar desgevallend nog mee bedoeld zou worden. Gegevens over “persoonlijke kenmerken” illustreren aan de hand van “persoonlijke bijzonderheden” is dan weer volkomen nietszeggend. Ook wat wordt bedoeld met “gerechtelijke gegevens” blijft in het midden.

Samenhangend met de gebrekkige afbakening van de categorieën van te verwerken gegevens, is het ook niet steeds duidelijk op welke personen de gegevensverwerking betrekking heeft (zo ligt het niet voor de hand van welke personen “afbeeldingen en beeldopnamen” zouden worden verwerkt) of met welk doel de gegevens worden verwerkt (die vraag rijst alleszins voor de “leefgewoonten” en “persoonlijke kenmerken”).

Een en ander betekent daarnaast dat het niet duidelijk is of met de verwerking van gegevens over “leefgewoonten”, “afbeeldingen en beeldopnamen” en “persoonlijke kenmerken” de verwerking wordt beoogd van bijzondere categorieën van persoonsgegevens in de zin van artikel 9 van de AVG.¹² In dat geval zou een bijzondere verantwoording vereist zijn, die voornamelijk niet gegeven wordt. Indien met de verwerking van “gerechtelijke gegevens” de verwerking van persoonsgegevens betreffende strafrechtelijke veroordelingen en strafbare feiten wordt bedoeld, zouden, gelet op artikel 10 van de AVG, ook passende waarborgen voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen moeten worden geboden.

Weliswaar machtigt het ontworpen artikel 7, § 5, zesde lid, van het decreet van 28 juni 2013 de regering om de “verdere verwerkingen” te bepalen, met aanduiding van de categorieën van verwerkte gegevens, en om desgevallend bijkomende categorieën te bepalen, met aanduiding van de categorieën van personen waarop de verwerking betrekking heeft, de wettelijk

¹¹ Adv.RvS 68.936/AV van 7 april 2021 over een voorontwerp dat heeft geleid tot de wet van 14 augustus 2021 ‘betreffende de maatregelen van bestuurlijke politie tijdens een epidemische noodsituatie’, opmerking 101 (*Parl.St.* Kamer 2020-21, nr. 55-1951/001, 119). Zie ook GwH 10 maart 2022, nr. 33/2022, B.13.1; GwH 22 september 2022, nr. 110/2022, B.11.2; GwH 16 februari 2023, nr. 26/2023, B.74.1; GwH 17 mei 2023, nr. 75/2023, B.55.2.1.

¹² Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 ‘betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming)’. Het betreft de verwerking van persoonsgegevens waaruit ras of etnische afkomst, politieke opvattingen, religieuze of levensbeschouwelijke overtuigingen, of het lidmaatschap van een vakbond blijken, en verwerking van genetische gegevens, biometrische gegevens met het oog op de unieke identificatie van een persoon, of gegevens over gezondheid, of gegevens met betrekking tot iemands seksueel gedrag of seksuele gerichtheid.

uit te voeren verplichtingen die de verwerking rechtvaardigen en waaruit de doelstelling van de beoogde verwerking blijkt of een andere grondslag zoals bedoeld bij artikel 6 van de AVG. Dat neemt echter niet weg dat de regeling van de verwerking van persoonsgegevens in het voorontwerp zelf nog moet worden verduidelijkt. Daarbij wordt het best ook in de memorie van toelichting de nodige uitleg verstrekt.

10.3. De zo-even vermelde machtiging in het ontworpen artikel 7, § 5, zesde lid, van het decreet van 28 juni 2013 staat de regering toe om *bijkomende* categorieën van verwerkte gegevens, de categorieën van betrokken personen en de doelstelling van de gegevensverwerking te bepalen.

Een machtiging aan de regering met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens kan slechts worden aanvaard indien ze beperkt is tot een nadere regeling van de reeds in het voorontwerp geregelde essentiële elementen ervan. Indien met de machtiging dus nog andere categorieën of doelstellingen worden geïntroduceerd, wat de bedoeling lijkt te zijn, dan moet de decreetgever die bijkomende categorieën en doelstellingen eerst zelf omschrijven vooraleer hij de nadere regeling ervan aan de regering kan overlaten.

10.4. Vermits het gaat om een van de voormelde essentiële elementen, moeten de categorieën van personen die toegang hebben tot de verwerkte gegevens in de tekst van het voorontwerp worden opgenomen.

10.5. Het ontworpen artikel 7, § 5, zevende lid, van het decreet van 28 juni 2013 bepaalt dat de persoonsgegevens die overeenkomstig dat decreet worden verwerkt, niet langer worden bewaard dan nodig is voor de doeleinden waarvoor ze worden verwerkt. De bewaartermijn ervan wordt bepaald “conform artikel III.87 van het Bestuursdecreet van 7 december 2018”.

De Raad van State, afdeling Wetgeving, heeft reeds meermaals opgemerkt dat de bewaartermijn niet kan worden bepaald door een selectiecommissie die selectieregels opstelt. Zoals vermeld behoort de maximumtermijn voor het bewaren van de gegevens tot de essentiële elementen van de regeling van de verwerking van persoonsgegevens die door de decreetgever zelf moeten worden bepaald. Er kan worden aangenomen dat aan dit vereiste is voldaan wanneer de bewaartermijn hetzij decretaal is vastgesteld, hetzij onrechtstreeks uit een decretale regeling voortvloeit. In het andere geval kan het bepalen van de bewaartermijn niet worden overgelaten aan een selectiecommissie die overeenkomstig artikel III.88, § 1, van het Bestuursdecreet van 7 december 2018 selectieregels opstelt. Nog los van het gegeven dat het bepalen van de bewaartermijn niet als een maatregel kan worden beschouwd die een beperkte en technische draagwijdte heeft, hetgeen nochtans is vereist opdat een delegatie aan een openbare instelling kan worden aanvaard, moet worden vastgesteld dat artikel III.87, § 1, van het Bestuursdecreet van 7 december 2018 geen criteria bevat aan de hand waarvan de in acht te nemen bewaartermijn bepaalbaar is. De in artikel III.87, § 1, derde lid, van het Bestuursdecreet van 7 december 2018 vervatte criteria volstaan te dien aanzien niet. Weliswaar kan uit punt 1°, b), van die bepaling worden afgeleid dat de selectiecommissie de bewaartermijn in acht moet nemen die rechtstreeks of onrechtstreeks uit een decretale bepaling voortvloeit. Er wordt evenwel in geen enkel criterium voorzien in het geval dat er geen dergelijke bepaling voorhanden is.

Er moet worden besloten dat de bewaartermijn in het voorontwerp zelf moet worden geregeld of dat er tenminste in criteria moet worden voorzien aan de hand waarvan die bewaartermijn ondubbelzinnig bepaalbaar is.

11. In het ontworpen artikel 7, § 5, tweede lid, 2°, van het decreet van 28 juni 2013 moet worden geschreven “over” in plaats van “inzake over” en in plaats van “betreffende over”.

Artikel 28

12. In het ontworpen artikel 55/1, §§ 1, 2 en 4, van het decreet van 28 juni 2013 wordt onder andere gewag gemaakt van misdrijven die kunnen worden bestraft met een administratieve sanctie en exclusieve bestuurlijke geldboete. Gelet op de beoogde volledige depenalisering van de handhaving inzake landbouw en zeevisserij is het niet duidelijk waarom in de ontworpen bepaling nog wordt verwezen naar “misdrijf” en “misdrijven”. Dat moet allicht worden verbeterd.¹³

13. In het ontworpen artikel 55/1, § 3, van het decreet van 28 juni 2013 wordt bepaald dat de rechtspersoon onder andere burgerlijk aansprakelijk is voor de administratieve sancties en exclusieve bestuurlijke geldboetes die opgelegd worden aan haar organen. Vermits die sancties en boetes niet aan de organen van een rechtspersoon, maar enkel aan de leden ervan kunnen worden opgelegd, moet worden geschreven “de leden van haar organen” in plaats van “haar organen”.

14. In het ontworpen artikel 55/1, § 4, van het decreet van 28 juni 2013 wordt bepaald dat aan personen die op het ogenblik van de feiten de volle leeftijd van achttien jaar nog niet hebben bereikt, alleen een administratieve sanctie en exclusieve bestuurlijke geldboete kan worden opgelegd als de betrokken Vlaamse regelgeving daarin uitdrukkelijk voorziet. Gevraagd op welke Vlaamse regelgeving het ontworpen artikel 55/1, § 4, betrekking heeft, antwoordde de gemachtigde:

“In de landbouw- en visserij wetgeving is geen dergelijke regelgeving terug te vinden.”

De vraag rijst of dit in overeenstemming is met de Europese regelgeving inzake de handhaving van het gemeenschappelijk landbouwbeleid en het gemeenschappelijk visserijbeleid. Zo moeten lidstaten er luidens artikel 89, lid 1, van verordening (EG) nr. 1224/2009¹⁴ op toezien dat “tegen natuurlijke of rechtspersonen die worden verdacht van schending van de regels van het gemeenschappelijk visserijbeleid, systematisch passende maatregelen worden genomen, waaronder administratieve maatregelen of strafvervolgning overeenkomstig hun nationale recht”.

¹³ Op een aantal plaatsen maakt het decreet van 28 juni 2013 daarnaast nog melding van “veroordeelde” of “straffen” (zie bv. de artikelen 64, § 5, en 66, derde lid). Ook die verwijzingen moeten allicht nog worden geactualiseerd.

¹⁴ Verordening (EG) nr. 1224/2009 van de Raad van 20 november 2009 ‘tot vaststelling van een communautaire controleregeling die de naleving van de regels van het gemeenschappelijk visserijbeleid moet garanderen, tot wijziging van Verordeningen (EG) nr. 847/96, (EG) nr. 2371/2002, (EG) nr. 811/2004, (EG) nr. 768/2005, (EG) nr. 2115/2005, (EG) nr. 2166/2005, (EG) nr. 388/2006, (EG) nr. 509/2007, (EG) nr. 676/2007, (EG) nr. 1098/2007, (EG) nr. 1300/2008, (EG) nr. 1342/2008 en tot intrekking van Verordeningen (EEG) nr. 2847/93, (EG) nr. 1627/94 en (EG) nr. 1966/2006’.

Naar luid van artikel 90, lid 2, van dezelfde verordening moeten lidstaten er voorts op toezien dat “een natuurlijke persoon die een ernstige inbreuk heeft begaan, of een rechtspersoon die aansprakelijk wordt geacht voor een ernstige inbreuk, kan worden gestraft met doeltreffende, evenredige en afschrikkende administratieve sancties, in overeenstemming met de in hoofdstuk IX van Verordening (EG) nr. 1005/2008 vastgestelde sancties en maatregelen”. Hoewel kan worden aangenomen dat voor minderjarigen aangepaste sancties worden uitgewerkt, lijken de voormelde bepalingen niet toe te laten dat ze van elke sanctie worden vrijgesteld.

De regeling ten aanzien van minderjarigen wordt het best aan een bijkomend onderzoek onderworpen. Minstens moet in de memorie van toelichting worden gemotiveerd hoe de ontworpen regeling in overeenstemming kan worden geacht met het Europees recht.

Artikel 30

15. In de inleidende zin van artikel 30 van het voorontwerp moet worden geschreven “vervangen door” in plaats van “gewijzigd bij”.

Artikel 32

16. In de inleidende zin van het ontworpen artikel 58/1, § 1, van het decreet van 28 juni 2013 moet ook het woord “kan” worden vervangen door het woord “kunnen”.

17. In het ontworpen artikel 58/1, § 2, van het decreet van 28 juni 2013 moet ook het woord “verleent” worden vervangen door het woord “verlenen”.

Artikel 34

18.1. Met toepassing van het bestaande artikel 64, § 3, van het decreet van 28 juni 2013 mogen de toezichthouders, in geval van ontdekking op heterdaad met het doel een vervolging in te stellen en met instemming van de procureur des Konings bij de rechtbank van eerste aanleg in Brugge, het vissersvaartuig naar een Belgische haven opbrengen of laten opbrengen op kosten en risico van de eigenaar of exploitant en, indien nodig, het vissersvaartuig voor rekening en risico van de eigenaar of exploitant aan de ketting leggen. Ze kunnen een vissersvaartuig ook opbrengen of laten opbrengen, met instemming van de procureur des Konings, als ze ernstige redenen hebben om te geloven dat er inbreuken zijn begaan. Als vervolgens een inbreuk wordt vastgesteld, mogen ze, indien nodig, het vissersvaartuig voor rekening en risico van de eigenaar of de exploitant aan de ketting leggen.

Luidens het ontworpen artikel 64, § 3, van het decreet van 28 juni 2013 kan de toezichthouder een vissersvaartuig naar een Belgische haven opbrengen of laten opbrengen op kosten en risico van de eigenaar of exploitant en, als dat nodig is, het vissersvaartuig voor rekening en risico van de eigenaar of exploitant aan de ketting leggen. Dat gebeurt in overeenstemming met artikel 50 van hetzelfde decreet, dat het onderzoek van een transportmiddel en de lading ervan

regelt (artikel 34, 3° (eerste vermelding), van het voorontwerp). De gemachtigde verschafte de volgende toelichting bij deze bepaling:

“Het is niet de bedoeling om de mogelijkheden om boten op te brengen en aan de ketting te leggen te verruimen.

Wat het opbrengen van de vissersvaartuigen betreft, gaat het slechts om een toepassing naar analogie met artikel 50 op vissersvaartuigen. Verder is het zo dat de beslissing om een vaartuig aan de ketting te leggen, slechts kan genomen worden als daartoe effectief een nood bestaat en dit ook zo wordt gemotiveerd. De beslissing om een vaartuig aan de ketting te leggen kan vanzelfsprekend in rechte worden aangevochten.

Dit kadert in de principiële keuze van de depenalisering van de handhaving inzake zeevisserij.”

18.2. Met de ontworpen bepaling verandert nochtans de aard van de maatregel van het opbrengen en het aan de ketting leggen van een vissersvaartuig. Voortaan zullen vissersvaartuigen kunnen worden opgebracht en desgevallend aan de ketting gelegd om onderzoeken te doen en inbreuken vast te stellen. In de mogelijkheid om een vissersvaartuig aan de ketting te leggen of te houden eenmaal inbreuken zijn vastgesteld, wordt niet langer uitdrukkelijk voorzien, al lijkt dat impliciet te volgen uit de vaststelling dat nergens uitdrukkelijk wordt bepaald dat het vissersvaartuig moet worden vrijgegeven eenmaal het onderzoek is afgerond.

Rekening houdend met het eigendomsrecht in de zin van artikel 1 van het Eerste Protocol van het EVRM en, in de mate dat de ontworpen regeling tot uitvoering van het Europese recht strekt, artikel 17 van het Handvest, en de vrijheid van ondernemerschap, zoals gewaarborgd door artikel 16 van het Handvest, moet worden voorzien in de nodige procedurele waarborgen voor de eigenaar of exploitant van het vissersvaartuig, en minstens in een adequate regeling voor de eventuele vrijgave ervan tijdens het verdere verloop of na het einde van het onderzoek.¹⁵

19. Artikel 34 van het voorontwerp telt twee keer een punt 3°. De bepaling moet worden vernummerd vanaf de tweede vermelding ervan.

Artikel 36

20. In het ontworpen artikel 66, tweede lid, van het decreet van 28 juni 2013 moet ook het woord “uitgesproken” worden vervangen door het woord “bevolen”.

Artikel 37

21. Het ontworpen artikel 67, eerste lid, van het decreet van 28 juni 2013 bepaalt dat als een inbreuk betrekking heeft op een ernstige inbreuk in het kader van illegale, ongemelde of

¹⁵ Het bestaande artikel 64, § 4, eerste lid, van het decreet van 28 juni 2013 (waarin nog sprake is van een “verbalisant”) regelt de “onmiddellijke” vrijgave van het vissersvaartuig in ruil voor het stellen van een borgsom of een bankgarantie, maar blijft vooralsnog ongewijzigd. Overigens laat het slechts toe dat “de eigenaar van het vissersvaartuig of de persoon die voor zijn rekening handelt” de vrijgave van het vissersvaartuig zou bewerkstelligen. Rekening houdend met de voormelde grondrechten is het niet duidelijk waarom de exploitant dat zelf niet zou kunnen.

ongereguleerde visserij, de exclusieve bestuurlijke geldboete wordt vermeerderd met een bedrag dat overeenkomt met minimaal vijf keer tot maximaal acht keer de waarde van de visserijproducten die door het plegen van de ernstige inbreuk zijn verkregen. Naar luid van het tweede lid mag die geldboete bij herhaling van een ernstige inbreuk binnen een periode van vijf jaar niet minder bedragen dan acht keer de waarde van de door het plegen van de ernstige inbreuk verkregen visserijproducten. Gevraagd naar het gebrek aan een plafond voor de exclusieve bestuurlijke geldboete ingeval van herhaling, antwoordde de gemachtigde:

“Er wordt wel een maximum vermeld. Je moet beide leden immers samen lezen.”

Die lezing vindt echter geen steun in de tekst, noch in de memorie van toelichting. Het ontworpen artikel 67, tweede lid, van het decreet van 28 juni 2013 moet bijgevolg worden herzien.

Artikel 42

22. In de inleidende zin van artikel 42 van het voorontwerp moet worden geschreven “ingevoegd bij artikel 41” in plaats van “ingevoegd bij artikel 43”.

Artikel 46

23. In de inleidende zin van artikel 46 van het voorontwerp moet worden geschreven “ingevoegd bij artikel 45” in plaats van “ingevoegd bij artikel 47”.

Artikel 47

24. In de inleidende zin van artikel 47 van het voorontwerp moet worden geschreven “ingevoegd bij artikel 45” in plaats van “ingevoegd bij artikel 47”.

25.1. Het ontworpen artikel 77/2 van het decreet van 28 juni 2013 bepaalt dat de door de regering aangewezen instanties kunnen beslissen om de invordering van ten onrechte uitbetaalde steun en andere niet-fiscale invorderingen in het kader van het landbouw- en visserijbeleid niet voort te zetten indien de in te vorderen hoofdsom, exclusief rente, niet hoger is dan 100 euro of indien de invordering onmogelijk blijkt als gevolg van een “constateerde en erkende”¹⁶ insolventie van de debiteur of van de personen die “juridisch aansprakelijk zijn voor de reden van terugvordering”¹⁷. In behoorlijk gemotiveerde gevallen kan de door de regering aangewezen instantie bovendien beslissen om de invordering niet voort te zetten indien het totaal van de reeds gemaakte en de nog te verwachten invorderingskosten hoger zijn dan het te innen bedrag.

In zoverre ten gevolge van die bepaling in sommige gevallen van de invordering van ten onrechte uitbetaalde steun en andere niet-fiscale invorderingen kan worden afgezien, is het

¹⁶ Die omschrijving moet worden verbeterd.

¹⁷ Het is niet helemaal duidelijk wat daarmee bedoeld wordt. Dat wordt het best nog opgehelderd.

minder streng dan artikel 13 van de wet van 16 mei 2003 ‘tot vaststelling van de algemene bepalingen die gelden voor de begrotingen, de controle op de subsidies en voor de boekhouding van de gemeenschappen en de gewesten, alsook voor de organisatie van de controle door het Rekenhof’, dat regels bepaalt die op grond van artikel 50, § 2, derde lid, van de bijzondere wet van 16 januari 1989 ‘betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten’ inzake de controle met betrekking tot het verlenen en het gebruik van subsidies ook gelden voor de gemeenschappen en de gewesten. In de in artikel 13 van de wet van 16 mei 2003 voorziene gevallen is de terugvordering immers verplicht. Daarnaast gevraagd, antwoordde de gemachtigde:

“De bepalingen doen geen afbreuk aan de verplichting tot terugvordering uit de wet van 16 mei 2003, vermits het niet voortzetten van invordering beperkt is tot de situaties waarin o.b.v. een kosten-batenanalyse de invordering niets oplevert, alsook de situatie waarin invordering *de facto* en juridisch onmogelijk is ten gevolge van faillissementen ed.”

25.2. Dat standpunt kan niet worden bijgetreden. Dat een kosten-batenanalyse tegen de invordering zou pleiten, ontslaat de betrokken overheid immers op zich niet van de verplichting om te voldoen aan artikel 13 van de wet van 16 mei 2003. Vermits de decreetgever aan die bepaling geen afbreuk zou kunnen doen, kan het ontworpen artikel 77/2 van het decreet van 28 juni 2013, in zoverre het zou worden toegepast op subsidies die op grond van artikel 13 van de wet van 16 mei 2003 zouden moeten worden terugbetaald, geen doorgang vinden, tenzij indien kan worden aangetoond dat voldaan is aan de voorwaarden om met toepassing van artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 van die laatste bepaling af te wijken.

Artikel 49

26. Artikel 49, eerste lid, van het voorontwerp bepaalt dat de artikelen 18, 3°, 20 en 21 van het aan te nemen decreet in werking treden op een door de regering vast te stellen datum. Luidens het tweede lid van hetzelfde artikel treden de artikelen 4 tot 7 en 9 tot 47 van het aan te nemen decreet in werking op 1 januari 2024. Gevraagd om toelichting bij die regeling, antwoordde de gemachtigde:

“Wat het eerste lid betreft, is het zo dat het de bedoeling is om de inhoud (voorwaarden, criteria enz...) bij besluit van de Vlaamse Regering te bepalen en niet langer decretaal. Als het eerste lid op 1 januari in werking zou treden, is er zonder besluit van de Vlaamse Regering, een niet gewenste lacune. De in het eerste lid vermelde onderdelen van artikelen en artikelen kunnen dan ook pas in werking treden als de Vlaamse Regering het inhoudelijke BVR neemt.

Wat het tweede lid betreft, is het zo dat voor de in dat lid vermelde artikelen een zo spoedig mogelijke inwerkingtreding wordt nagestreefd, vandaar 1 januari 2024. Wat de artikelen betreft die uitvoering geven aan de oprichting van het Agentschap Landbouw en Zeevisserij als rechtsopvolger van het Departement Landbouw en Visserij is 1/1/2024 een evidentie, aangezien het agentschap met ingang van die datum wordt opgericht.”

Gelet op die uitleg en op de inhoudelijke overeenkomsten met artikel 21 van het aan te nemen decreet, vraagt de Raad van State zich af of ook de inwerkingtreding van artikel 19 ervan niet aan de regering moet worden overgelaten.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Annemie GOOSSENS

Jeroen VAN NIEUWENHOVE

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

Op voorstel van de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin en de Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw;

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk 1. Algemene bepaling

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschaps- en gewestaangelegenheid.

Hoofdstuk 2. Wijziging van de wet van 23 september 1931 op de aanwerving van het personeel der zeevisserij

Art. 2. In artikel 3, §4, van de wet van 23 september 1931 op de aanwerving van het personeel der zeevisserij, worden de woorden "Minister tot wiens bevoegdheid de landbouw behoort" vervangen door de zinsnede, "Vlaamse minister, bevoegd voor de zeevisserij".

Hoofdstuk 3. Wijziging van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap "Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing"

Art. 3. In het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap "Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing", gewijzigd bij het decreet van 7 december 2018, wordt een artikel 11/1 ingevoegd dat luidt als volgt:

"Art. 11/1. VLAM kan ter uitvoering van de taken, vermeld in artikel 5, subsidies verlenen.

VLAM brengt de functioneel bevoegde minister op de hoogte van de subsidies, premies en andere financiële tegemoetkomingen die verleend worden conform het eerste lid."

Hoofdstuk 4. Wijziging van het decreet van 19 mei 2006 betreffende de inrichting en de werking van het Fonds voor Landbouw en Visserij

Art. 4. In artikel 2, 7°, van het decreet van 19 mei 2006 betreffende de oprichting en de werking van het Fonds voor Landbouw en Visserij worden de woorden "het Landbouwbeleid en de Zeevisserij" vervangen door de woorden "de landbouw".

Hoofdstuk 5. Wijzigingen van het decreet van 6 juli 2007 houdende de oprichting van de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij

Art. 5. In artikel 3 van het decreet van 6 juli 2007 houdende de oprichting van de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij, vervangen bij het decreet van 3 juli 2015 en gewijzigd bij het decreet van 7 december 2018 worden in het eerste lid de woorden "Landbouw en Visserij" vervangen door de zinsnede "Werk, Economie, Wetenschap, Innovatie, Landbouw en Sociale Economie".

Art. 6. In hoofdstuk V van hetzelfde decreet wordt een artikel 7/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 7/1. In dit hoofdstuk wordt verstaan onder agentschap: het Agentschap Landbouw en Zeevisserij, opgericht bij besluit van de Vlaamse Regering van 15 september 2023.”.

Art. 7. In artikel 10 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in het eerste lid wordt de zinsnede “departement Landbouw en Visserij, hierna het departement te noemen,” vervangen door het woord “agentschap”;
- 2° in het tweede lid wordt het woord “departement” vervangen door het woord “agentschap”.

Art. 8. In hoofdstuk V van hetzelfde decreet wordt een artikel 11/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 11/1. De door het agentschap beheerde cijferwebsite beschrijft de toestand van de landbouw- en visserijsector op basis van de meest recente cijfers en bestaande en nieuwe relevante indicatoren.”.

Hoofdstuk 6. Wijzigingen van het decreet van 3 april 2009 houdende de organisatie van co-existentie van genetisch gemodificeerde gewassen met conventionele gewassen en biologische gewassen

Art. 9. In artikel 3, 8°, van het decreet van 3 april 2009 houdende de organisatie van co-existentie van genetisch gemodificeerde gewassen met conventionele gewassen en biologische gewassen wordt de zinsnede “Fonds voor Landbouw en Visserij, dat tot stand is gebracht bij het decreet van 19 mei 2006 betreffende de oprichting en de werking van het Fonds voor Landbouw en Visserij” vervangen door de zinsnede “Fonds toezicht en handhaving Landbouwdecreet, vermeld in artikel 14 van het decreet van 6 juli 2018 houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2018”.

Art. 10. In artikel 9 van het hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 1 maart 2013, 18 december 2015 en 27 oktober 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in paragraaf 2, tweede lid, 1°, worden de woorden “Departement Landbouw en Visserij van het Vlaams Ministerie van Landbouw en Visserij” vervangen door de zinsnede “het Agentschap Landbouw en Zeevisserij, opgericht bij besluit van de Vlaamse Regering van 15 september 2023”;
- 2° in paragraaf 2, tweede lid, 3°, worden de woorden “Departement Landbouw en Visserij van het Vlaams Ministerie van Landbouw en Visserij” vervangen door de zinsnede “het Agentschap Landbouw en Zeevisserij, opgericht bij besluit van de Vlaamse Regering van 15 september 2023”;
- 3° in paragraaf 2, tweede lid, 4°, wordt de zinsnede “beleidsdomein Economie, Wetenschap en Innovatie” vervangen door de zinsnede “beleidsdomein Werk, Economie, Wetenschap, Innovatie, Landbouw en Sociale Economie, opgericht bij besluit van de Vlaamse Regering van 15 september 2023”.

Hoofdstuk 7. Wijzigingen van het decreet van 28 juni 2013 betreffende het landbouw- en visserijbeleid

Art. 11. In artikel 2 van het decreet van 28 juni 2013 betreffende het landbouw- en visserijbeleid, gewijzigd bij het decreet van 30 juni 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° er wordt een punt 3°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“3°/1 Fonds toezicht en handhaving Landbouwdecreet: het Fonds toezicht en handhaving Landbouwdecreet, opgericht bij het decreet van 6 juli 2018 houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2018;”;

2° punt 6° wordt opgeheven.

Art. 12. Aan artikel 3 van hetzelfde decreet wordt een paragraaf 3 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§3. Dit decreet is van toepassing op personen die de activiteiten, vermeld in paragraaf 1, verrichten.

Als bacterievuur is vastgesteld, is dit decreet ook van toepassing op personen die niet de activiteiten, vermeld in paragraaf 1, verrichten, als ze handelingen stellen of nalaten handelingen te stellen die een invloed hebben op de kwaliteit van de activiteiten, vermeld in paragraaf 1, of die mogelijk een economische weerslag hebben op de activiteiten, vermeld in paragraaf 1.”.

Art. 13. In artikel 4 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 30 juni 2017 en 26 april 2019, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan punt 1° wordt een punt k) toegevoegd, dat luidt als volgt:

“k) vrijwillige regelingen instellen voor het klimaat, het milieu en het dierenwelzijn, waarvoor steun verstrekt wordt;”;

2° in punt 5° worden de woorden “of het Europese Gemeenschappelijk Visserijbeleid en het bedrag ervan bepalen” vervangen door de zinsnede “, het Europese Gemeenschappelijk Visserijbeleid, het Europese beleid betreffende de handel in plantaardig teeltmateriaal of het Europese plantengezondheidsbeleid, die de kwaliteit van het plantaardige teeltmateriaal vastleggen, en het bedrag ervan bepalen”;

3° in punt 5°/1 worden de woorden “of het Europese Gemeenschappelijk Visserijbeleid” vervangen door de zinsnede “, het Europese Gemeenschappelijk Visserijbeleid, het Europese beleid betreffende de handel in plantaardig teeltmateriaal of het Europese plantengezondheidsbeleid, die de kwaliteit van het plantaardige teeltmateriaal vastleggen”;

4° er worden een punt 9° en een punt 10° toegevoegd, die luiden als volgt:

“9° alle maatregelen nemen voor de invoering en uitvoering van het Europese beleid betreffende de handel in plantaardig teeltmateriaal of het Europese plantengezondheidsbeleid, die de kwaliteit van het plantaardig teeltmateriaal vastleggen en die:

- a) de registraties en erkenningen van de professionele marktdeelnemers regelen;
- b) de traceerbaarheid garanderen van planten, plantaardige producten en andere materialen;

- c) certificeringseisen opleggen voor plantaardig teeltmateriaal en andere voor opplant bestemde planten die in de Europese Unie in verkeer worden gebracht, die de Europese Unie binnenkomen en die uitgevoerd worden uit het grondgebied van de Europese Unie;
 - d) de certificering regelen van voor plantaardig teeltmateriaal en andere voor opplant bestemde planten die in de Europese Unie in verkeer worden gebracht, die de Europese Unie binnenkomen en die uitgevoerd worden uit het grondgebied van de Europese Unie;
- 10° lokale overheden machtigen om maatregelen te nemen tegen bacterie-
vuur en ze machtigen om die maatregelen te handhaven.”.

Art. 14. In artikel 5, §2, van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° tussen het woord “hun” en het woord “erkenning” worden de woorden “aanwijzing of” ingevoegd;
- 2° de woorden “door de minister” worden opgeheven.

Art. 15. In artikel 7 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 8 juni 2018, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in paragraaf 1, eerste lid, worden de woorden “het beleidsdomein Landbouw en Visserij” vervangen door de zinsnede “het beleidsdomein Werk, Economie, Wetenschap, Innovatie, Landbouw en Sociale Economie, opgericht bij besluit van de Vlaamse Regering van 15 september 2023,”;
- 2° in paragraaf 1, tweede lid, worden de woorden “het beleidsdomein Landbouw en Visserij” vervangen door de zinsnede “binnen het beleidsdomein, vermeld in het eerste lid,”;
- 3° in paragraaf 2, eerste lid, worden de woorden “het beleidsdomein Landbouw en Visserij” vervangen door de zinsnede “het beleidsdomein, vermeld in paragraaf 1, eerste lid,”;
- 4° in paragraaf 2, tweede lid, worden de woorden “het beleidsdomein Landbouw en Visserij” vervangen door de zinsnede “het beleidsdomein, vermeld in paragraaf 1, eerste lid,”;
- 5° in paragraaf 2, tweede lid, wordt punt 3° vervangen door wat volgt:
 - “3° gegevens uit de plantaardige sector in het kader van:
 - a) de handel in plantaardig teeltmateriaal;
 - b) het toezicht op de handels- en kwaliteits- en plantengezondheidsvoorschriften van professionele marktdeelnemers, producenten en leveranciers;
 - c) de plantengezondheid van teeltmateriaal;”;
- 6° in paragraaf 2, tweede lid, 4°, worden tussen het woord “productie” en het woord “aan” de woorden “en in de sectoren van plantaardig teeltmateriaal” ingevoegd;
- 7° in paragraaf 2, derde lid, worden de woorden “het beleidsdomein Landbouw en Visserij” vervangen door de zinsnede “het beleidsdomein, vermeld in paragraaf 1, eerste lid,”;

8° in paragraaf 2, vierde lid, worden de woorden "het beleidsdomein Landbouw en Visserij" vervangen door de zinsnede "het beleidsdomein, vermeld in paragraaf 1, eerste lid,";

9° in paragraaf 2 wordt tussen het derde en het vierde lid een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Na instemming van de bevoegde overheid kunnen de entiteiten van het beleidsdomein, vermeld in paragraaf 1, eerste lid, gegevens over de kwaliteit en de gezondheid van plantaardig teeltmateriaal opvragen bij de bevoegde overheid van een ander gewest of een andere lidstaat van de Europese Unie.";

10° in paragraaf 3, eerste lid, worden de woorden "het beleidsdomein Landbouw en Visserij" vervangen door de zinsnede "het beleidsdomein, vermeld in paragraaf 1, eerste lid,";

11° er wordt een paragraaf 5 toegevoegd, die luidt als volgt:

"§5. Voor de toepassing en uitvoering van dit decreet en meer bepaald ten aanzien van de activiteiten, vermeld in artikel 3 en hoofdstuk 3 van dit decreet, kunnen persoonsgegevens worden verwerkt als vermeld in artikel 4, 2) van verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming). Die persoonsgegevens worden verwerkt om te voldoen aan de wettelijke taken en verplichtingen die voortvloeien uit de toepassing van dit decreet, en om taken van algemeen belang te vervullen.

De verwerkte persoonsgegevens kunnen de volgende categorieën van gegevens betreffen:

- 1° identificatiegegevens;
- 2° gegevens over financiële bijzonderheden;
- 3° gegevens over leefgewoonten;
- 4° gegevens over consumptiegewoonten;
- 5° afbeeldingen en beeldopnamen;
- 6° gegevens over opleiding, vorming, beroep, beroepsbekwaamheid, loon, professionele ervaring, academische gegevens en betrekkingen;
- 7° gegevens over persoonlijke kenmerken;
- 8° gerechtelijke gegevens;
- 9° gegevens over de gezinssamenstelling;
- 10° gegevens over de controle door controleorganen en onderzoeken die uitgevoerd zijn door aangewezen en erkende laboratoria.

Voor de identificatie van natuurlijke personen worden de volgende gegevens verwerkt:

- 1° het rijksregisternummer, als de gegevens betrekking hebben op een natuurlijke persoon die in het Rijksregister is opgenomen;
- 2° het identificatienummer van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, als de gegevens betrekking hebben op een natuurlijke persoon die niet in het Rijksregister is opgenomen.

Andere identificatienummers dan de identificatienummers, vermeld in het derde lid, worden gebruikt als bepaalde gegevens die betrekking hebben op een natuurlijke persoon, op een andere manier aan een unieke identifier worden gelinkt.

De gegevens van de volgende categorieën van personen worden verwerkt:

- 1° de actoren die activiteiten verrichten of laten verrichten als vermeld in artikel 3;
- 2° de wettelijk verantwoordelijken, aangestelden of vertegenwoordigers van de actoren, vermeld in punt 1°.

De Vlaamse Regering bepaalt de verdere verwerkingen met aanduiding van de categorieën van verwerkte gegevens en kan de categorieën vermeld in het tweede lid verder invullen, met aanduiding van de categorieën van personen waarop de verwerking betrekking heeft, de wettelijk uit te voeren verplichtingen die de verwerking rechtvaardigen en waaruit de doelstelling van de beoogde verwerking blijkt of een andere grondslag zoals bedoeld in artikel 6 van verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming). De Vlaamse Regering wijst daarbij ook de verwerkingsverantwoordelijke aan, vermeld in artikel 4, 7), van de voormelde verordening.

Alle persoonsgegevens die worden verwerkt in uitvoering van dit decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan, zullen door het Agentschap Landbouw en Zeevisserij, opgericht bij besluit van de Vlaamse Regering van 15 september 2023, worden verwerkt in overeenstemming met de bepalingen van verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming). De persoonsgegevens zullen uitsluitend voor de vastgestelde doeleinden worden verwerkt.

De persoonsgegevens die overeenkomstig dit decreet worden verwerkt, worden niet langer bewaard dan nodig is voor de doeleinden waarvoor ze worden verwerkt. De bewaartermijn van de persoonsgegevens wordt bepaald conform artikel III. 87 van het Bestuursdecreet van 7 december 2018.”.

Art. 16. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 8 juli 2022, wordt een artikel 7/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 7/1. §1. Als in een identificatie-, registratie- of erkenningsplicht en een aanwijzing door de Vlaamse Regering wordt voorzien voor de actoren die activiteiten verrichten of laten verrichten als vermeld in artikel 3, of hun wettelijke verantwoordelijken, aangestelden of vertegenwoordigers, gebeurt dat op basis van:

- 1° het rijksregisternummer, als de gegevens betrekking hebben op een natuurlijke persoon die in het Rijksregister is opgenomen;
- 2° het identificatienummer van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, als de gegevens betrekking hebben op een natuurlijke persoon die niet in het Rijksregister is opgenomen;
- 3° de identificatie, zoals opgenomen in de Kruispuntbank van Ondernemingen van de FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie wat de inschrijvingsplichtige subjecten betreft;
- 4° de identificatie conform een buitenlandse gegevensbron waarin basisgegevens van ondernemingen en hun vestigingseenheden verzameld zijn.

Voor de verplichtingen, vermeld in het eerste lid, worden identificatiegegevens en contactgegevens verwerkt. Die gegevens worden verzameld via de authentieke gegevensbronnen, vermeld in het eerste lid, of via opvraging bij de personen, vermeld in het eerste lid. De verwerking vindt ook plaats in het kader van verdere controleverplichtingen en andere handelingen die noodzakelijk zijn om dit decreet uit te voeren, zoals de communicatie met de personen, vermeld in het eerste lid.

§2. De Vlaamse Regering kan het gebruik van andere gegevensbronnen dan de gegevensbronnen, vermeld in paragraaf 1, toelaten of het gebruik van een of meer van die andere gegevensbronnen opleggen met uitsluiting van andere gegevensbronnen.”.

Art. 17. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 8 juli 2022, wordt een artikel 7/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 7/2. De uitwisseling van berichten in uitvoering van dit decreet, de uitvoeringsbesluiten ervan, het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid, het Europese Gemeenschappelijk Visserijbeleid, en de andere Europese en internationale akten die vorm geven aan het landbouw- en zeevisserijbeleid, vermeld in artikel 6, §1, V, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming van de instellingen gebeurt op niet-analoge wijze. Tenzij anders bepaald door de Vlaamse Regering kiest de entiteit die door de Vlaamse Regering voor een bepaalde materie als bevoegde entiteit werd aangewezen, de te volgen elektronische procedure en maakt deze bekend. De bevoegde entiteit kan daarbij beperkingen en technische eisen opleggen.

De Vlaamse Regering kan bepalen wanneer analoge uitwisseling mogelijk blijft.

Voor natuurlijke personen, niet in hun hoedanigheid van ondernemer, geldt dat zij vooraf uitdrukkelijk moeten instemmen met de elektronische uitwisseling en ze de instemming op elk moment moeten kunnen intrekken.

Het tijdstip van verzending en ontvangst van berichten die op elektronische wijze worden uitgewisseld, wordt bepaald door artikel II. 23 van het Bestuursdecreet van 7 december 2018. Tenzij anders bepaald door de Vlaamse Regering geldt voor verzendingen uitgaande van de aangewezen bevoegde entiteit zoals vermeld in het eerste lid, de dag na de dag van verzending als aanvangspunt van de termijnen die worden opgelegd in het kader van procedures in uitvoering van dit decreet, de uitvoeringsbesluiten ervan, het Europese Gemeenschappelijk Landbouwbeleid, het Europese Gemeenschappelijk Visserijbeleid, en de andere Europese en internationale akten die vorm geven aan het landbouw -en zeevisserijbeleid, vermeld in artikel 6, §1, V, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming van de instellingen. Als voor bepaalde berichten bepaald is dat ze voor een bepaalde datum meegedeeld of ingediend moeten worden bij de bevoegde entiteit, moeten de berichten op de uiterlijke indieningsdatum ontvangen zijn door de bevoegde entiteit.”

Art. 18. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 8 juli 2022, wordt een artikel 8/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 8/1. De Vlaamse Regering kan de officiële vertegenwoordiging van de landbouw op lokaal niveau organiseren.”

Art. 19. In artikel 9, eerste lid, van hetzelfde decreet, wordt een punt 6° ingevoegd, dat luidt als volgt:

“6° maatregelen voor de afbouw, stopzetting of heroriëntering van de activiteiten, vermeld in artikel 3, §1.”

Art. 20. In artikel 10 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1, eerste lid, wordt punt 1° vervangen door wat volgt:

“1° het bevorderen van de toepassing van landbouwactiviteiten en primaire verwerking die een positieve bijdrage leveren aan de milieubescherming, de matiging van en de aanpassing aan klimaatveranderingen, duurzame energie, het versterken van ecosystemen, de naleving van de hygiënische normen, de diergezondheid, het dierenwelzijn, de kwaliteitsverbetering, de instandhouding van habitats en soorten en landschappen en de landschapsverbetering;”;

2° aan paragraaf 1, eerste lid, worden een punt 7° tot en met punt 10° toegevoegd, die luiden als volgt:

- “7° steun bieden met het oog op een leefbaar landbouwkomen en veerkracht om de voedselzekerheid te garanderen;
- 8° vergroten van de marktgerichtheid en van het concurrentievermogen;
- 9° verbeteren van de positie van de landbouwers in de waardeketen;
- 10° beter inspelen op de maatschappelijke verwachtingen over voedsel en gezondheid.”;

3° paragraaf 2 wordt opgeheven.

Art. 21. In artikel 11, tweede lid, van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in punt 2° wordt het woord “centra” vervangen door het woord “begunstigden”;

2° er wordt een punt 2°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

- “2°/1 dat de begunstigden erkend of geregistreerd moeten worden om voor subsidiëring in aanmerking te komen en aan welke voorwaarden ze in voorkomend geval moeten voldoen;”.

Art. 22. In hetzelfde decreet wordt artikel 20, gewijzigd bij de decreten van 30 juni 2017 en 26 april 2019, opgeheven.

Art. 23. In artikel 21 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het tweede lid, 2°, wordt het woord “centra” vervangen door het woord “begunstigden”;

2° in het tweede lid wordt een punt 2°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

- “2°/1 dat de begunstigden erkend of geregistreerd moeten worden om voor subsidiëring in aanmerking te komen en aan welke voorwaarden ze in voorkomend geval moeten voldoen;”.

3° in het derde lid wordt het woord “centrum” vervangen door het woord “begunstigde”.

Art. 24. In artikel 44 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 30 juni 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het eerste lid wordt vervangen door wat volgt:

- “Onverminderd de bevoegdheden van de officieren van de gerechtelijke politie en met behoud van de toepassing van afdeling 2, houden de personeelsleden van het Agentschap Landbouw en Zeevisserij, opgericht bij besluit van de Vlaamse Regering van 15 september 2023, toezicht op dit decreet, de uitvoeringsbesluiten ervan, het Europese Gemeenschappelijk Landbouwbeleid, het Europese Gemeenschappelijk Visserijbeleid en de andere Europese en internationale akten die vorm geven aan het landbouw- en zeevisserijbeleid, vermeld in artikel 6, §1, V, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming van de instellingen.”;

2° in het derde lid worden de woorden “het beleidsdomein Landbouw en Visserij” vervangen door de zinsnede “het Agentschap Landbouw en Zeevisserij, opgericht bij besluit van de Vlaamse Regering van 15 september 2023,”.

Art. 25. In artikel 45, derde lid, van hetzelfde decreet, worden de woorden "het beleidsdomein Landbouw en Visserij", vervangen door de zinsnede "het Agentschap Landbouw en Zeevisserij opgericht bij besluit van de Vlaamse Regering van 15 september 2023,".

Art. 26. In artikel 49, §1, eerste lid, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 30 juni 2017, worden tussen het woord "daarvoor" en het woord "erkend" de woorden "aangewezen of" ingevoegd.

Art. 27. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 8 juli 2022, wordt een artikel 49/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 49/1. De toezichthouder heeft de volgende rechten:

- 1° de aard en de omvang van de goederen of van de verrichte activiteiten, met inbegrip van de productie-, verpakings- en verzendingssystemen en methoden controleren en verifiëren;
- 2° de stand van uitvoering van de gefinancierde werkzaamheden en investeringen, en het gebruik en de bestemming van de uitgevoerde investeringen controleren en verifiëren;
- 3° de financiële en technische uitvoering van gesubsidieerde projecten controleren en verifiëren.

De toezichthouder is bevoegd verpakkingen te openen bij de uitoefening van de rechten, vermeld in het eerste lid."

Art. 28. In artikel 53 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 30 juni 2017 en 26 april 2019, wordt het vierde lid vervangen door wat volgt:

"De uitbetaling van steun kan worden opgeschort tijdens het onderzoek naar de naleving van dit decreet, de uitvoeringsbesluiten ervan, het Europese Gemeenschappelijk Landbouwbeleid, het Europese Gemeenschappelijk Visserijbeleid, en de andere Europese akten die vorm geven aan het landbouw- en zeevisserijbeleid, vermeld in artikel 6, §1, V, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming van de instellingen."

Art. 29. In artikel 54, eerste lid, van hetzelfde decreet wordt de zinsnede "Europese landbouw- of zeevisserijbeleid," vervangen door de zinsnede "Europese Gemeenschappelijk Landbouwbeleid, het Europese Gemeenschappelijk Visserijbeleid, en de andere Europese akten die vorm geven aan het landbouw- en zeevisserijbeleid, vermeld in artikel 6, §1, V, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming van de instellingen,".

Art. 30. Artikel 55, eerste lid, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 30 juni 2017, wordt vervangen door wat volgt:

"Als een inbreuk op dit decreet, de uitvoeringsbesluiten ervan, het Europese Gemeenschappelijk Landbouwbeleid, het Europese Gemeenschappelijk Visserijbeleid, en de andere Europese akten die vorm geven aan het landbouw- en zeevisserijbeleid, vermeld in artikel 6, §1, V, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming van de instellingen, wordt vastgesteld, kunnen het hoofd van het Agentschap Landbouw en Zeevisserij opgericht bij besluit van de Vlaamse Regering van 15 september 2023, en de door het hoofd aangewezen personeelsleden een waarschuwing richten aan de overtreder en hem aanmanen een einde te maken aan de inbreuk."

Art. 31. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 8 juli 2022, wordt een artikel 55/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 55/1. §1. Een inbreuk kan worden bestraft met een administratieve sanctie en exclusieve bestuurlijke geldboete conform de bepalingen van dit decreet. De administratieve sanctie en exclusieve bestuurlijke geldboete kan worden opgelegd aan diegene die de inbreuk heeft gepleegd, er opdracht toe heeft gegeven of er zijn medewerking aan heeft verleend.

§2. Een administratieve sanctie en exclusieve bestuurlijke geldboete kan worden opgelegd aan een rechtspersoon voor de volgende inbreuken:

- 1° inbreuken die intrinsiek verband houden met de verwezenlijking van zijn doel of de waarneming van zijn belangen;
- 2° inbreuken die, zoals blijkt uit de concrete omstandigheden, voor zijn rekening zijn gepleegd.

Het opleggen van een administratieve sanctie en exclusieve bestuurlijke geldboete aan rechtspersonen sluit niet uit dat een administratieve sanctie en exclusieve bestuurlijke geldboete worden opgelegd aan natuurlijke personen voor dezelfde feiten.

Met rechtspersonen als vermeld in het eerste en tweede lid, worden gelijkgesteld:

- 1° maatschappen;
- 2° rechtspersonen in oprichting.

§3. De rechtspersoon is burgerrechtelijk aansprakelijk voor de administratieve sancties en exclusieve bestuurlijke geldboetes die opgelegd worden aan de leden van haar organen en aan de personen voor wie ze aansprakelijk is conform artikel 1384 van het Burgerlijk Wetboek.”

Art. 32. In artikel 56 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 26 april 2019, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in paragraaf 1, 1°, worden de woorden “of het Gemeenschappelijk Visserijbeleid” vervangen door de zinsnede “, het Europese Gemeenschappelijk Visserijbeleid, en de andere Europese akten die vorm geven aan het landbouw- en zeevisserijbeleid, vermeld in artikel 6, §1, V, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming van de instellingen”;
- 2° in paragraaf 3, 1°, worden de woorden “of het Europese Gemeenschappelijk Landbouwbeleid” vervangen door de zinsnede “, het Europese Gemeenschappelijk Landbouwbeleid of het Europese Gemeenschappelijk Visserijbeleid, en de andere Europese en akten die vorm geven aan het landbouw- en zeevisserijbeleid, vermeld in artikel 6, §1, V, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming van de instellingen;”;
- 3° in paragraaf 3, 2°, worden de woorden “of het Europese Gemeenschappelijk Landbouwbeleid” vervangen door de zinsnede “het Europese Gemeenschappelijk Landbouwbeleid of het Europese Gemeenschappelijk Visserijbeleid, en de andere Europese akten die vorm geven aan het landbouw- en zeevisserijbeleid, vermeld in artikel 6, §1, V, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming van de instellingen;”;
- 4° in paragraaf 3 worden punt 3° en 4° vervangen door wat volgt:
“3° het bewust afleggen of voorleggen van valse of onvolledige verklaringen om een vergoeding, steun, erkenning, machtiging of een certificaat te verkrijgen of te behouden, die worden toegekend ter uitvoering van dit decreet, de uitvoeringsbesluiten ervan, het Europese Gemeenschappelijk Landbouwbeleid of het Europese Gemeenschappelijk Visserijbeleid, en de andere Europese akten die vorm geven aan het landbouw- en

zeevisserijbeleid, vermeld in artikel 6, §1, V, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming van de instellingen;

- 4° het voorwenden van een bepaalde situatie om een vergoeding, steun, erkenning, machtiging of een certificaat te verkrijgen of te behouden, die worden toegekend ter uitvoering van dit decreet, de uitvoeringsbesluiten ervan, het Europese Gemeenschappelijk Landbouwbeleid of het Europese Gemeenschappelijk Visserijbeleid, en de andere Europese akten die vorm geven aan het landbouwbeleid- en zeevisserijbeleid, vermeld in artikel 6, §1, V, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming van de instellingen;";
- 5° in paragraaf 4, eerste lid, wordt tussen het woord "inbreuken" en het woord "worden" de zinsnede ", vermeld in paragraaf 1 tot en met 3," ingevoegd;
- 6° in paragraaf 5, eerste en tweede lid, worden de woorden "of het Europese Gemeenschappelijk Landbouwbeleid" vervangen door de zinsnede ", het Europese Gemeenschappelijk Landbouwbeleid of het Europese Gemeenschappelijk Visserijbeleid, en de andere Europese akten die vorm geven aan het landbouw- en zeevisserijbeleid, vermeld in artikel 6, §1, V, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming van de instellingen".

Art. 33. Artikel 57 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 30 juni 2017, wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 57. Het hoofd van het Agentschap Landbouw en Zeevisserij, opgericht bij besluit van de Vlaamse Regering van 15 september 2023, en de door het hoofd aangewezen personeelsleden leggen de exclusieve bestuurlijke geldboete, vermeld in artikel 56 op en vorderen deze in."

Art. 34. In artikel 58, gewijzigd bij het decreet van 30 juni 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in paragraaf 1, eerste lid, worden de woorden "de Vlaamse Regering aan te duiden personeelsleden" vervangen door de zinsnede "het hoofd van het Agentschap Landbouw en Zeevisserij, opgericht bij besluit van de Vlaamse Regering van 15 september 2023, en de door het hoofd aangewezen personeelsleden";
- 2° in paragraaf 2, eerste lid, worden de woorden "de door de Vlaamse Regering aan te duiden personeelsleden" vervangen door de zinsnede "het hoofd van het Agentschap Landbouw en Zeevisserij, opgericht bij besluit van de Vlaamse Regering van 15 september 2023, en de door het hoofd aangewezen personeelsleden".

Art. 35. In artikel 58/1, ingevoegd bij het decreet van 26 april 2019, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in paragraaf 1 wordt de zinsnede "Het personeelslid, vermeld in artikel 58, kan" vervangen door de zinsnede "Het hoofd van het Agentschap Landbouw en Zeevisserij, opgericht bij besluit van de Vlaamse Regering van 15 september 2023, en de door het hoofd aangewezen personeelsleden, kunnen";
- 2° in paragraaf 1 wordt punt 1° vervangen door wat volgt:
 - "1° aan de overtreder geen exclusieve bestuurlijke geldboete als vermeld in artikel 56, is opgelegd voor vergelijkbare feiten.";

- 3° in paragraaf 2 wordt de zinsnede "Het personeelslid, vermeld in artikel 58, verleent" vervangen door de zinsnede "Het hoofd van het Agentschap Landbouw en Zeevisserij, opgericht bij besluit van de Vlaamse Regering van 15 september 2023, en de door het hoofd aangewezen personeelsleden, verlenen".

Art. 36. In artikel 61 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 6 juli 2018 wordt de zinsnede "Fonds toezicht en handhaving Landbouwdecreet, opgericht bij het decreet van 6 juli 2018 houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2018" vervangen door de woorden "het Fonds toezicht en handhaving Landbouwdecreet".

Art. 37. In artikel 64 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 30 juni 2017, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in paragraaf 1 worden de woorden "internationale akten" vervangen door de zinsnede "andere Europese en internationale akten die vorm geven aan het zeevisserijbeleid, vermeld in artikel 6, §1, V, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming van de instellingen" en worden de woorden "de personeelsleden die de Vlaamse Regering aanwijst" vervangen door de zinsnede "het hoofd van het Agentschap Landbouw en Zeevisserij, opgericht bij besluit van de Vlaamse Regering van 15 september 2023, en de door het hoofd aangewezen personeelsleden";
- 2° in paragraaf 2 worden de woorden "de personeelsleden die aangewezen zijn door de Vlaamse Regering", vervangen door de zinsnede "het hoofd van het Agentschap Landbouw en Zeevisserij, opgericht bij besluit van de Vlaamse Regering van 15 september 2023, en de door het hoofd aangewezen personeelsleden";
- 3° paragraaf 3 wordt vervangen door wat volgt:
- "§3. Conform artikel 50 kan de toezichthouder vermeld in paragraaf 1, eerste lid, een vissersvaartuig naar een Belgische haven opbrengen of laten opbrengen op kosten en risico van de eigenaar of exploitant en, als dat nodig is, het vissersvaartuig voor rekening en risico van de eigenaar of exploitant aan de ketting leggen.";
- 4° in paragraaf 4, eerste lid, wordt de zinsnede "67, eerste lid" vervangen door de zinsnede "56, §3";
- 5° in paragraaf 4, tweede lid, worden de woorden "geldboete die is opgelegd door een in kracht van gewijsde gegane rechterlijke beslissing" vervangen door de zinsnede "exclusieve bestuurlijke geldboete, vermeld in artikel 56".

Art. 38. In artikel 65 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in paragraaf 2, tweede lid, worden de woorden "griffie van de bevoegde rechtbank" vervangen door de woorden "rekening van het Fonds toezicht en handhaving Landbouwdecreet" en worden de woorden "het misdrijf" vervangen door de woorden "de inbreuk";
- 2° in paragraaf 3, eerste lid, wordt de zinsnede "67, eerste lid", vervangen door de zinsnede "56, §3";
- 3° in paragraaf 3, derde lid, worden de woorden "griffie van de bevoegde rechtbank" vervangen door de woorden "instantie die de Vlaamse Regering aanwijst", worden de woorden "op de griffie van de rechtbank" vervangen door

de woorden "bij de instantie die de Vlaamse Regering aanwijst" en worden de woorden "het misdrijf" vervangen door de woorden "de inbreuk".

Art. 39. In artikel 66 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in het eerste lid worden de woorden "veroordeling kan de rechtbank altijd de verbeurdverklaring" vervangen door de zinsnede "het opleggen van een exclusieve bestuurlijke geldboete kunnen de personen, vermeld in artikel 57, altijd de bestuurlijke verbeurdverklaring";
- 2° in het tweede lid wordt tussen het woord "De" en het woord "verbeurdverklaring" het woord "bestuurlijke" ingevoegd en wordt het woord "uitgesproken" vervangen door het woord "bevolen";
- 3° in het derde lid worden de woorden "rechtbank beveelt", vervangen door de zinsnede "personen, vermeld in artikel 57, bevelen" en wordt het woord "veroordeelde" vervangen door het woord "overtreder";
- 4° het vierde lid wordt opgeheven.

Art. 40. Artikel 67 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 67. Als een inbreuk betrekking heeft op een ernstige inbreuk in het kader van illegale, ongemelde of ongereguleerde visserij, wordt de exclusieve bestuurlijke geldboete vermeld in artikel 56, vermeerderd met een bedrag dat overeenkomt met minimaal vijf keer tot maximaal acht keer de waarde van de visserijproducten die door het plegen van de ernstige inbreuk zijn verkregen.

Bij herhaling van een ernstige inbreuk binnen een periode van vijf jaar, mag de bestuurlijke geldboete vermeld in het eerste lid, niet minder bedragen dan acht keer de waarde van de visserijproducten die door het plegen van de ernstige inbreuk zijn verkregen."

Art. 41. Artikel 68 van hetzelfde decreet wordt opgeheven.

Art. 42. In artikel 71 van hetzelfde decreet wordt punt 5° opgeheven.

Art. 43. In artikel 73 van hetzelfde decreet wordt het woord "zal" vervangen door het woord "kan".

Art. 44. Aan hoofdstuk 3, afdeling 2, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 30 juni 2017 wordt een onderafdeling 7 toegevoegd, die luidt als volgt:

"Onderafdeling 7 Handhaving van het beleid over de productie van plantaardig teeltmateriaal".

Art. 45. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij decreet van 8 juli 2022, wordt in onderafdeling 7, ingevoegd bij artikel 44, een artikel 74/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 74/1. Met behoud van de toepassing van de bepalingen van afdeling 1 kan de Vlaamse Regering voor de handhaving van het beleid over de productie van plantaardig teeltmateriaal en het beleid over de plantengezondheid:

- 1° inbreuken en de bijbehorende administratieve sancties vaststellen;
- 2° bepaalde controletaken overdragen aan een of meer controleorganen;
- 3° de erkenning van de controleorganen en het toezicht op die controleorganen nader regelen;

- 4° de opdrachten van de controleorganen vaststellen;
- 5° de controleorganen machtigen de administratieve sancties, vermeld in punt 1°, toe te passen.”.

Art. 46. In hoofdstuk 3 van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 8 juli 2022, wordt aan het opschrift van afdeling 3 de zinsnede “, verplichte bijdragen en retributies en alle andere niet-fiscale invorderingen en heffingen” toegevoegd.

Art. 47. In artikel 75, §1, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 30 juni 2017, wordt het eerste lid vervangen door wat volgt:

“Bij gebrek aan voldoening van de exclusieve bestuurlijke geldboeten, alle ten onrechte uitbetaalde steun en toebehoren, de verplichte bijdragen en retributies die opgelegd zijn ter uitvoering van dit decreet, de uitvoeringsbesluiten ervan en het decreet van 19 mei 2006 betreffende de oprichting en de werking van het Fonds voor Landbouw en Visserij en de uitvoeringsbesluiten ervan, en alle andere niet-fiscale invorderingen en heffingen kunnen de personeelsleden die de Vlaamse Regering daarvoor aanwijst, een dwangbevel uitvaardigen.”.

Art. 48. Aan hoofdstuk 3 van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 8 juli 2022, wordt een afdeling 4 toegevoegd, die luidt als volgt:

“Afdeling 4. Compensatie schulden en schuldvorderingen”.

Art. 49. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 8 juli 2022, wordt in afdeling 4, ingevoegd bij artikel 48, een artikel 77/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 77/1. Het Vlaams Betaalorgaan verrekent, conform de Europese bepalingen, elke vordering die nog openstaat op een begunstigde, met welke betaling dan ook die het in de toekomst aan dezelfde begunstigde moet doen.

In het eerste lid wordt verstaan onder Vlaams Betaalorgaan: het Vlaams betaalorgaan voor het Europees Landbouwfonds voor plattelandsontwikkeling en het Europees Landbouwgarantiefonds opgericht bij besluit van de Vlaamse Regering van 28 maart 2003.

De Vlaamse Regering kan bijkomende instanties aanwijzen die openstaande vorderingen op een begunstigde kunnen verrekenen met welke betaling dan ook die ze in de toekomst aan dezelfde begunstigde moeten doen.”.

Art. 50. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 8 juli 2022, wordt in afdeling 4, ingevoegd bij artikel 48, een artikel 77/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 77/2. De door de Vlaamse Regering aangewezen instanties kunnen beslissen om de invordering van ten onrechte uitbetaalde steun en andere niet-fiscale invorderingen in het kader van het landbouw- en visserijbeleid niet voort te zetten in de volgende situaties:

- 1° als de in te vorderen hoofdsom, exclusief rente, niet hoger is dan 100,00 euro;
- 2° als de invordering onmogelijk blijkt als gevolg van een geconstateerde en erkende insolventie van de debiteur of van de personen die juridisch aansprakelijk zijn voor de reden van terugvordering.

In behoorlijk gemotiveerde gevallen kan de door de Vlaamse Regering aangewezen instantie beslissen om de invordering van ten onrechte uitbetaalde steun en andere niet-fiscale invorderingen in het kader van het landbouw- en visserijbeleid

niet voort te zetten als het totaal van de al gemaakte en de nog te verwachten invorderingskosten hoger zijn dan het te innen bedrag.”.

Hoofdstuk 8. Bekrachtiging van de bijdragen van het Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing

Art. 51. Het besluit van de Vlaamse Regering van 28 januari 2022 tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 4 februari 1997 betreffende de verplichte bijdragen bestemd voor de promotie en afzetbevordering van de Vlaamse producten van de sectoren landbouw, tuinbouw en visserij wordt bekrachtigd conform artikel 11, derde lid, van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap “Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing”.

Hoofdstuk 9. Wijziging van het Vlaams Pachtdecreet van 13 oktober 2023

Art. 52. In artikel 45 van het Vlaams Pachtdecreet van 13 oktober 2023 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° er wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De pachtvernieuwing, vermeld in het eerste lid, heeft als gevolg dat een nieuwe eerste pachtperiode van negen jaar ingaat op de verjaardag van de ingentreding van de overdrager volgend op de kennisgeving.”;

2° er wordt een vierde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De overdrager is ontslagen van alle uit de pacht voortvloeiende verplichtingen die na de kennisgeving zijn ontstaan.”.

Hoofdstuk 10. Krengenfinanciering

Art. 53. De Vlaamse Regering kan binnen de perken van de daartoe op de begroting van het Vlaamse Gewest beschikbare kredieten, een jaarlijkse subsidie toekennen aan geregistreeerde inzamelaars als gedeeltelijke of volledige tegemoetkoming voor:

- 1° de inzameling bij professionelen van kadavers van landbouwdieren en hertachtigen, die zijn gestorven of gedood, met inbegrip van de doodgeboren en ongebornen dieren en de nageboorte;
- 2° de inzameling bij particulieren van kadavers van landbouwdieren en hertachtigen, die zijn gestorven of gedood, met inbegrip van de doodgeboren en ongebornen dieren en de nageboorte;
- 3° de inzameling van gestorven dieren bij erkende opvangcentra voor wilde dieren en die bij Dierengezondheidszorg Vlaanderen vzw opgevangen zijn en de inzameling van landbouwdieren en hertachtigen die gestorven zijn bij dierenasielen.

Art. 54. §1. De Vlaamse Regering stelt een commissie Krengenfinanciering in, die minstens bestaat uit:

- 1° drie vertegenwoordigers van de landbouworganisaties;
- 2° drie vertegenwoordigers van de inzamelaars en verwerkers van kadavers van landbouwdieren;
- 3° twee personeelsleden van een door de Vlaamse Regering aangewezen bevoegde entiteit, die als waarnemer deel uitmaken van de commissie Krengenfinanciering, en het secretariaat opnemen.

De Vlaamse Regering kan de samenstelling van de commissie Krengenfinanciering, vermeld in het eerste lid, wijzigen.

§2. De commissie Krengfinanciering, vermeld in paragraaf 1, beslist over de abonnementsprijzen en de vergoedingen per prestatie die moeten worden betaald door:

- 1° professionele houders van landbouwdieren en hertachtigen;
- 2° particuliere houders van landbouwdieren en hertachtigen.

De commissie Krengfinanciering houdt bij de vaststelling van de tarieven, vermeld in het eerste lid, minstens rekening met de subsidie vermeld in artikel 53 van dit decreet en de conclusies van de audit, vermeld in artikel 33, §4, van het decreet van 23 december 2011 betreffende het duurzaam beheer van materialenkringlopen en afvalstoffen, vervangen bij het decreet van 22 december 2023.

§3. De Vlaamse Regering kan de werking van de commissie Krengfinanciering, de wijze van benoeming van de leden en van hun plaatsvervangers en hun onkostenvergoeding regelen en kan de procedure voor de vaststelling van de abonnementsprijzen en de vergoedingen per prestatie, regelen.

Hoofdstuk 11. Slotbepaling

Art. 55. Dit decreet heeft uitwerking met ingang van 1 januari 2024.

Artikel 20, 3°, en artikel 21, 22 en 23 hebben uitwerking op een door de Vlaamse Regering vast te stellen datum.

Artikel 52 heeft uitwerking met ingang van 1 april 2023.

Artikel 24 tot en met 41 hebben uitwerking met ingang van 1 april 2024.

Brussel, 19 januari 2024.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin,

Hilde CREVITS

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk,
Sociale Economie en Landbouw,

Jo BROUNS